

Suomen valtion suojelemattomat arvometsät

ARI AALTO

RISTO SULKAVA

JONI-MATTI KUSMIN

OLLI MANNINEN

MATTI AALTO

JARMO PYYKKÖ

55

esimerkkikohdetta

Sisällys

3 Alkusanat

6 Lappi

- 7 Hakkaamatonlaki, Savukoski
- 8 Kaijanharju (Riisitunturi), Posio
- 9 Kaskisaajo, Kolari
- 10 Kuoppa-aapa, Sodankylä
- 11 Kuortisvuoma, Kittilä
- 12 Laitamaa, Rovaniemi
- 13 Pailakainen, Kittilä
- 14 Pirttivaara, Savukoski
- 15 Raitiojätkä, Sodankylä
- 16 Souvaselkä, Sodankylä
- 17 Tuolpujärvet, Inari
- 18 Vuotostunturi, Salla

19 Kainuu-Koillismaa

- 20 Haapovaara, Taivalkoski
- 21 Heinilamminkangas, Puolanka
- 22 Hiidenvaara, Sotkamo
- 23 Hytelönsuo, Kuhmo
- 24 Hämeenvaara, Taivalkoski
- 25 Iso Heinäjärvi, Sotkamo
- 26 Juortananjärvi-Vietonvaara, Kuhmo
- 27 Jyrkäntörmä, Paljakka, Hyrynsalmi
- 28 Kivijärvi, Kuusamo
- 29 Kovajärvenharju-Pöleikkö, Taivalkoski
- 30 Näljängän vanhat metsät, Suomussalmi
- 32 Oijusluoma, Kuusamo
- 33 Pahamaailma, Suomussalmi
- 34 Pieni Haukijärvi, Pudasjärvi
- 35 Seitensoppinen, Taivalkoski
- 36 Teerensuo, Hyrynsalmi
- 37 Valkeajärvi, Suomussalmi
- 38 Valkkisuo, Taivalkoski
- 39 Väisäsenvaara, Taivalkoski

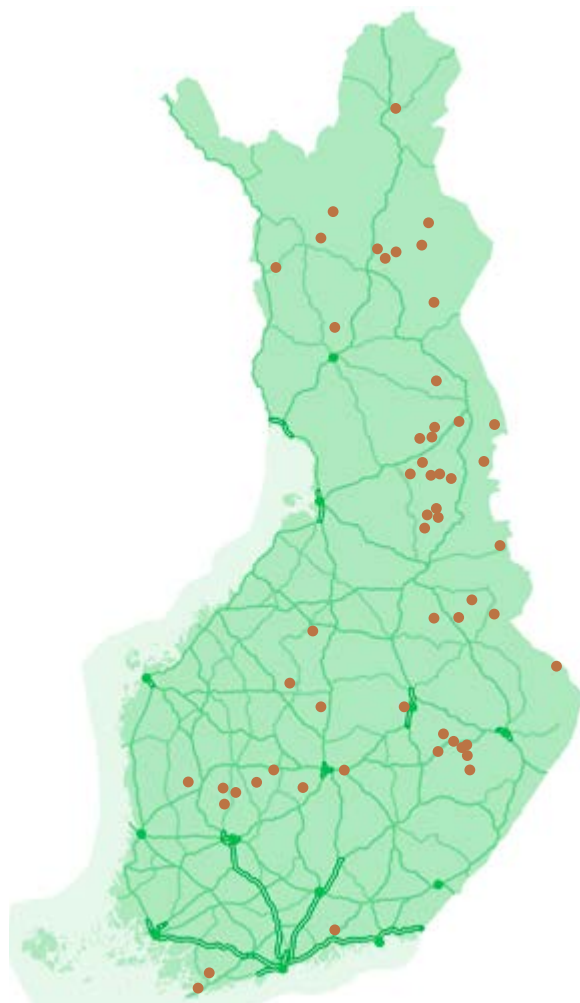
40 Eteläinen Suomi

- 41 Alainenjärvi, Kuru, Vlöjärvi
- 42 Entinen varuskunta-alue, Keuruu
- 44 Falkgölen, Raasepori

- 45 Furumossen, Loviisa
- 46 Haapajärven varikko, Haapajärvi
- 47 Häädetkeidas, Parkano
- 48 Höyhenniemenkangas, Äänekoski
- 49 Iso Sikavuori, Toivakka
- 50 Karvio, Heinävesi
- 52 Kielua, Savonlinna
- 54 Kohmansalo, Leppävirta
- 55 Koivulahti, Ruovesi
- 56 Kolmisoppi, Kuopio
- 57 Kolmisoppisenmäki, Jämsä
- 58 Riuttaskorpi, Kuru, Vlöjärvi
- 59 Ruokojärvi, Lieksa
- 60 Salmivaara, Valtimo, Nurmes
- 62 Saukkolampi, Ikaalinen
- 63 Suppuniemi, Heinävesi
- 65 Syndalen, Hanko
- 66 Takkaniemi-Keskisalo, Heinävesi
- 67 Valkeisneva, Heinävesi
- 68 Vihtarinniemi, Heinävesi
- 69 Viinakangas, Kivijärvi

71 Lajihavainnot

81 Viitteet

Alkusanat

Suomen valtio omistaa 3,5 miljoonaa hehtaaria talouskäytössä olevia metsämaita, joita hallinnoi Metsähallitus Metsätalous Oy. Toimet näissä metsissä vaikuttavat merkittävästi suomalaisen luonnon monimuotoisuuden säilymiseen ja monimuotoisuustavoitteisiin, joihin Suomi on kansainvälisestikin sitoutunut. Metsätalous Oy:n toimintaa ohjaa Maa- ja metsätalousministeriö.

Julkisuudessa kuullaan usein väite, ettei näissä valtion metsissä enää ole merkittäviä luontoarvokohteita suojelualueiden ja alue-ekologisen verkoston¹ ulkopuolella. Väite perustuu vain siihen, ettei valtion talousmetsien tai edes suunniteltujen hakkuualueiden luonto- ja lajistoarvoja ole virallisten tahojen toimesta systemaattisesti inventoitu. Työ on vapaaehtoisten harteilla.

Vapaaehtoiset luontokartoittajat ovat jo vuosien ajan inventoineet valtion omistamia metsiä eri puolilla Suomea. Vuosina 2019 ja 2020 tehtiin systemaattisempia lajisto- ja luontoarvokartoituksia valtion metsissä. Kartoituksia rahoittivat WWF Suomi Panda-palkinnolla, Greenpeace Suomi, Raija ja Ossi Tuuliaisen säätiö, Vuokon luonnonsuojelusäätiö, Suomen luonnonsuojelun säätiö, Luonto-Liiton metsäryhmä, Ilmari Räsäsen säätiö, Suomen Luonnonsuojeluliitto Pirkanmaa ja Suomen Luonnonsuojeluliitto Keski-Suomi.

1) [Metsähallituksen alue-ekologisen suunnittelun esittelysivusto](#)

Esimerkkinä 55 metsäkohdetta Hangosta Inariin

Tässä raportissa esitellään esimerkinomaisesti 55 valtion omistamaa suojelematonta ja luonnonlaatuhyvin arvokasta metsäkohdetta Hangosta Inariin. Kohteita on yhdeksästä eri maakunnasta: 12 Lapista, 10 Pohjois-Pohjanmaalta, 10 Kainuusta, 6 Etelä-Savosta, 5 Keski-Suomesta, 5 Pirkanmaalta, 3 Uudeltamaalta, 2 Pohjois-Savosta ja 2 Pohjois-Karjalasta. Esiteltävät kohteet ovat hakkuiden piirissä olevaa talousmetsää ja suurimmalla osalla on tuoreita hakkuusuunnitelmia. Muutamaa kohdetta uhkaa myös Metsähallituksen julkisten kaavoitusperiaatteiden² vastainen rantarakentaminen.

Esimerkkikohteiden yhteispinta-ala on 5618 hehtaaria. Moni raja-alue kattaa vain pienen osan arvokkaasta alueesta. Useat rajautuvat suoraan olemassa oleviin suojelualueisiin parantaen suojelualueverkoston kytkeytyneisyyttä ja sisältävät aivan vastaavia tai jopa suurempia suojelualueita kuin jo suojeltu alue. Etenkin eteläisessä Suomessa osaan rajauksista on ekologisesti järkevän kokonaisuuden muodostamiseksi sisällytetty myös hieman heikompia ja luontoarvoiltaan kehittyviä osia. Esimerkkikohteista on saatavilla valikoima valokuvia verkkokansiossa³.

2) [Metsähallituksen kaavoitusperiaatteet](#)

3) [Esimerkkikohteiden kuvakansio](#)

Osa laajempaa ongelmaa

Vastineena aiempiin raportteihin on vedottu yksittäistapauksiin väittäen, että kaikkien kohteiden löytäminen olisi mahdotonta. Tämänkin raportin tulokset on jo kiistetty⁴. Kartoituksemme kuitenkin osoittavat, ettei kyse ole yksittäistapauksista, vaan luonnonlaatuhyvin arvokkaita metsiä on valtion mailla edelleen runsaasti talouskäytössä kaikkialla Suomessa. Nämä 55 kohdetta ovat vain otos niistä arvok-

4) [Metsähallituksen tiedote 18.11.2020](#)

kaista alueista, jotka olemme vuosien 2019 ja 2020 aikana ehtineet inventoida.

Esiteltyjen kaltaiset kohteet ovat helposti löydettävissä avointa tietoa kuten ilmakuvia, peruskarttoja ja puuston ikätietoja hyödyntäen. Silti näitäkin kohteita ei löydetty edes viimeisimmän alue-ekologisen verkoston päivityksen⁵ yhteydessä vuosina 2015–2020. Esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaalla ei Metsähallituksen mukaan löytynyt juurikaan uusia arvokkaita luontokohteita⁵. Tässä vapaaehtoisten koostamassa raportissa tällaisia maastossa todennettuja kohteita esitellään maakunnasta 1080 hehtaaria. Kyse ei olekaan kohteiden löytämisestä, vaan siitä, ettei näitä arvokohteita syystä tai toisesta haluta valtio-omistajan toimesta suojella.

Hyvä esimerkki tästä on Maa- ja metsätalousministeriöltä 10.11.2020 saatu virallinen vastaus⁶ kysymykseen hakkuista arvokohteissa eteläisen Suomen metsien monimuotoisuusohjelma METSO:n alueella⁷. Vastauksessa todetaan muun muassa seuraavaa:

”METSO-väliarvioinnin valmistumisen jälkeen Metsähallitus teki analyysin väliarvioinnissa esitetyistä korkean suojeluprioriteetti-arvon saaneista kohteista. Kohteiden joukosta ei noussut esiin merkittäviä uusia suojeluarvoisia kohteita, koska luontoarvot ovat jo pääosin hyvin tiedossa niille tehdyn alue-ekologisen suunnittelun takia ja sen mukaisesti huomioitu metsien käytössä.”

”Metsähallitus on käynyt esitettyjä alueita läpi AE-prosessiin liittyvien hyvien tietokantojen pohjalta. Niiden perusteella löytyi vain muutamia satoja hehtaareita, joilla voisi olla suojeluarvoa. METSO:n seurantaryhmässä oli todettu, ettei valtionmaiden suojelua ole tarkoitus lisätä ja METSO:n painopiste on tällä hetkellä etelässä. Metsähallituksen esille tuomat tiedot varmistavat sen, ettei ole perusteita lähteä tekemään uutta inventointikierrosta Metsähallituksen mailla.”

Totuus on kovin toisenlainen. Pelkästään tämän raportin kohteista noin 1500 hehtaaria sijoittuu METSO-alueelle. Tällaisia selkeitä vanhan metsän luontoarvoja ja runsaasti uhanalaista lajistoa sisältäviä metsiä onkin Lapin eteläpuolisissa valtion talousmetsissä vähintään kymmeniä tuhansia hehtaareita vailla minkäänlaista suojaa. Lapissa arvokohteita on moninkertaisesti. Puheet ja teot valtion metsissä eivät kohtaa.

Tuhansia uhanalaisten lajien esiintymiä

Raportin esimerkkikohteiden luontoarvot on osoitettu rakennepiirteiden lisäksi myös lajitiedon avulla. Kohteissa esiintyy runsaasti uhanalaista, silmälläpidettävää ja vanhojen metsien luontoarvoja indikoivaa lajistoa. Tämä alleviivaa kohteiden laatua, sillä metsätalouden vuoksi uhanalaistunut ja suurimmasta osasta Suomen metsiä kadonnut lajisto voi luonnonmetsissä olla jopa runsasta. Raportin kohteilta on löytynyt yhteensä 99 erittäin uhanalaisen (EN), 3075 vaarantuneen (VU) ja 3774 silmälläpidettävän (NT) tai alueellisesti uhanalaisen (RT) lajin esiintymää. Löytöjä on myös 1671 vanhojen metsien indikaattorilajin (VM-ind) esiintymästä. Esiintymät ovat jäkäliä, sammalia ja kääväkkäitä.

Raportin lopussa olevissa havaintotaulukoissa on lisäksi runsaasti havaintoja kahdesta erittäin uhanalaisesta ja viidestä vaarantuneesta vanhojen metsien lintulajista, silmälläpidettävästä kuukkelista sekä vaarantuneesta liito-oravasta. Tarkemmissa lajistikartoituksissa kohteilta olisi löydettävissä vielä huomattavasti enemmän huomionarvoista lajistoa.

Esiteltyjen kohteiden lajitiedoista vastaavat pääasiassa kokeneet luontokartoittajat Ari Aalto, Olli Manninen, Risto Sulkava ja Joni-Matti Kusmin. Muutaman esimerkkikohteen yhteydessä on malliksi kartta, josta selviää raportissa mainittujen lajiesiintymien sijainti. Tarkkoja esiintymien koordinaatteja emme valitettavasti voi julkaista, sillä Metsähallitus on niitä aiemmin väärinkäyttänyt, kuten YLE:n tuoreesta uutisestakin⁸ ilmenee.

5) [Metsähallituksen Pohjanmaan alue-ekologisen verkoston päivitystiedote](#)

6) [Maa- ja metsätalousministeriön vastaus Panu Kuntun kysymykseen Metsähallituksen hakkuista 10.11.2020](#)

7) [METSO-ohjelman sivut](#)

8) [YLE:n uutinen ”Valtion kokoinen hakkuuaukko”](#)

Lajistollisesti ja ekologisesti arvokkaimpien kohteiden pitäisi Metsähallituksen oman ympäristöoppaan⁹ ja tiedotteen¹⁰ mukaan olla käsittelyn ulkopuolella. Ympäristöoppaassa todetaan esimerkiksi sivulla 32 näin: ”Mikäli kohteelta on havaittu useita silmälläpidettäviä tai puutteellisesti tunnettuja lajeja ja kohteella on muita monimuotoisuuden kannalta tärkeitä rakennepiirteitä, harkitaan esiintymispaikan säästämistä luontokohteena.” Tämänkin raportin kohteet ovat juuri tällaisia. Lisäksi niissä on runsaasti myös uhanalaista lajistoa.

Metsähallituksen viimeaikainen reaktio lajistollisesti arvokkaiden kohteiden ilmoittamiseen on ollut lajistoselvityksen lupaaminen kyseiselle kohteelle ennen hakkuiden toteuttamista. Kun kohteita on satoja, vaatisi tämä merkittäviä resursseja tilanteessa, jossa valtion mailla on valtavasti täysin kartoittamattomia aivan yhtä arvokkaita metsiä.

On vaikea ymmärtää, miksi rajallisia resursseja käytetään asiantuntijoiden jo kertaalleen valokuvien, tekstikuvauksien ja lajistoselvityksien arvokkaiksi todentamien kohteiden inventointiin uudelleen. Resurssit tulisi ehdottomasti kohdentaa vielä kartoittamattomien hakkuiden piirissä olevien alueiden luontoarvojen selvittämiseen. Hyvä alku olisi selvittää ja tunnistaa seuraavana hakkuuvuorossa olevien tutkimattomien kohteiden luontoarvot. Tämä on mahdollista ilman lajistokartoitussiakin, sillä arvokkaat metsäkohteet on helppo tunnistaa niiden rakennepiirteistä.

Asiantuntijaryhmämme esitykset jatkotoimiksi

Valtioneuvoston kanslia tiedotti 26.8.2020, että Suomen biodiversiteettistrategian arvioinnista vastanneen tutkijaryhmän mukaan luontokadon pysäyttämiseksi Suomessa tulee toteuttaa ekologinen siirtyminen luonnon monimuotoisuutta vaalivaan yhteiskuntaan¹¹. Tässä raportissa esiteltävien kaltaisten valtion omistamien metsien suojeleminen on helppo, välttämätön ja kiireellinen ensiaskel tuon tavoitteen saavuttamiseksi. Luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen on korkealla myös EU:n prioriteettilistalla uuden biodiversiteettistrategian¹² myötä. Samalla, kun EU esittää jäljellä olevien vanhojen metsien tiukkaa suojelua, Suomen valtio ja Maa- ja metsätalousministeriö jatkavat niiden hävittämistä.

Ratkaisuksi asiantuntijaryhmämme esittää riippumattoman tahon, esimerkiksi yliopiston tai Suomen ympäristökeskuksen, toteuttamaa luontoarvokohteiden kartoitusta valtion maille koko Suomessa. Valtion tulee taata toteuttajalle riittävät resurssit ja pääsy kaikkeen tarvittavaan aineistoon sekä varmistaa löydettyjen arvokohteiden suojelu. Selvityksen aikana valtion on myös pidättäydyttävä potentiaalisesti arvokkaiksi todettujen metsien hakkuista, jottei kohteita menetetä ennen niiden arvojen selvittämistä.

Laaja ohjaavasta ministeriöstä ja Metsähallituksesta riippumaton kartoitus on nähdäksemme ainoa keino turvata suojelunarvoisten valtion metsien säilyminen, sillä tässäkin raportissa tulee selvästi esiin Maa- ja metsätalousministeriön suojelunvastaisuus sekä Metsähallitus Metsätalous Oy:n rajallinen liikkumavara ja kyvyttömyys arvokkaiden kohteiden löytämiseen ja suojeluun. Lopulta kyse on tietenkin poliittisesta tahdosta yhteisen kansallisomaisuutemme säilyttämiseen ja kansainvälisten sitoumusten noudattamiseen.

Heinävedellä, Helsingissä, Inarissa ja Joensuussa 24.11.2020, tekijät

Ari Aalto, DI

Risto Sulkava, FT

Joni-Matti Kusmin, MMM

Olli Manninen, luontokartoittaja

Matti Aalto, FM, DI

Jarmo Pyykkö, metsäkartoittaja

9) [Metsähallitus metsätalous oy:n ympäristöoppas](#)

10) [Metsähallituksen tiedote 8.3.2019](#)

11) [Valtioneuvoston kanslian tiedote 26.8.2020](#)

12) [EU:n biodiversiteettistrategia vuoteen 2030](#)

Lappi

Hakkaamatonlaki

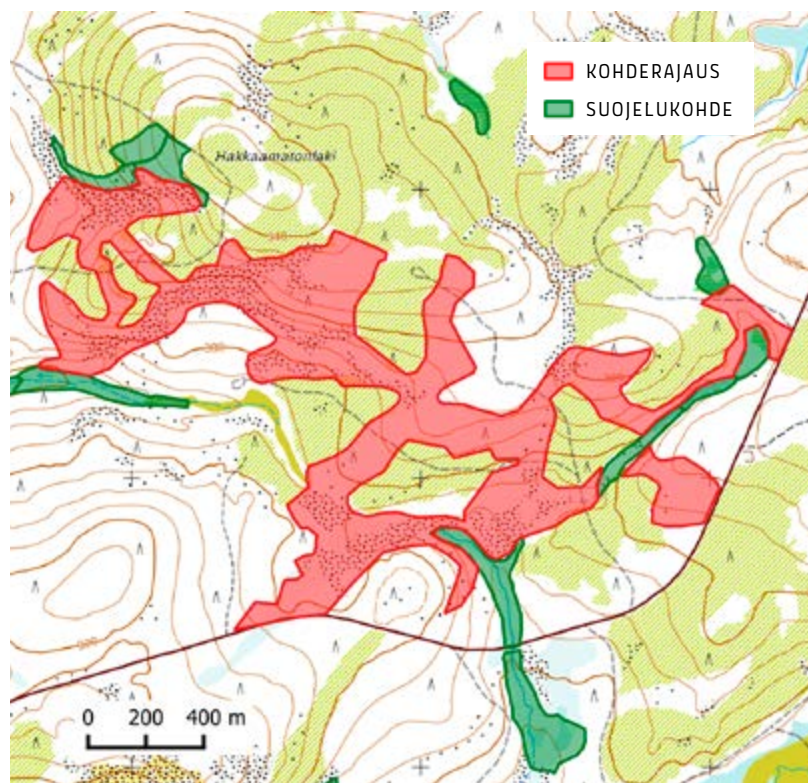
Savukoski

103 ha

[Karttalinkki](#)

Savukosken Hakkaamatonlaki sijaitsee Kemihaaran erämaa-alueen länsilaidalla Sodankylän ja Savukosken rajalla, Joo-seppitunturin länsipuolella. Nämä satoja vuosia vanhat aihkikot ovat kelojen kirjomia karuja ja kivikkoisia mäntyaarniometsiä, joissa lajistolle erittäin laadukasta ikivanhaa mäntylahopuuta on runsaasti niin pystyssä kuin maassakin.

Hakkaamattomanlaen metsät ovat tuoreiden hakkuusuunnitelmien kohteena. Kohteelle tehtiin maastokäynti elokuussa 2019. Sen yhteydessä hakkuusuunnitelman alueelta havaittiin 123 vaarantuneen, 126 silmälläpidettävän ja 15 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja tavattiin 18. Esimerkiksi ikivanhojen mäntymetsien käävät ovat alueella runsaslukuisia.

OLLI MANNINEN

Kaijanharju (Riisitunturi)

Posio

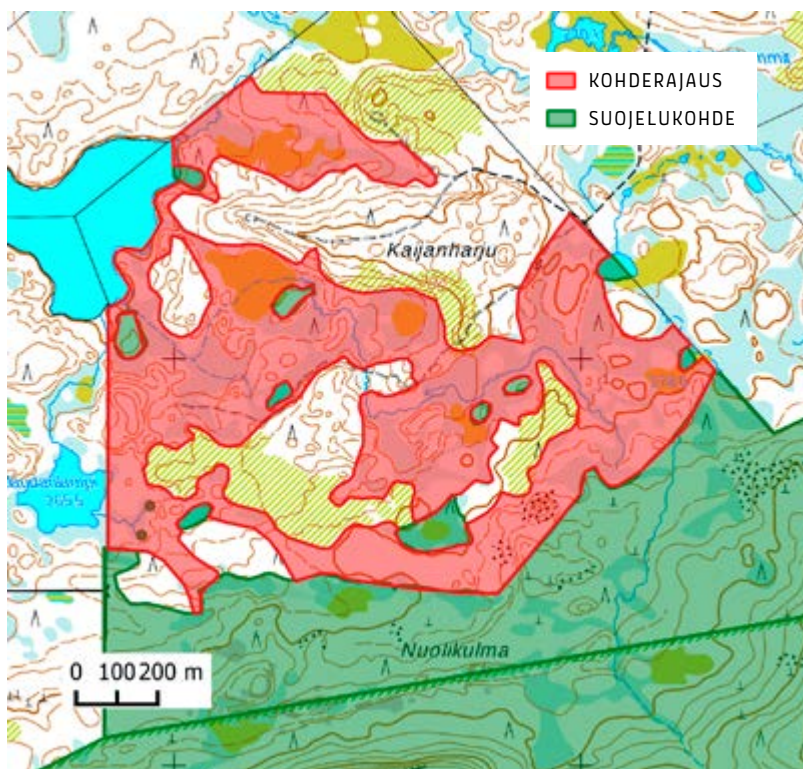
79 ha

[Karttalinkki](#)

Kaijanharjun soiden, metsien ja pienten lampien mosaiikki sijaitsee Posion kunnan koillisosassa. Alueen luonnonsuojelullista arvoa lisää sen rajautuminen pitkältä matkalta Riisitunturin kansallispuiston luoteisrajaan.

Luonnontilaisia soita ympäröivät pääosin mäntyvaltaiset varttuneet ja vanhat metsät, joihin on vuosikymmenten saatossa muodostunut merkittävästi myös kuusilahopuuta. Vanhoista harsintahakkuista huolimatta alueella on säilynyt runsaasti mäntyvaltaisten luonnonmetsien piirteitä, kuten monimuotoisuudelle arvokkaita järeitä keloja, mäntylahopuuta ja palanutta puuainesta. Pienipiirteisesti vaihtelevan alueen saarekkeissa on myös runsaslahopuustoisia todellisia aarniometsiä. Rajauksen länsilaidan kangasmaakuviolla talvitien päässä on tuoreemman poimintahakkuun jälkiä, mutta tämäkin kuvio on edelleen lajistollisesti arvokas osa kokonaisuutta.

Suuri osa kangasmaista on hakkuusuunnitelmien kohteena. Alueelle tehtiin kesäkuussa 2020 maastokäynti, jonka aikana havaittiin 69 vaarantuneen, 67 silmälläpidettävän ja 19 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Joukossa on useita vaateliaita mäntylajeja. Punaisen kirjan lajeja kohteelta on kirjattu yhteensä 15.

OLLI MANNINEN

Kaskisaajo

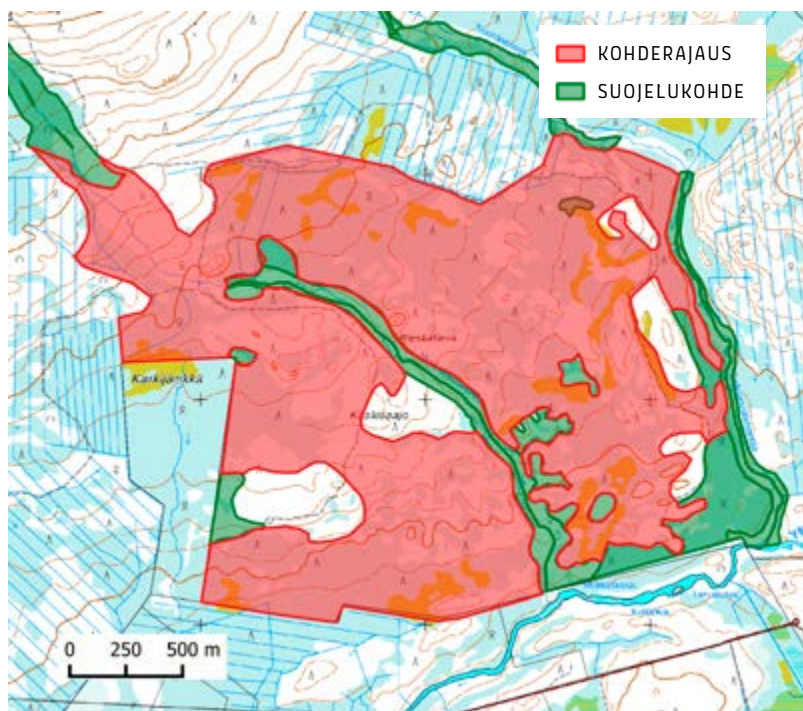
Kolari

369 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde on osa laajalti luonnontilaisena tai sen kaltaisena säilynyttä pienoiserämaata. Tämä Ylläsjoen pohjoispuolella tiettömän taipaleen takana levittäytyvä soiden ja metsien mosaiikki kytkeytyy Niesaselän luonnonsuojelualueeseen Pallas-Yllästunturin kansallispuiston lounaispuolella. Alueella vaihtelevat pienipiirteisesti erityyppiset suot ja matalien, osin soistuneiden kangasmaasaarekkeiden vanhat metsät. Aihkimäntyjä ja metsäpalojen jälkiä on monin paikoin. Osa metsistä on varsin niukkakasvuista ja harvaa suometsää. Erityisesti kuusivaltainen metsien luontoarvot ovat huomattavat johtuen runsaasta lahopuustosta, vanhojen puiden yleisyydestä ja kosteasta ympäristöstä.

Kohteella on päätehakkuuilmoituksia noin 30 hehtaaria, myös suometsissä, joiden hakkaaminen vapauttaa paksusta kunnasta valtavasti hiiltä ilmakehään. Näille kuvioille tehtiin nopea maastokäynti syyskuussa 2020. Käynnin yhteydessä havaittiin 39 vaarantuneen, 31 silmälläpidettävän ja 23 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Pyykanta oli vahva, ja alue onkin erinomaista kanalintujen soidin ja poikasaluetta. Punaisen listan lajeja tavattiin yhteensä 14.

MATTI AALTO

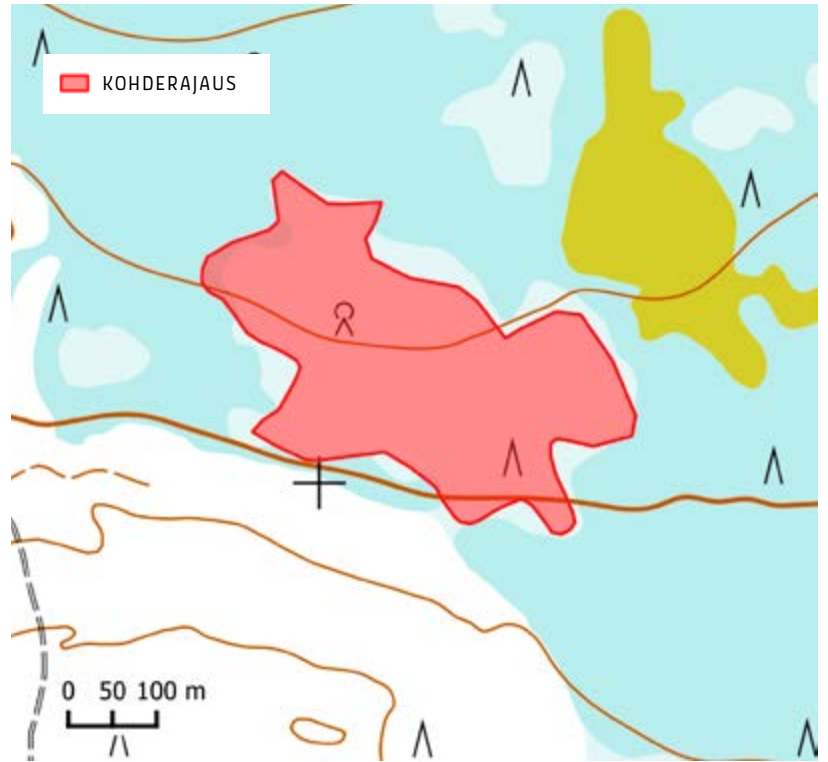
Kuoppa-aapa

Sodankylä

9,7 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde on avohakattavaksi ilmoitettu suonlaitametsä, joka on osa laajempaa Kuoppa-aavan ympäristön luontoarvokohteiden kokonaisuutta. Suunniteltu hakkuualue on märkää, lähteistä ja saramättäikköistä metsäkortekorpea. Metsäkortekorvet ovat metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö ja pohjavesivai-kutteisena erittäin arvokkaita luonto-kohteita, joiden säästymisen pitäisi olla itsestäänselvyys osana ekologisesti kestävästä metsätaloudesta kaikkialla.

OLLI MANNINEN

Kuortisvuoma

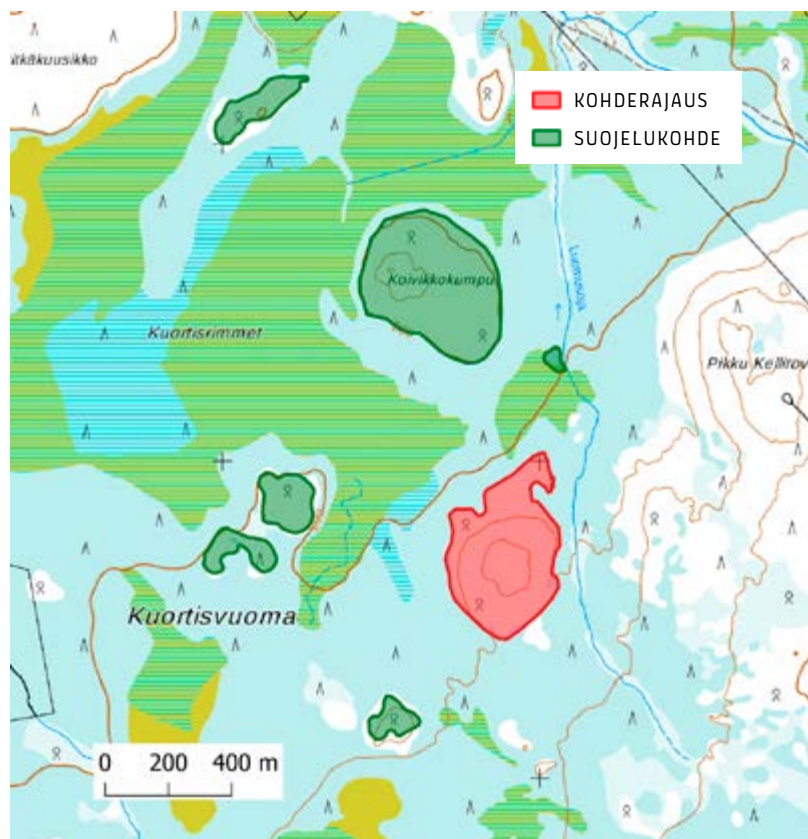
Kittilä

13,8 ha

[Karttalinkki](#)

Kohde on pienehkö metsäsaareke luonnontilaisena säilyneellä Kuortisvuoman suoalueella Kittilän Rastissa. Ympäröivät suoarekkeet ovat Metsähallituksen luontokohteina, mutta tälle saarekkeelle on suunniteltu avohakkuu. Saarekkeen metsää on kauan sitten harsintahakattu, mutta sen kuusivaltainen vanha metsä on saanut kehittyä hyvin pitkään luonnontilassa. Lahopuuta on muodostunut runsaasti ja lajisto on säilynyt näihin päiviin saakka. Sijainti osana luonnontilaista suoerämaata lisää kohteen suojeluarvoja entisestään. Tällaisten saarekkeiden hakkuusuunnitelmat kertovat hakattavissa olevan puuston vähyydestä.

Kuortisvuoman saarekkeeseen elokuussa 2020 tehdyn maastokäynnin yhteydessä tehtiin havaintoja 12 vaarantuneen, 9 silmälläpidettävän ja 7 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymästä.

Laitamaa

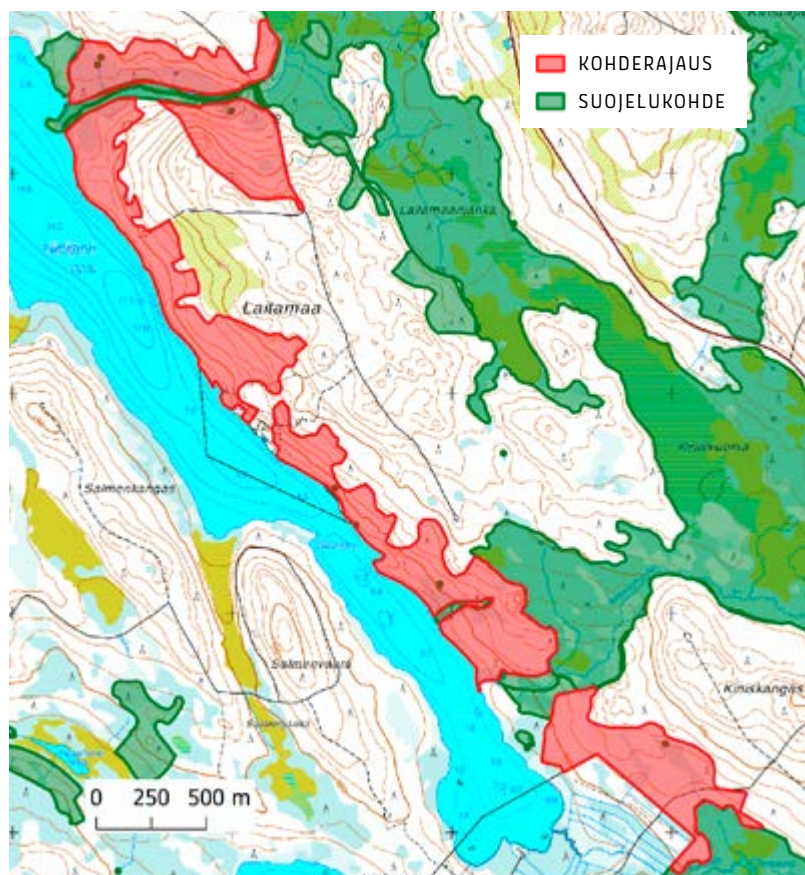
Rovaniemi

Pinta-ala 127 ha

[Karttalinkki](#)

Tämä upea vanhojen mäntymetsien alue sijaitsee Rovaniemen Suopajärvellä. Niinijärveen rajoittuvat metsät ovat laajalti joko luonnontilaisia tai niissä on vain vanhojen harsintahakkuiden jälkiä. Rantametsistä suuri osa on lajistollisesti arvokkaita jäkäläisiä palojatku-momänniköitä. Metsää kirjoivat yleisesti ikivanhat, useista metsäpaloista selvinneet männyt, kelot ja järeät maapuut. Kuusivaltaisemmissa osissa kasvaa sekapuustona niin kilpikaarnaisia mäntyjä kuin järeitä haapojakin. Aivan pohjoislaidalla rajaukseen kuuluu hieman myös luonnontilaista suota reunustavaa vanhapuustoista kuusikkoa, jossa on tuoreempia väljennyshakkuun jälkiä.

Nyt hakkuilta säästyneissä osissa on laajat hakkuusuunnitelmat. Elokuussa 2020 tehdyn maastokäynnin yhteydessä alueelta havaittiin 175 vaarantuneen, 142 silmälläpidettävän ja 35 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja on löydetty 23.

OLLI MANNINEN

Pailakainen

Kittilä

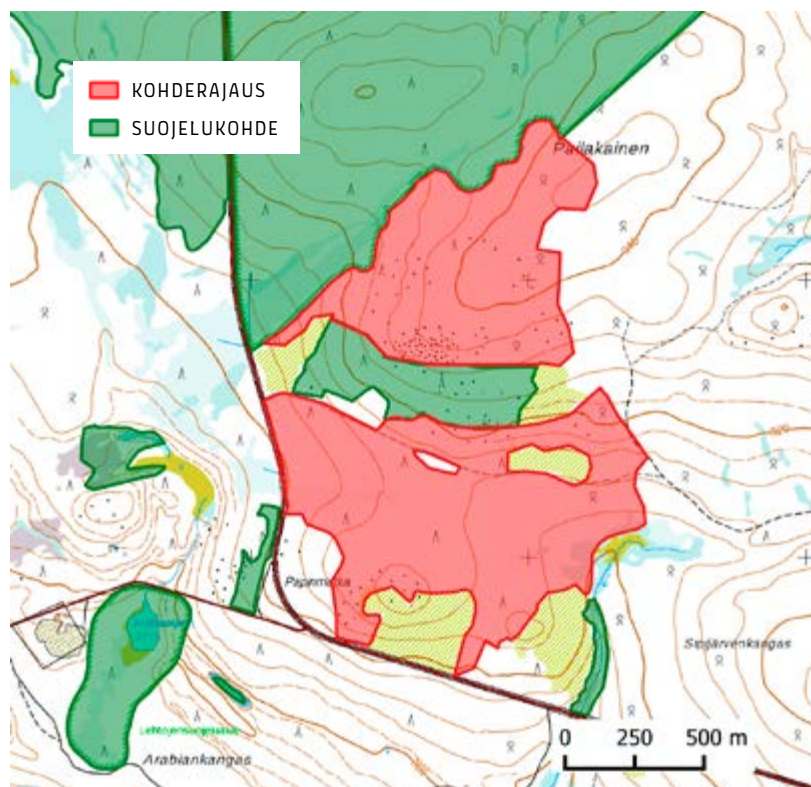
130 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde on pieni osa laajempaa Ruoppavuoman ympäristön suojelematonta arvometsien kokonaisuutta Pokan eteläpuolella. Esimerkiksi länsipuolisella Ruoppapalon alueella on suojelematta hyvin arvokkaita vanhoja metsiä. Pailakaisen metsät ovat laajalti satojen vuosien ikäisiä. Näitä vähätuottoisia korkean alueen mänty- ja kuusivaltaisia ikimetsiä kirjoavat kelot ja järeät maapuut. Rajaukseen kuuluu myös hieman nuorempia metsäpalon jälkeen luontaisesti syntyneitä metsiä.

Lajihavainnot ovat vuosilta 2017, 2019 ja 2020. Aluetta on hakattu viimeksi 2017 ja kohteella on hakkuusuunnitelmia myös tätä raporttia kirjoitettaessa.

Rajauksen kartoitetuista metsistä on löydetty 51 vaarantuneen, 176 silmälläpidettävän ja 60 vanhan metsän indikaattorilajin esiintymää. Kartoitukset ovat olleet varsin pintapuolisia ja kohdistuneet enimmäkseen hakattavaksi suunnitelluille alueille, mutta silti puunaisen kirjan lajeja on löydetty 25.

ARI AALTO

Pirttivaara

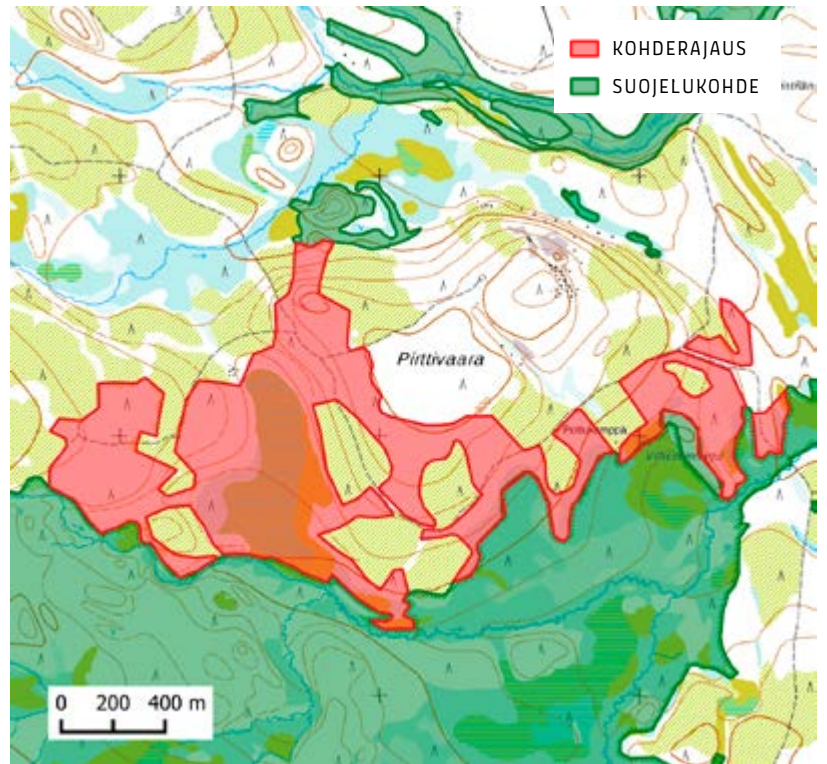
Savukoski

118 ha

[Karttalinkki](#)

Pirttivaaran metsäalue on osa laajempaa, mutta viimeaikaisten hakkuiden vuoksi repaleista luontoarvokohdetta, joka rajautuu Vintiläkairan luonnonsuojelun pohjoisrajaan. Tämän laajan alueen ikivanhoissa metsissä on jälkiä vanhoista harsintahakkuista, joiden intensiteetti on kuitenkin vaihdellut huomattavasti. Osa metsistä, myös nyt hakattaviksi suunnitelluista, onkin vain kevyesti harsittuja ja hyvin luonnontilaisia upeita kuusivaltaisia pohjoisen Metsä-Lapin aarniometsiä, joissa mäntyaihekeja, keloja ja vanhaa maapuuta on yleisesti. Alueella on myös kilpikaarnaisten mäntyjättiläisten vallitsevia osia.

Hakkuusuunnitelman kohteena oleville kuvioille tehtiin maastokäynti elokuussa 2020. Maastossa rajaukselta havaittiin 19 vaarantuneen, 78 silmäläpidettävän ja 6 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymästä. Punaisen kirjan lajeja dokumentoitiin 19.

OLLI MANNINEN

Raitiojätkä

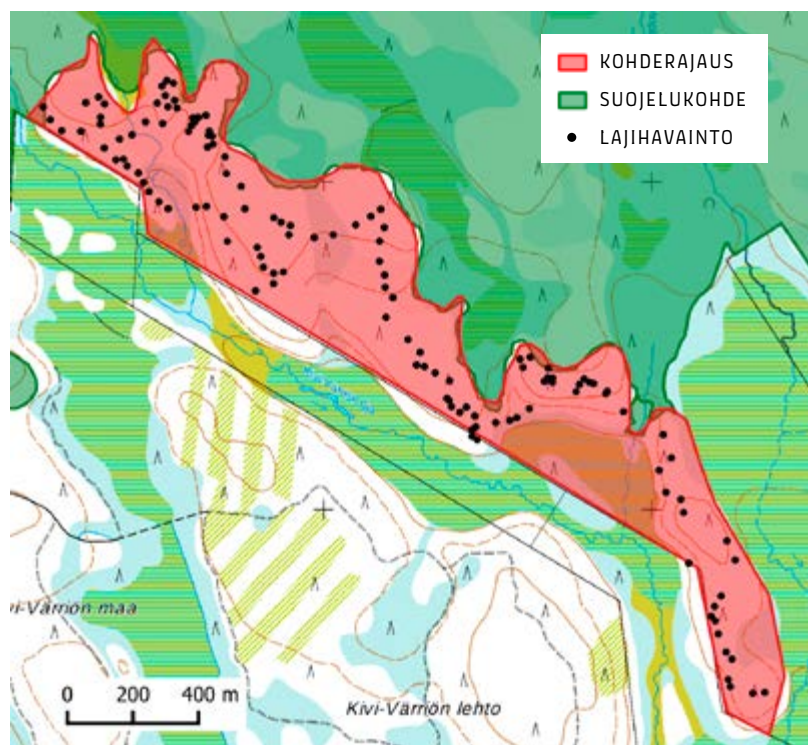
Sodankylä

93 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde on osa Raitiojätkän tietöntä suo- ja metsäerämaata Sodankylän koillispuolella. Rajauksen itäpuolinen erämaa suojeltiin Metsähallituksen ja ympäristöjärjestöjen ns. dialogiprosessissa. Suojelusta ulos jätetyt, Kivi-Värrön ojan ja suojellun erämaan rajaamat luonnontilaisen kaltaiset kuusi-mänty-sekapuustoiset vanhat luonnonmetsät päättyivät hakkuusuunnitelmien kohteeksi helmikuussa 2016.

Kesällä 2016 niille tehtiin vapaaehtoisten toimesta lajistoinventointi, jonka perusteella kohteen luontoarvot ovat erittäin huomattavat. Alueelta havaittiin 1 erittäin uhanalaisen, 107 vaarantuneen, 139 silmälläpidettävän ja 57 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen listan lajeja alueella on tavattu yhteensä 29. Alueen hakkuuilmoituksia uusittiin 6.11.2019.

OLLI MANNINEN

Souvaselkä

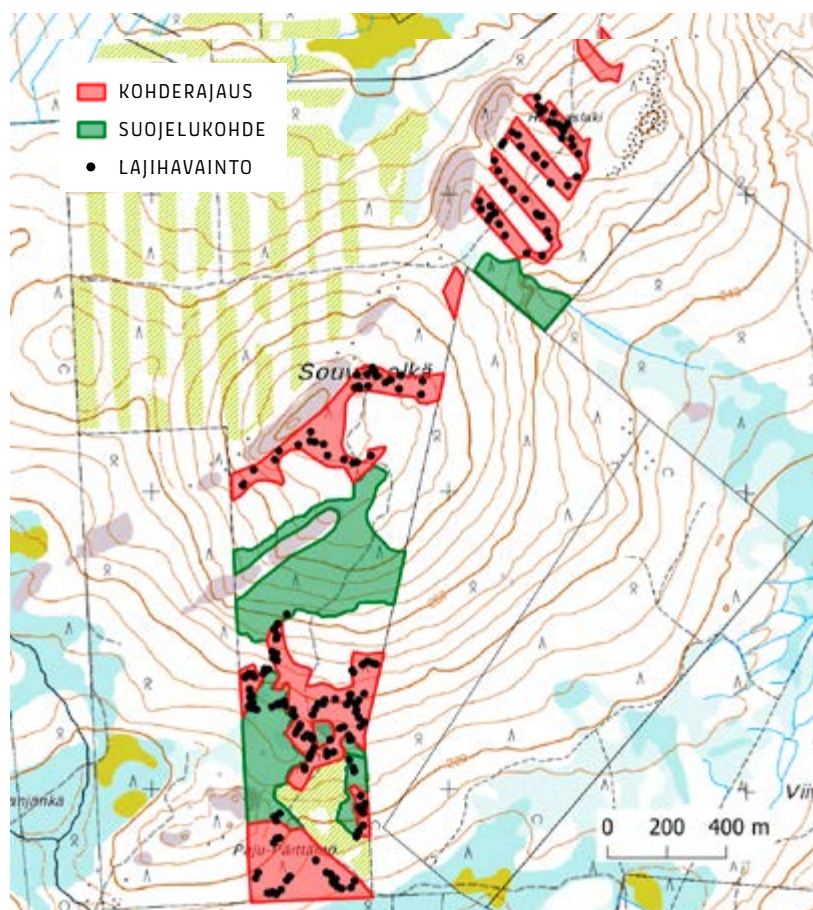
Sodankylä

34 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde koostuu valmiista, moniosaisesta hakkuusuunnitelmasta Sodankylän Moskuvaarassa. Metsät ovat pääosin vanhoja luppokuusikoita sekä kuusisekametsiä, joissa on paljon raitaa ja haapaa sekapuuna. Keskiosissa on harvahkoja, mäntyvaltaisia luontaisesti kehittyneitä osia, joissa ei näy hakkuiden jälkiä. Täydentävänä osana rajaukseen kuuluu myös pienialaisesti hoidetumpaa mäntyvaltaista sekametsää. Suuret muurahaispesät kertovat pitkään säilyneestä rauhasta.

Käytännössä kaikki suojelemattomat vanhan metsän kuviot aiemmin perustettujen suojelukohteiden ympäriltä on suunniteltu hakattaviksi, mikä pirstoisi kokonaisuutta merkittävästi. Alueelle tehtiin maastokäynti elokuussa 2020. Kohteelta havaittiin 90 vaarantuneen, 196 silmälläpidettävän ja 47 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja listalla on yhteensä 16.

OLLI MANNINEN

Tuolpujärvet

Inari

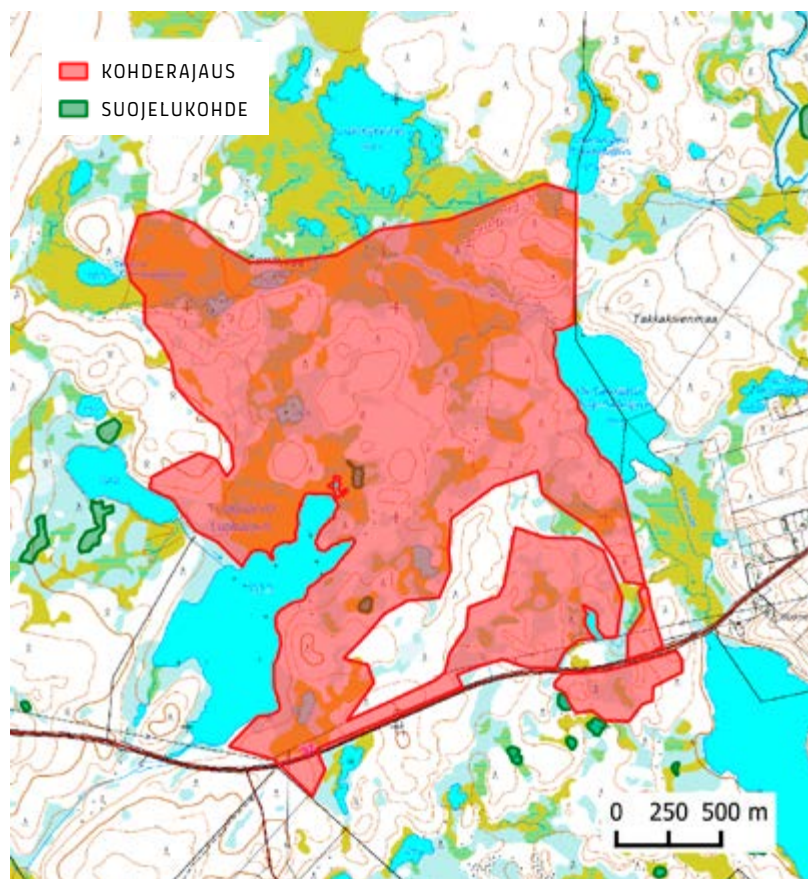
390 ha

[Karttalinkki](#)

Pohjoisin esimerkkikohde sijaitsee Inarinjärven pohjoispuolen ikimänniköissä. Tuolpujärvien itäpuoliset metsät ovat edustavia inarilaisia aarniometsiä, joiden puusto koostuu satoja vuosia vanhoista kippuraisista ja kituliaista aihkeista. Aivan Sevettijärven tien varressa metsissä on tehty poimintahakkuita, mutta näilläkin osilla on runsaasti luonnontilaisuuden elementtejä ja jatkumomännikön lajistoa. Kauempina tiestä ainoat havaittavat ihmistoiminnan merkit ovat vanhat pottumännyt, joista saamelaiset ovat aikanaan varovasti keränneet pottua puita kaatamatta.

Inarin äärimmäisen hitaasti kasvavia mäntyaarniometsiä on edelleen valtion mailla runsaasti suojelematta ja niitä on myös hakattu viime vuosiin saakka. Luontoarvojensa lisäksi tällaiset metsät ovat tärkeitä laidunmaita poroille ja myös keskeisiä Inarin muille luonnosta riippuvaisille elinkeinoille, kuten matkailulle.

Kohteelle tehtiin maastokäynti elokuussa 2015. Maastokartoituksissa havaittiin 1 erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan, 84 vaarantuneen, 3 alueellisesti uhanalaisen, 149 silmäläpidettävän ja 26 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja on löydetty 20. Viisi vuotta sitten todennetuista luontoarvoista huolimatta kohde on edelleen valtion talousmetsää. Usein vapaaehtoisten kartoittamat hakkuiden uhkaamat arvokohteet jäävätkin roikkumaan eräänlaiseen välitilaan määräämättömäksi ajaksi, kun tahtoa monimuotoisuuden turvaamiseksi ei valtiolla ole.

OLLI MANNINEN

Vuotostunturi

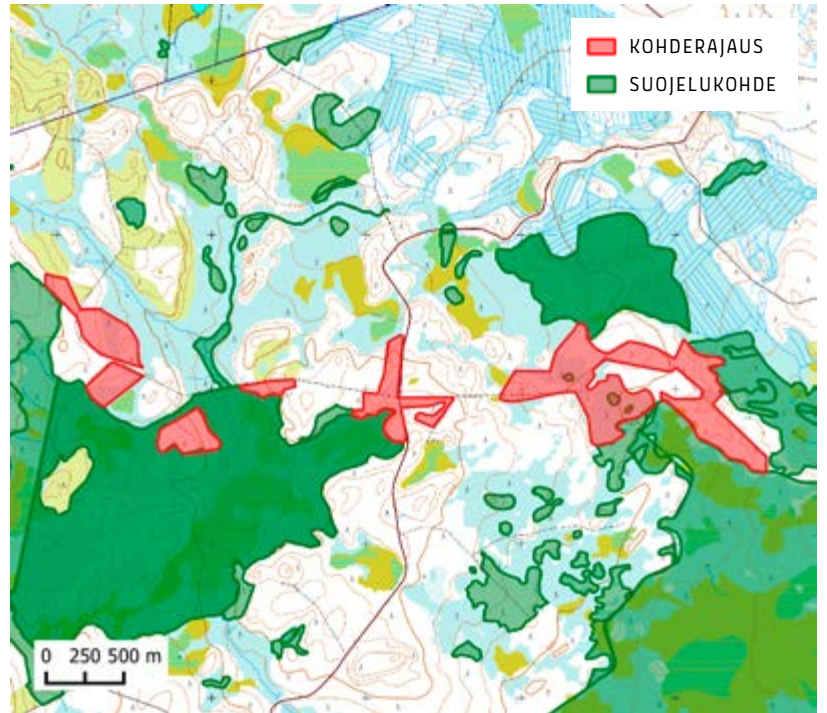
Salla

91 ha

[Karttalinkki](#)

Nämä Pelkosenniemen, Sallan ja Savukosken rajalla sijaitsevat vanhat metsät muodostavat yhä lähes katkeamattoman ekologisen yhteyden Vuotostunturin suojelualueen ja Joutse-naapa-Kaita-aavan soidensuojelualueen välille. Hakkuiden ympäröimät metsät edustavat klassisia pohjoisen ikikuusi-koita. Kosteat soiden ympäröimät kuusimetsät omaavat erinomaisen metsäjatkumon ilman merkittävää palo- tai hakkuuhistoriaa.

Tämä jatkumo näkyy myös vanhojen kuusimetsien lajiston runsautena. Suunnitelluilta hakkuualueilta löydettiin elokuussa 2020 tehdyllä maastokäynnillä 117 vaarantuneen, 191 silmäläpidettävän ja 47 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja löydöissä on yhteensä 21.

OLLI MANNINEN

Kainuu- Koillismaa

Haapovaara

Taivalkoski

49 ha

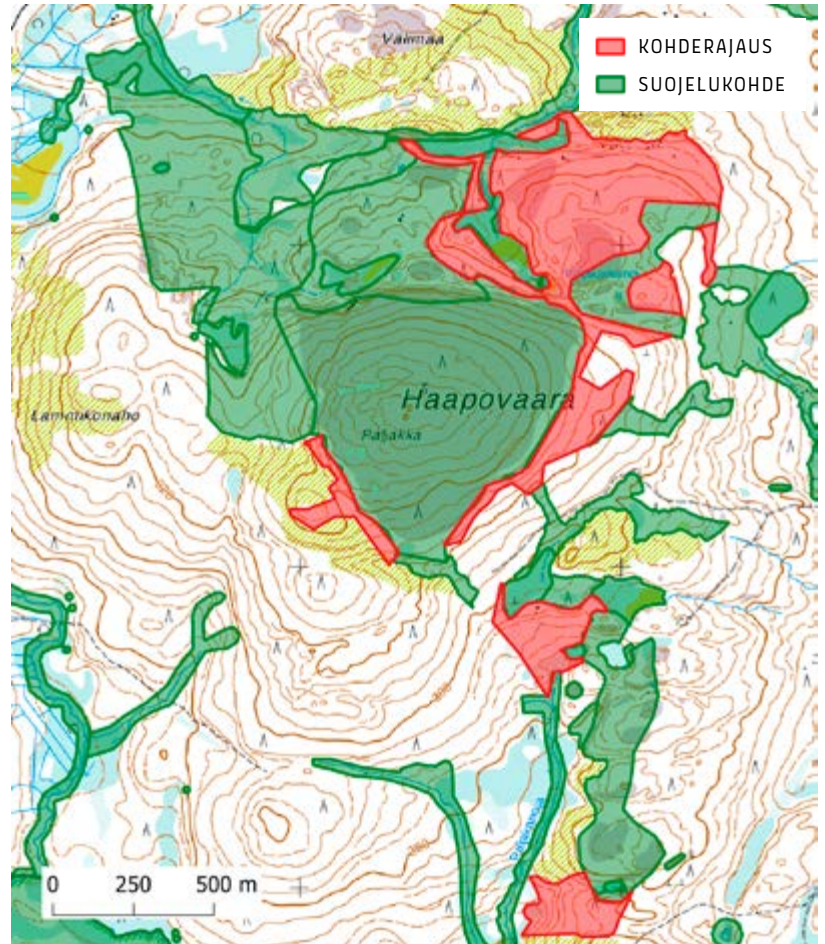
[Karttalinkki](#)

Koillis-Taivalkoskella, Kostonjärven lounaiskulmassa sijaitseva Haapovaaran alue kuului merkittävältä osin Metsähallituksen alue-ekologiseen verkoston luontokohteisiin kalliokohdeena, mutta poistettiin verkoston päivityksessä 2020. Poisto tehtiin ilmeisesti kirjoituspöytätyönä maastossa käymättä, sillä se ei olisi voinut mennä pahemmin pieleen vanhojen metsien luontoarvojen osalta.

Taloustmetsäksi muutettu luontokohde on nimittäin klassista mäntyaarniometsää. Metsä on osin jopa täysin luonnontilaista ja muiltakin osin vain kauan sitten kevyin harsintahakkuuin käsiteltyä. Ikivanhoja ja järeitäkin aihkeja, keloja ja mäntymaapuita on alueella silminnähdn runsaasti. Haapovaaran ikimetsä täyttää selvästi kaikki suojelutarvoisen metsän kriteerit.

Kohde alleviivaa niitä ongelmia, joita Metsähallituksen alue-ekologisen suunnitelman päivityksessä oli. Pohjois-Pohjanmaalta ei myöskään juuri löydetty uusia arvokohteita⁵. Poistetulle luontokohteelle tehtiin maastokäynti elokuussa 2020. Maastokäynnin yhteydessä havaittiin 14 uhanalaisen, 33 silmälläpidettävän ja 18 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Vanhojen männiköiden kääväkkäät olivat odotetusti runsaita.

⁵ [Metsähallituksen Pohjanmaan alue-ekologisen verkoston päivitystiedote](#)

ARI AALTO

Heinilamminkangas

Puolanka

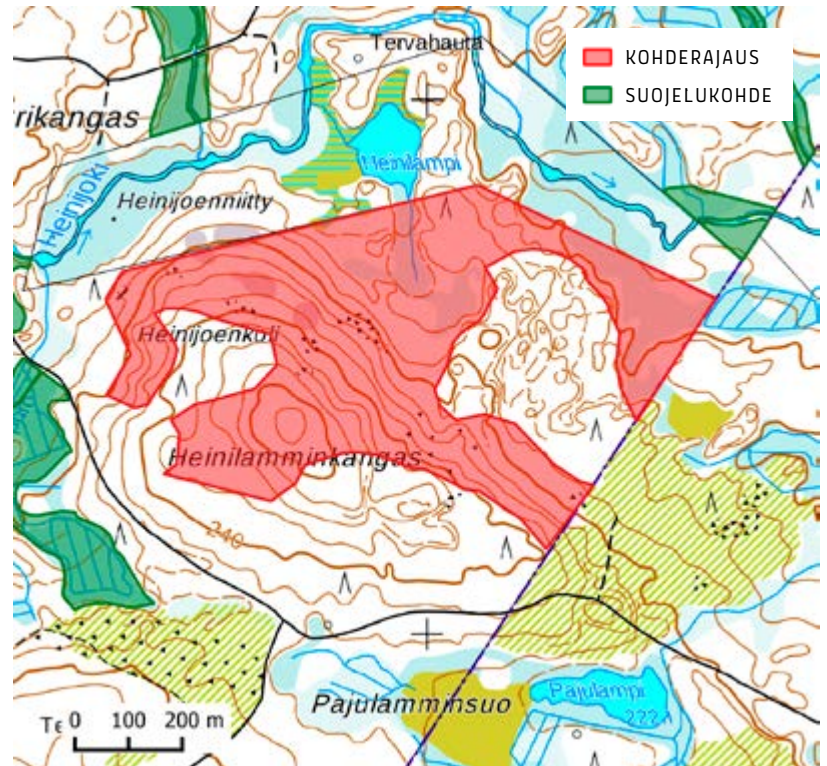
34,4 ha

[Karttalinkki](#)

Heinilamminkankaan metsä sijaitsee Puolangan itäosassa aivan Hyrynsalmen rajalla. Osaan arvokkaasta kohteesta kohdistuu avohakkuuilmoitus. Heinilamminkangas on erinomainen esimerkki vanhasta mäntymetsästä, jossa on säilynyt mäntylajistolle välttämätön järeän mäntylahopuun jatkumo näihin päiviin saakka. Kankaan rinteiden luonnontilaisen kaltaisessa mäntymetsässä silmiinpistävää on luonnontilaisen rakennepiirteiden kuten aihkien, palokantojen, suurten kelojen ja mäntymaapuiden esiintyminen.

Heinilamminkankaan luontoa kartoitettiin syyskuussa 2020. Muutamassa tunnissa kulkureitiltä havaittiin 50 vaarantuneen, 54 silmälläpidettävän ja 19 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Monet suunnitellulta hakkuualueeltakin havaituista lajeista ovat varsin vaateliaita ikimänniköiden lajeja. Yhteensä punaisen kirjan lajeja on metsäalueelta tavattu 19.

Metsähallitus on 2.11. sähköpostissaan ilmoittanut, ettei hakattavaksi suunniteltu rajauksen alue täytä suojelekohteen kriteereitä, ja että muu osa alueesta olisi toiminnan ulkopuolella. Toiminnan ulkopuoliset kohteet esittelevällä retkikartta.fi-sivustolla alue näkyy kuitenkin tätä kirjoitettaessa tavanomaisena talousmetsänä, jonka kelojen kirjoma vanhaa männikköä on laajasti avohakattu viimeksi pari vuotta sitten. Tällainen väite onkin Metsähallituksen käyttämä selitys kohteissa, joiden ilmiselvästi kuuluisi olla toiminnan ulkopuolella, mutta joita ei jostain syystä ole aiemmin löydetty.

RISTO SULKAVA

Hiidenvaara

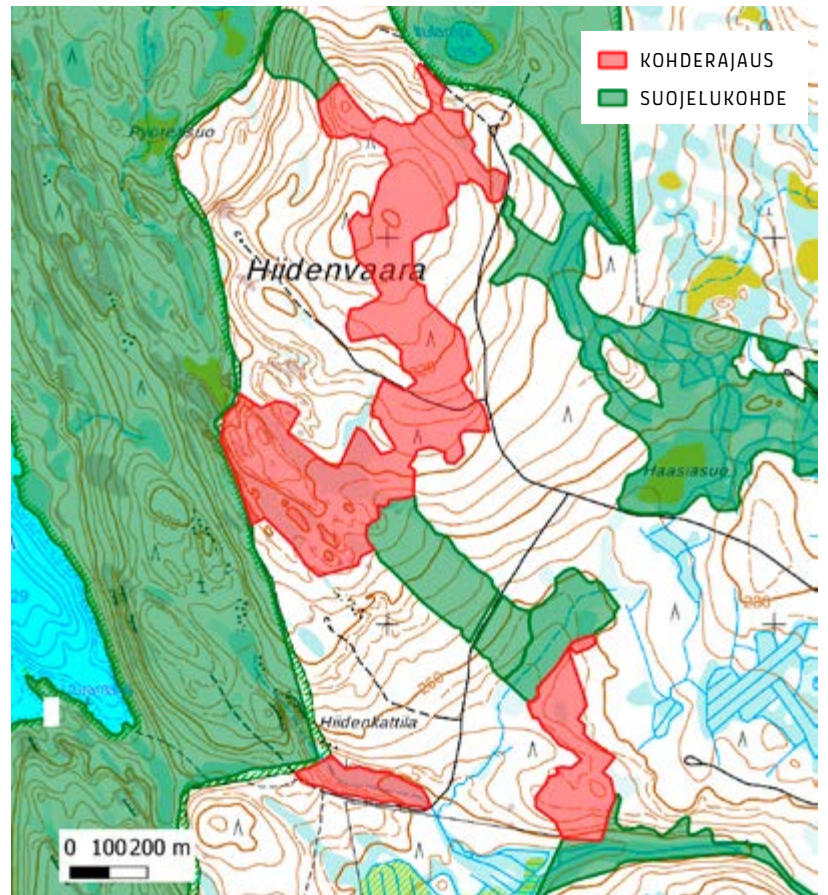
Sotkamo

40,5 ha

[Karttalinkki](#)

Etelä-Sotkamossa Laakajärvellä, Hiidenvaaran suojelualueen läheisyydessä on noin 40 hehtaaria luonnonmetsiä ja luonnontilaisia soita, jotka ovat edelleen hakkuiden uhkaamia. Nämä metsät kytkeytyvät suoraan suojelualueen vanhoihin metsiin. Hiidenvaaran suojelemattomat osat ovat pääosin kuusivaltaisia ja luonnontilaisen kaltaisia tuoreita kankaita, joissa lahoppun määrä on monin paikoin huomattava.

Maastokäynnillä lokakuussa 2020 kohteella havaittiin 17 vaarantuneen, 65 silmälläpidettävän ja 9 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi tavattiin vanhojen metsien linnuista vaarantunut pyy ja silmälläpidettävä kanahaukka. Punaisen kirjan lajeja kohteelta on löydetty yhteensä 16.

JONI-MATTI KUSMIN

Hytelönsuo

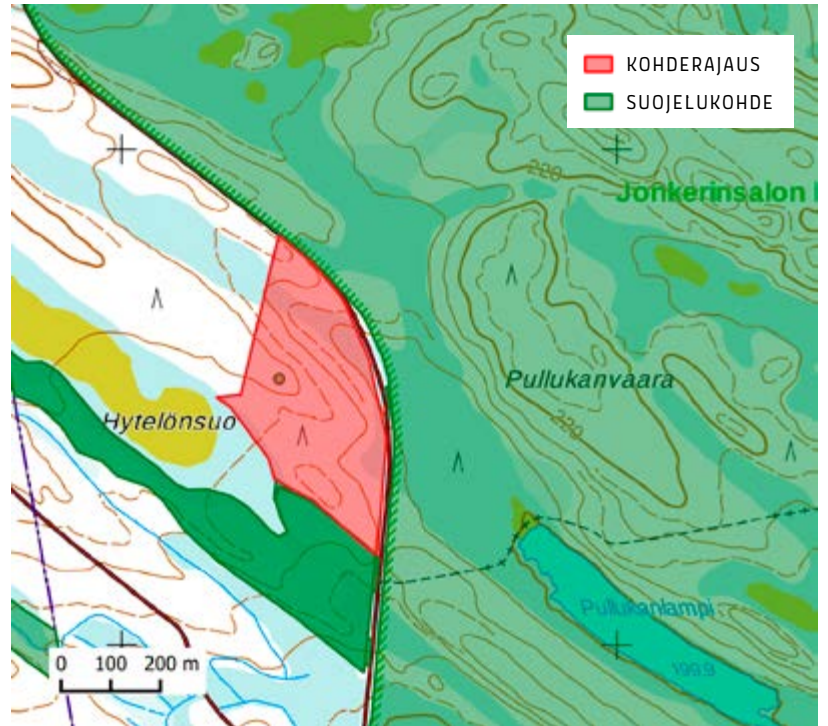
Kuhmo

11,8 ha

[Karttalinkki](#)

Kuhmon eteläosassa, aivan Nurmeksen rajalla sijaitseva Hytelönsuon metsä rajautuu Jonkerinsalon luonnonsuojelualueeseen. Alueen noin kuuden hehtaarin laajuinen kangasmaaosa on avohakkuusuunnitelman kohteena. Tätä runsalahopuustoista aarniometsää hallitsevat useista metsäpaloista selvinneet kilpikaarnaiset mäntyjättiläiset, joiden latvusten alla levittäytyy vanha kuusivaltainen luonnonmetsä. Eri-ikäistä lahoppuuta on runsaasti. Sekapuuna kasvaa myös joitain vanhoja haapoja.

Pistokoemaisella maastokäynnillä lokakuussa 2020 havaittiin 48 vaarantuneen, 26 silmälläpidettävän ja 14 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Tällainen lajilöytöjen määrä noin tunnissa reilun viiden hehtaarin alalta kertoo näiden luonnonmetsien sirpaleiden merkityksestä uhanalaistuvan metsälajistomme suojelussa.

ARI AALTO

Hämeenvaara

Taivalkoski

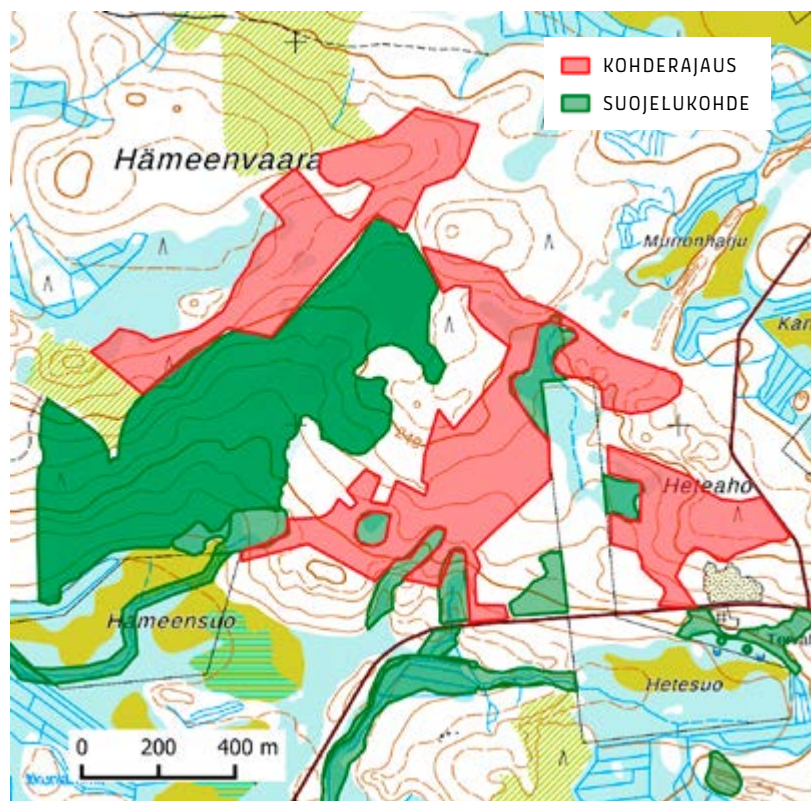
50,5 ha

[Karttalinkki](#)

Taivalkosken Hämeenvaarassa ympäristöjärjestöjen aktivistit vastustivat Metsähallituksen hakkuita alueen aarniometsissä jo vuosina 2001 ja 2002. Kohde on esimerkki jo pitkään valtion tiedossa olleesta arvokkaasta metsäalueesta. Tällä hetkellä hakkuilta vielä säästyneestä vanhan metsän alueesta on suojeltu noin puolet. Toinen puoli on edelleen vuosikymmenten jälkeen tavallista hakkuiden uhkaamaan talousmetsää.

Hämeenvaaran suojelemattomat metsät ovat pääosin erityyppisiä kuusi-valtaisia ikimetsiä, joissa on runsaasti luonnonmetsille tyypillisiä rakennepiirteitä, kuten aihkeja, keloja, järeää maapuuta, suuria haapoja ja palanutta puuainesta. Tehdyistä hakkuista huolimatta nämä vanhat metsät muodostavat edelleen yhden kokonaisuuden suojellun alueen kanssa.

Alueelle tehtiin maastokäynti elokuussa 2020. Kartoituksen yhteydessä havaittiin 51 vaarantuneen, 44 silmäläpidettävän ja 23 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja tavattiin yhteensä 19.

ARI AALTO

Iso Heinäjärvi

Sotkamo

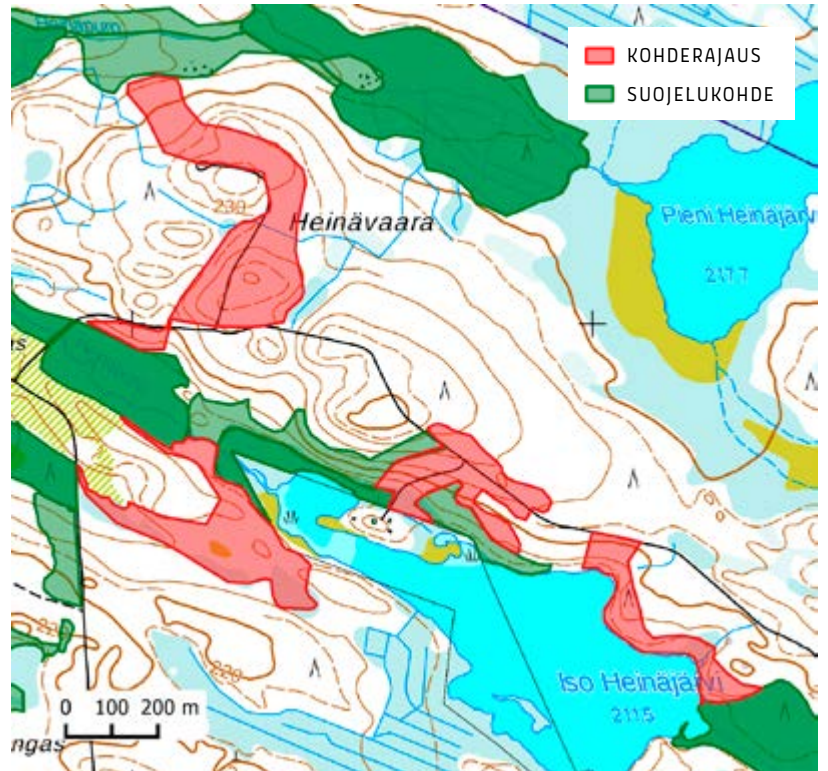
22 ha

[Karttalinkki](#)

Sotkamon Isolla Heinäjärvellä Hiidenportin kansallispuiston pohjoispuolella on aiemmissa hakkuissa säästetty lammen rantojen aarniometsiä. Jäljellä olevat metsät ovat erittäin edustavia luonnonmetsiä valtavine aihkeineen. Paikoitellen kilpikaarnaiset petäjät muodostavat jopa valtapuuston vanhan metsän ylle. Kuusi- ja mäntylahopuuta on runsaasti.

Kapeimmillaan 30 metrin levyiset rantakaistaleet on vuonna 2019 ilmoitettu avohakattavaksi kokonaisuudessaan. Jostain syystä nämäkin jo aiempien sukupolvien arvokkaiksi ymmärtämät kohteet on nyt hakattava. Vastaavia rantakaistaleiden ja aiempien säästökohteiden hakkuita on suunnitteilla ja toteutettu Kainuussa että muualla maassa.

Lajistoarvotkin tällaisilla luonnonmetsillä ovat ymmärrettävästi merkittävät. Maastokäynnillä elokuussa 2020 havaittiin 34 vaarantuneen, 20 silmäläpidettävän ja 16 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi vanhojen metsien linnuista havaittiin erittäin uhanalaiset mehiläishaukka ja hömötiainen, vaarantunut pyy ja alueellisesti uhanalainen kuukkeli. Punaisen kirjan lajeja listalla on 19.

ARI AALTO

Juortananjärvi-Vietonvaara

Kuhmo

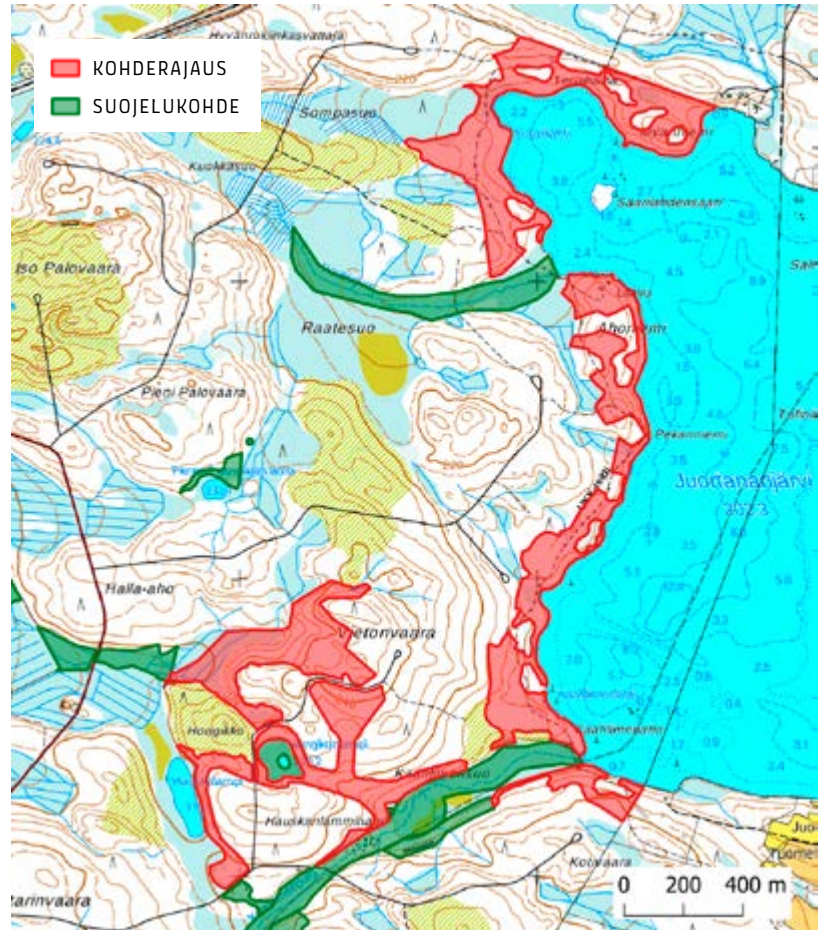
Pinta-ala 64 ha

[Karttalinkki](#)

Kuhmon itäosissa lähellä Vartiuksen raja-asemaa sijaitsevan Juortananjärven länsirannalla kulkee Itärajan kesäretkeilyreitti, joka on osa UKK-reittiä ja josta kerrotaan mm. Metsähallituksen Luontoon.fi-sivustolla¹³. Reittiä ympäröivät vanhat metsät ovat olleet voimakkaassa metsätalouksikäytössä, mutta reitin varteen Juortananjärven rantaan on säästynyt vanhojen luonnonmetsien muodostama rantavyöhyke.

Sen lisäksi, että rantametsät ovat erittäin tärkeitä reitin erämaisyyden ja maiseman kannalta, ovat ne myös luonnoltaan hyvin arvokkaita. Yhdessä läheisen Vietonvaaran metsän kanssa nämä havupuuvaltaiset vanhat kangasmetsät ja niiden väliset korvet ovat viimeisiä säästyneitä sirpaleita Juortananjärven alkuperäisestä luonnosta.

Reitin varren vanhat metsät päättyivät avohakkuusuunnitelmien kohteeksi kesällä 2020. Kohteelle tehtiin elokuussa 2020 maastokäynti, jonka aikana havaittiin 46 vaarantuneen, 43 silmälläpidettävän ja 27 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Pelkästään nyt suunnitellulta hakkuualueelta löytyi 51 punaisen kirjan lajiesiintymää edustaen 21 eri lajia.

13) [Itärajan kesäretkeilyreitti](#)

Jyrkätörmä

Paljakka, Hyrynsalmi

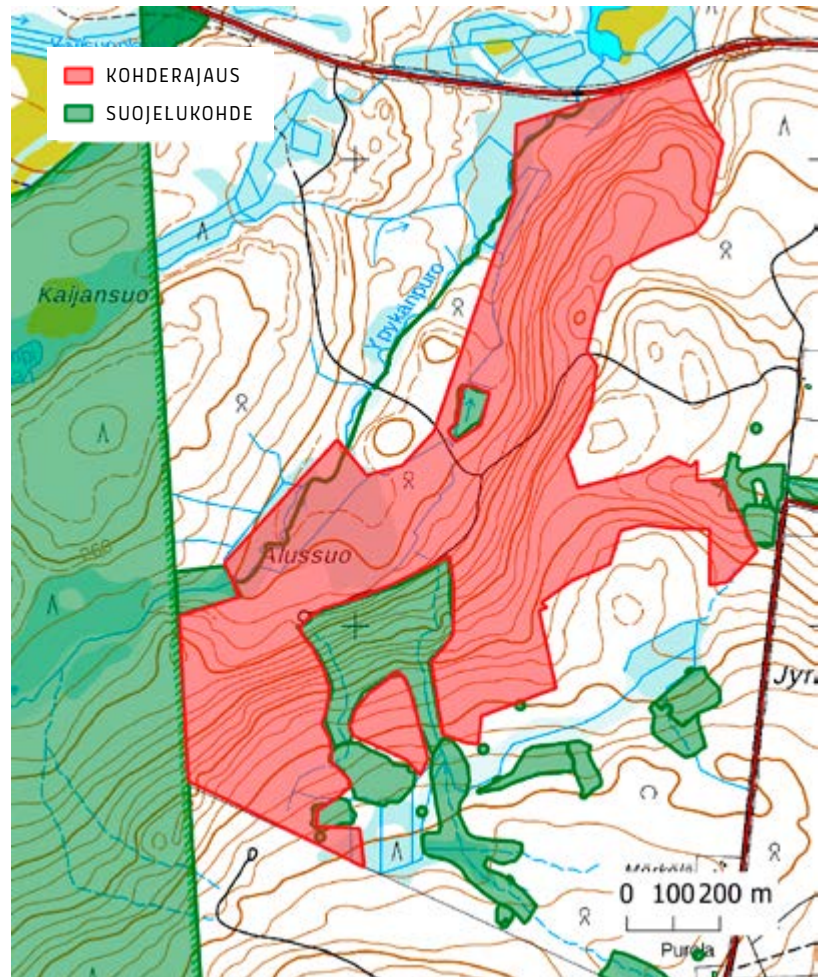
73,4 ha

[Karttalinkki](#)

Paljakan luonnonpuiston koilliskulmaan rajautuvat Jyrkätörmän vanhat metsät ovat olleet jo pitkään järjestöjen arvokohteiden listalla. Pääosin kuusivaltaiset rinnenmetsät ovat laajalti todellisia aarniometsiä, joissa kasvaa muun muassa runsaasti vanhoja haapoja ja raitoja sekä aihkimäntyjä. Metsä on vastaavaa liito-oravien asuttamaa ikimetsää kuin luonnonpuiston rajan toisella puolella. Tämä on Suomessa valtion mailla tavallista: suojelualueen raja ei perustu ekologiseen tietoon, vaan halkaisee arvokkaat metsät sattumanvaraisesti.

Jyrkätörmän metsät sisältyvät myös vuonna 2012 Ympäristöministeriölle toimitettuun laajapohjaiseen aloitukseen Vaara-Kainuun kansallispuiston perustamisesta¹⁴. Alueen luontoarvot ovat siis hyvin kaikkien osapuolten tiedossa, mutta metsät edelleen suojelematta.

Pieneen osaan Jyrkätörmän metsistä tehtiin noin tunnin mittainen käynti syyskuussa 2020. Alueelta löytyi 10 punaisen kirjan lajia ja esimerkiksi useita liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Yhteensä havaittiin 16 vaarantuneen, 15 silmälläpidettävän ja 6 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää.

ARI AALTO

¹⁴) [Vaara-Kainuun kansallispuistoesitys](#)

Kivijärvi

Kuusamo

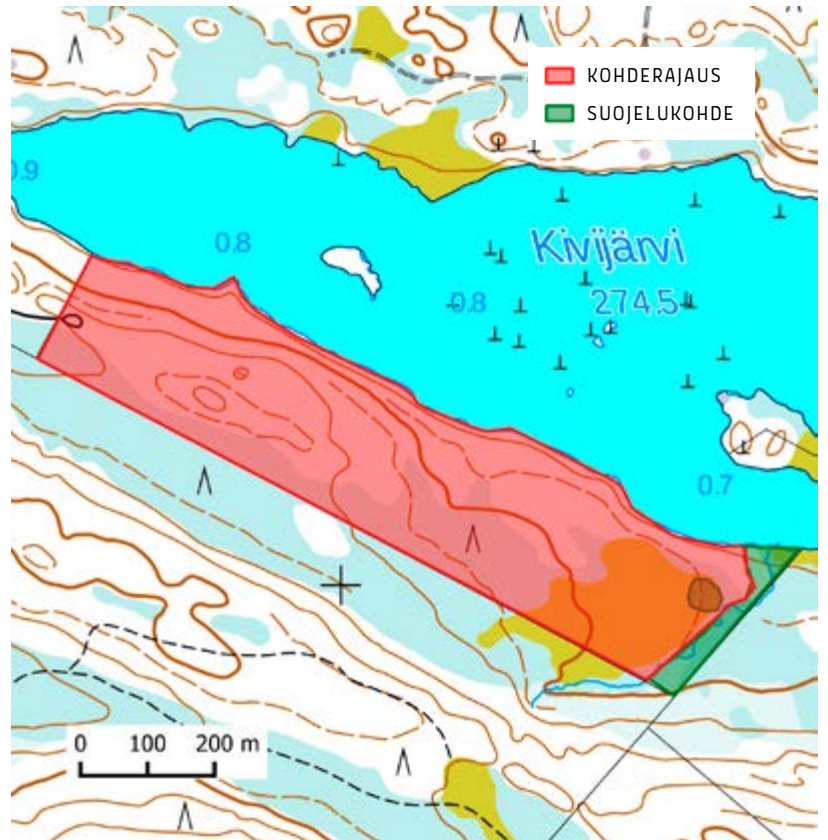
23 ha

[Karttalinkki](#)

Kuusamossa, Lusmingin kylän itäpuolella sijaitseva 23 hehtaarin laajuinen alue koostuu ojittamattomasta suosta sekä Kivijärven rannan luonnontilaisista ja luonnontilaisen kaltaisista vanhoista metsistä. Metsät ovat kuusivaltaisia tuoreita kankaita, joista merkittävä osa on luonnontilaisia. Osalla alueesta on merkkejä vanhoista poimintahakkuista. Lahopuun määrä nousee luonnontilaisilla osilla useisiin kymmeneen kuutiometriin hehtaaria kohti.

Metsähallitus teki kohteelle 2010 metsänkätöilmoituksia avohakkuista, mutta hakkuita ei ole vielä toteutettu. Metsään syksyllä 2020 tehdyt nauhoitukset viittaavat hakkuuaikeiden uusimiseen. Maiseman säilyttämiseksi hakkuita vastustavat paikalliset asukkaat ovat kertoneet useaan otteeseen tarjoutuneensa ostamaan metsän Metsähallitukselta luonnonsuojelualueeksi. Heidän mukaansa Metsähallitus ei ole kuitenkaan suostunut keskustelemaan maakaupoista eikä edes kertomaan hakkuun aikataulua.

Nopealla maastokäynnillä lokakuussa 2020 kohteella tehtiin havaintoja 7 vaarantuneen, 16 silmälläpidettävän ja 10 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymästä.

JONI-MATTI KUSMIN

Kovajärvenharju-Pöleikkö

Taivalkoski

200 ha

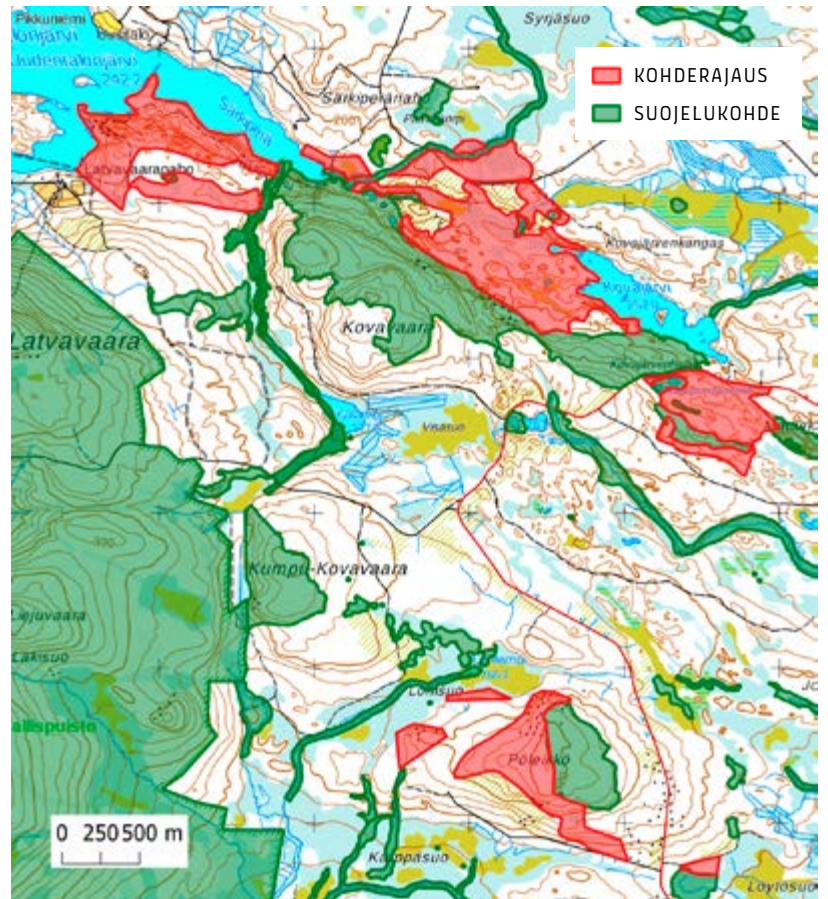
[Karttalinkki](#)

Kaksiosainen esimerkkikohde sijaitsee Syötteen kansallispuistoon kuuluvan Kortevaaran itä- ja koillispuolella muodostaen tärkeän ekologisen askelkiven Kortevaaran ja Pyhitystunturin suojealueiden välille.

Kovajärvenharjun vanha metsä Uudentalonjärven ja Kovajärven välillä rajautuu suojeltuun Kovavaaran alueeseen. Alueella on niin kallio-metsiä, luonnontilaisia nevoja, pieniä korpilaikkuja kuin vaikuttavaa harju-luontoa jyrkkärinteisine suppineen. Parhaimmat osat mäntyvaltaisista kan-kaista ovat upeita aarnioita, joista on poimittu vain yksittäisiä puita. Osittain vanhat harsintahakkuut ja palot ovat olleet intensiivisempiä, mutta näihin-kin osiin on vuosikymmenten saatossa kertynyt runsas lahoppuusto. Lajistolle tärkeä laadukkaan lahoppuun jatkumo ei ole alueella koskaan katkennut, mikä näkyy hyvin runsaana vanhan metsän lajien määränä. Alueella kulkee myös merkitty kirkkopolku.

Hieman etelämpänä Pöleikössä kasvaa vaaran rinteessä ja laella vanhaa luonnontilaisen kaltaista pääosin kuusivaltaista metsää. Aihkeja, keloja ja järeitä mäntymaapuita on metsämaisemassa yleisesti, kuten Kovajärvenharjullakin. Alueella vuonna 2019 tehtyjen laajojen hakkuiden kannoista oli laskettavissa joistain männyistä yli 300 ja kuusistakin yli 200 vuosirengasta.

Syksyllä 2020 tehtyjen maastokäyntien myötä kohteella on havaittu 1 erittäin uhanalaisen, 97 vaarantuneen, 98 silmälläpidettävän, 1 luontodirektiivilajin ja 140 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja listalla on yhteensä 31.

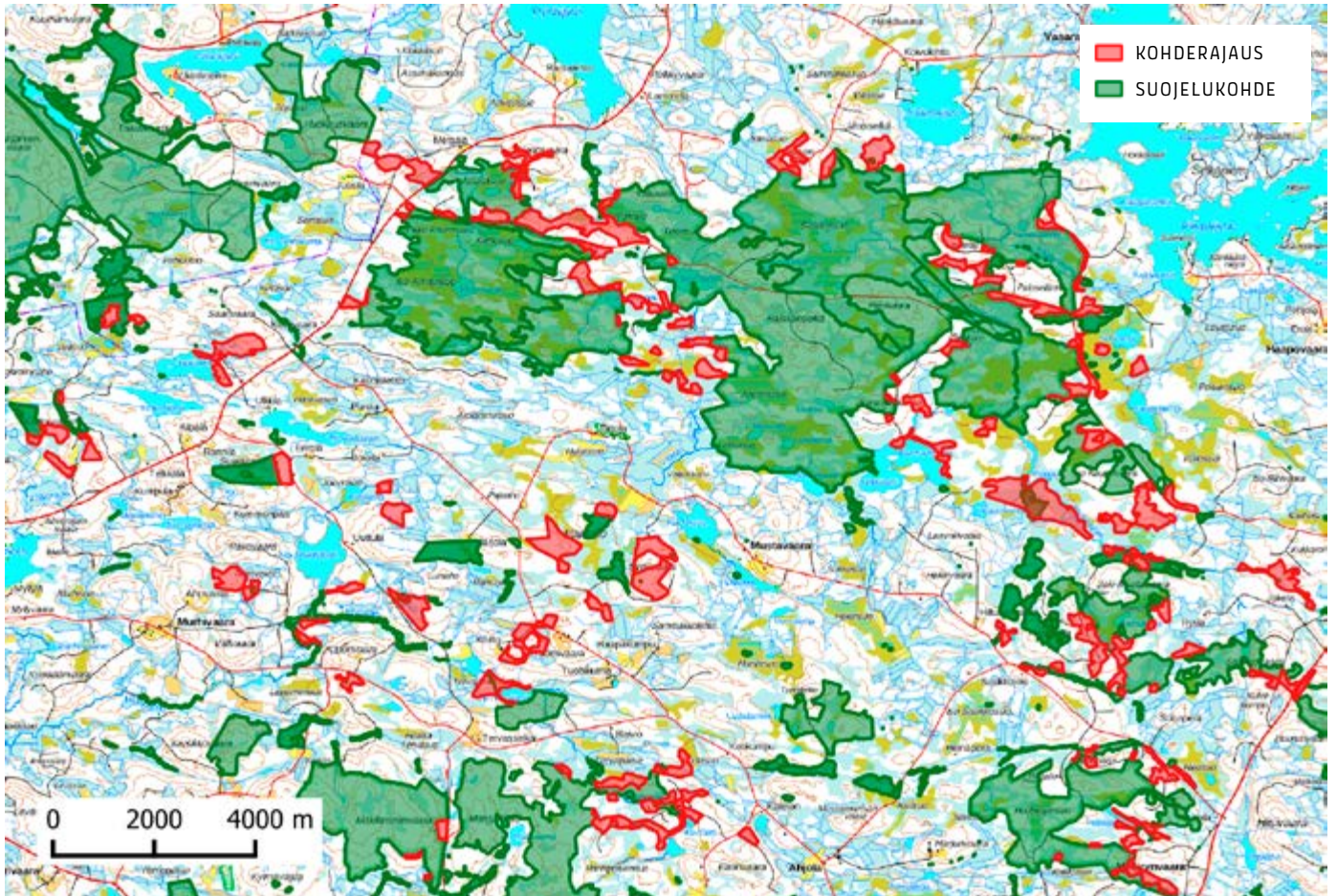

RISTO SULKAVA

Näljängän vanhat metsät

Suomussalmi

1347 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohteen vanhat metsät sijoittuvat Pohjois-Suomussalmelle Iso-Ahvensuon ja Saarensuon soiden-suojelualueiden (Riuskanselkosen alue) ympäristöön. Alueella on lukuisia vanhan metsän kohteita, joista suuri osa rajautuu suoraan suojelualueisiin. Rajaukselle on suunniteltu runsaasti hakkuita.

Näljängän vanhat metsät ovat pääosin kuusivaltaisia luonnonmetsiä, jotka ovat säilyneet täysin nykyaikaisen metsätaloustalouden ulkopuolella. Osa alavien alueiden metsistä on entisiä kaskiahoja, jotka ovat sittemmin ke-

hittyneet runsaslahopuustoisiksi ja lehtipuustoisiksi luonnonmetsiksi. Muutoin metsissä on havaittavissa vain vanhoja tervanpolton ja harsintametsätalouden sekä metsäpalojen jälkiä. Mäntyaihkeja, keloja ja järeää mäntymaapuuta esiintyy monin paikoin, joten myös mäntylajiston jatkumo on erinomainen.

Laajaa aluetta on inventoitu pistokokein noin viikon ajan vuosina 2019 ja 2020. Lisäksi tiedossa on yksittäisiä vanhempia lajihavaintoja. Kuten metsien rakennepiirteistä voi päätellä, ovat vanhojen metsien lajistoarvot näiden

pistokokeiden perusteella erittäin huomattavat. Näljängän suojelemattomista metsistä on havaittu 412 vaarantuneen, 565 silmälläpidettävän, 393 vanhojen metsien indikaattorilajin ja 37 luontoarvolajin esiintymää. Myös vaarantunut liito-orava ja silmälläpidettävä kuukkeli esiintyvät useissa rajauksen metsistä. Lintulajeista on havaittu lisäksi erittäin uhanalaiset hömötiainen ja mehiläishaukka, vaarantuneet varpuspöllö ja töyhtötiainen, silmälläpidettävä pohjansirkku sekä indikaattorilaji pohjantikka.

Punaisen kirjan lajeja näistä suojelemattomista metsistä on tavattu 53 ja niiden esiintymiä 977.

RISTO SULKAVA

RISTO SULKAVA

Oijusluoma

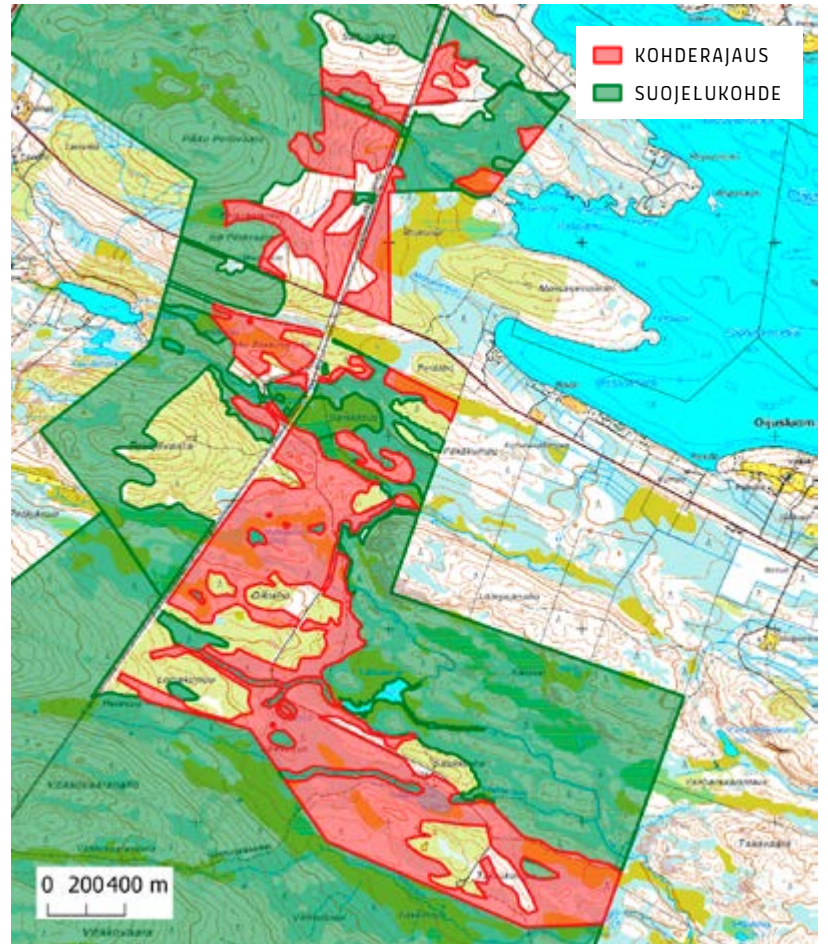
Kuusamo

205 ha

[Karttalinkki](#)

Oijusluoman metsäalue Kuusamon keskustasta noin 15 kilometriä etelään sijaitsee olemassa olevien suojelalueiden ja luontokohteiden keskellä yhdistäen ne yhdeksi kokonaisuudeksi. Kohteella on tuoreita hakkuusuunnitelmia. Alueen vanhat metsät ovat luonnonsuojelullisesti hyvin arvokkaita modernin metsätalouden ulkopuolella säilyneitä luonnontilaisen kaltaisia vanhoja metsiä. Niin aiheja, keloja kuin järeeää lahoppuutakin on näissä luontaisestikin melko harvoissa metsissä näkyvästi.

Alueen metsiin kesäkuussa 2020 tehdyn maastokäynnin aikana todettiin 119 vaarantuneen, 215 silmälläpidettävän ja 66 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Monipuoliselta alueelta löytyi sekä mäntymetsiin, kuusimetsiin että vanhoihin lehtipuihin sitoutunutta uhanalaista lajistoa. Punaisen kirjan lajeja on dokumentoitu yhteensä 27.

OLLI MANNINEN

Pahamaailma

Suomussalmi

107 ha

[Karttalinkki](#)

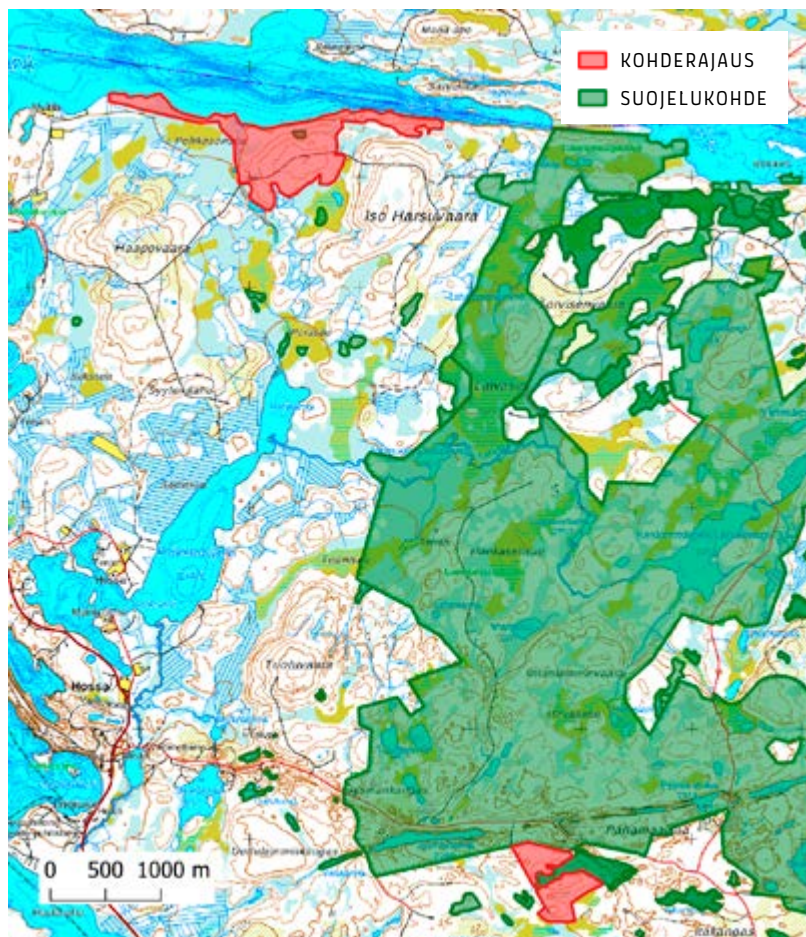
Suomussalmen Hossassa, Kalevalapuistoon kuuluvan Pahamaailman luonnonsuojelualueen ympäristössä on useita vanhojen mäntymetsien alueita, jotka liittyvät saumattomasti Kalevalapuistoon. Tässä raportissa näistä suojelemattomista arvometsistä esitellään vain pieni tuoreiden hakkuusuunnitelmien kohteena oleva osa. Pahamaailman metsien erityiset luontoarvot ovat olleet Metsähallituksen ja valtion tiedossa koko 2000-luvun¹⁵. Silti alueella on jälleen vuonna 2020 hakkuusuunnitelmia pitkän mäntyjatkumon omaaviin ja runsasta uhanalaista lajistoa elättäviin vanhoihin metsiin.

Inventoijien yksityiskohtaisen raportin¹⁶ mukaan hakattavaksi suunnitellut kohteet ovat palovaikutteisia ja vain vanhojen harsintahakkuiden jälkiä omaavia luonnontilaisen kaltaisia vanhoja mäntyvaltaisia metsiä. Näissä karuissa kangasmetsissä on keloja ja järeää mäntymaapuuta kaikissa laholuokissa. Mäntylajistolle oleellinen lahoppujatkumo on hyvä. Metsää kirjoivat myös yksittäiset ikivanhat aihkit.

Kohteelle lokakuussa 2020 tehdyllä maastokäynnillä havaittiin 1 erittäin uhanalaisen, 70 vaarantuneen, 112 silmälläpidettävän ja 54 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja hakkuusuunnitelmien alueelta löytyi 28.

15) [Luonto-Liiton metsäryhmän kohdesivusto](#)

16) [Pahamaailman kartoitusraportti / Otto Miettinen & Joni-Matti Kusmin](#)

JONI-MATTI KUSMIN

Pieni Haukijärvi

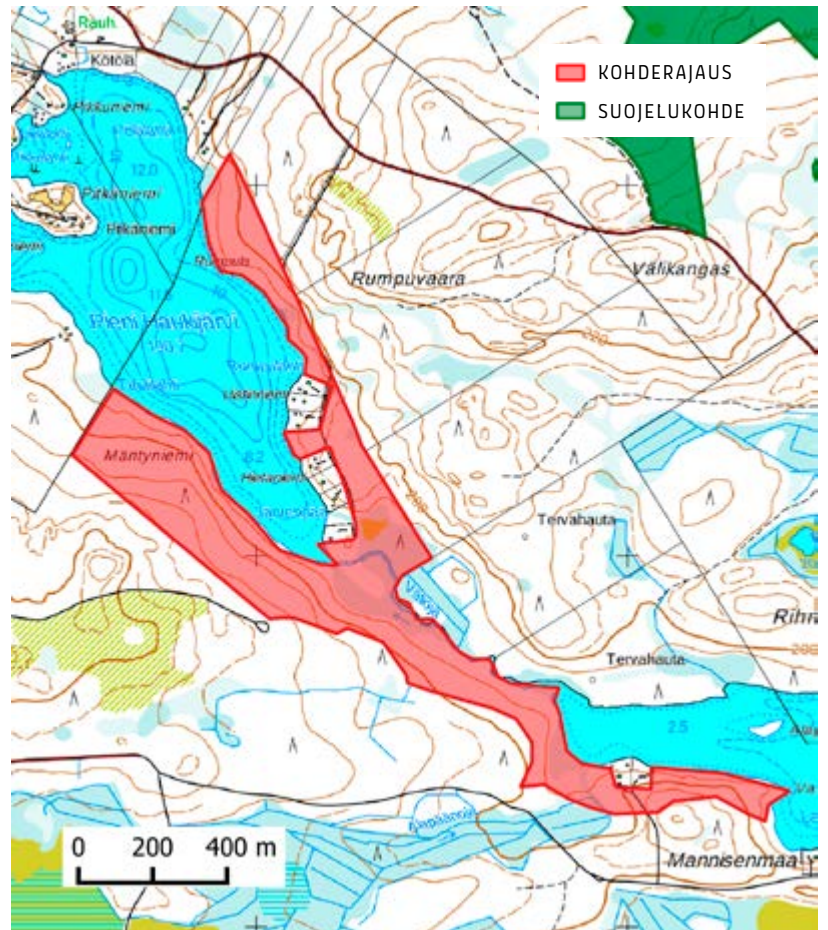
Pudasjärvi

45 ha

[Karttalinkki](#)

Pienen Haukijärven metsä Pudasjärven eteläosassa on jäännös vanhoista luonnontilaisen kaltaisista metsistä, jotka vielä muutama vuosikymmen sitten peittivät seutua laajalti. Viimeisen metsätautotien päästä alkaen rantaan viettävään rinteeseen moderni tehometsätalous ei ole vielä yltänyt. Metsä on ylärinteessä kelojen, maapuiden ja muutamien aihkien kirjomaa vanhaa männikköä, mutta muuttuu lähempänä rantaa kuusivaltaiseksi vanhaksi metsäksi. Lahopuun määrä vaihtelee, kuten luonnonmetsissä yleensäkin. Länsirannan rinteessä on myös upea luonnontilainen lähde, josta lähtevä lähdepuro purkaa vetensä Pieneen Haukijärveen.

Kohteen luontoarvoja tutkittiin yhden aamupäivän ajan elokuussa 2020. Maastokäynnillä löytyi 34 vaarantuneen, 29 silmälläpidettävän ja 15 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin erittäin uhanalainen hömötiainen, vaarantunut varpuspöllö ja silmälläpidettävän pohjansirkun poikue. Punaisen kirjan lajeja tavattiin 20.

ARI AALTO

Seitensoppinen

Taivalkoski

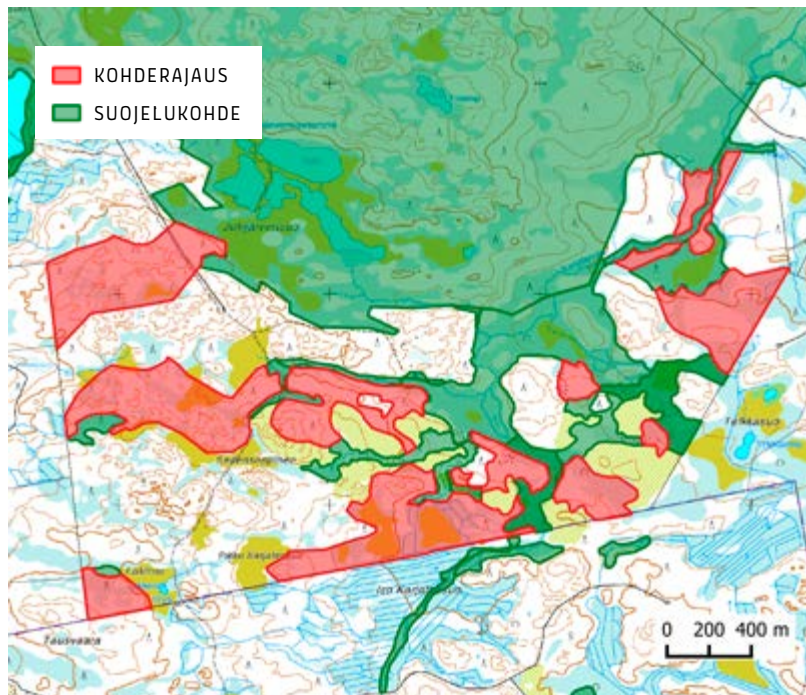
133 ha

[Karttalinkki](#)

Seitensoppisen metsäalue Taivalkosken etelärajalla rajautuu suoraan Metsäkylän vanhojen metsien suojeluohjelmakohteeseen. Vastaavia arvometsiä on tämän suojelualueen rajoilla enemmänkin, esimerkiksi Taivalvaaralla.

Aluetta on pirstottu avohakkuuin vuonna 2006, mutta jäljellä olevat yhä toisiinsa kytkeytyvät metsät ovat alueen keskiosiin tehdyn maastokäynnin perusteella pääosin luonnontilaisen kaltaisia mäntyvaltaisia ja kuusisekapuustoisia aarnioita. Aiempi hakkuuhistoria rajoittuu vanhoihin harsintahakkuihin. Suo-metsämosaiikin suot ovat säilyneet pääosin luonnontilaisina. Kokonaisuus onkin myös maisemallisesti näyttävä.

Tällä kohteella käytiin elokuussa 2020, ja maastokäynnin perusteella vanhojen luonnonmetsien lajisto on luonnollisesti runsas. Alueelta havaittiin 34 vaarantuneen, 19 silmälläpidettävän ja 10 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja tämän lyhyen käynnin aikana löydettiin 16.

ARI AALTO

Teerensuo

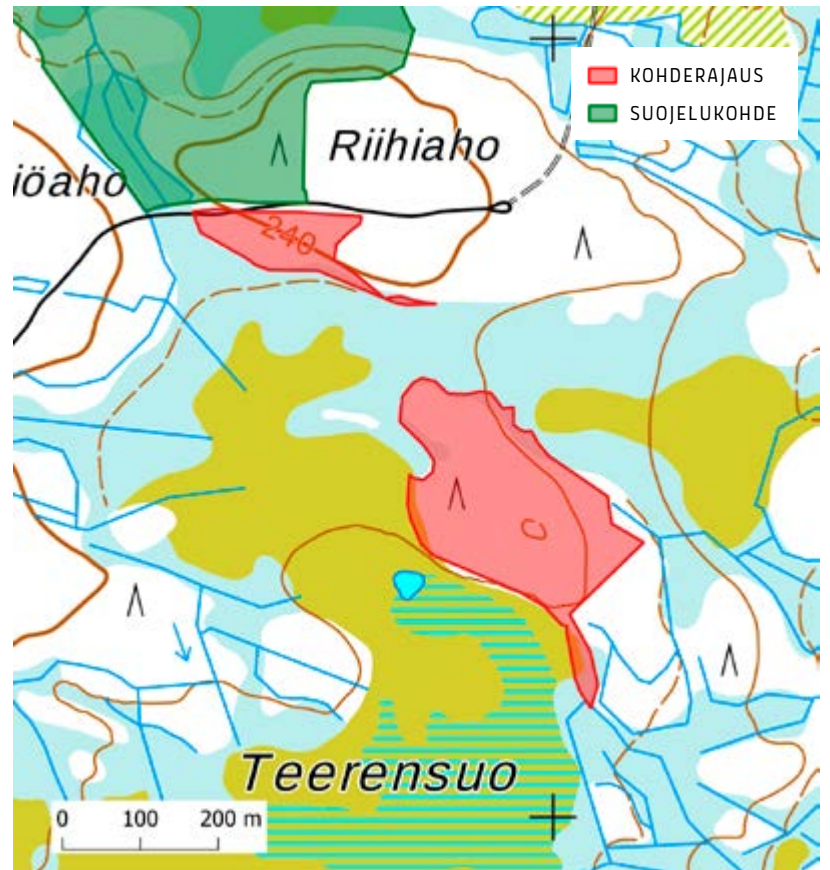
Hyrynsalmi

6,8 ha

[Karttalinkki](#)

Hyrynsalmen kunnan pohjoisosassa sijaitseva Teerensuon metsäalue on kokonaisuudessaan avohakkuusuunnitelman kohteena. Kaksiosainen vanha metsä koostuu pienestä suonlaidan vanhasta kuusikosta ja suon keskellä olevasta vanhapuustoisesta, luonnontilaisesta sekametsästä. Teerensuo on hyvä esimerkki siitä, kuinka vähissä hakattava puu valtioneilla Kainuussa on. Vanhapuustoiset suonlaitametsät Teerensuolta on hakattu vuonna 2015, ja nyt vuorossa on luonnontilaisen suon keskellä oleva suosaareke.

Suosaarekkeen vanhassa metsässä ei ole näkyvissä merkkejä aiemmasta metsätaloustoiminnasta. Sen sijaan ilmeistä palohistoriaa tällä erirakenteisella, sekapuustoisella ja tiheydeltään vaihtelevalla luonnonmetsällä on. Saarekkeen keskiosissa on myös näyttäviä korpipainanteita. Pinta-alaltaan varsin pienelle kohteelle syyskuussa 2020 tehdyn pistokokeen yhteydessä havaittiin 15 vaarantuneen, 17 silmälläpidettävän ja 10 vanhan metsän indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja on tavattu 14.

ARI AALTO

Valkeajärvi

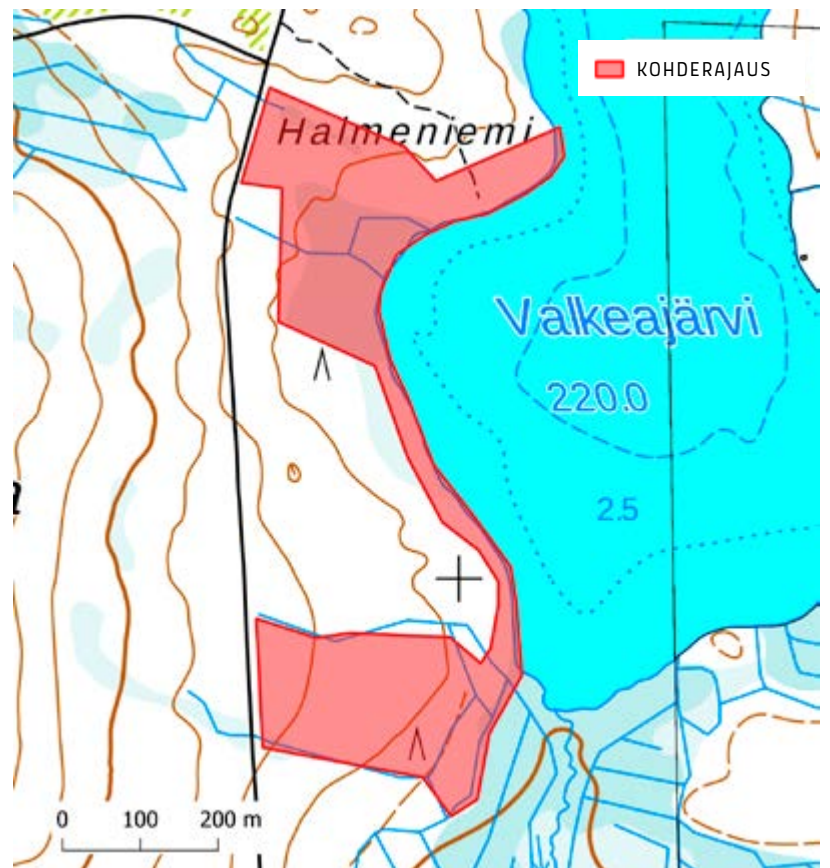
Suomussalmi

12,8 ha

[Karttalinkki](#)

Valkeajärven kaksiosainen, rantametsän yhdistämä metsäalue sijaitsee Lou-nais-Suomussalmella lähellä Hyryn-salmen ja Puolangan rajaa. Eteläinen osa-alue on erittäin runsaslahopuustoista edustavaa kuusivaltaista aarnio-metsää, jossa sekapuuna kasvaa mm. järeitä haapoja. Pohjoinen Halmenie-men metsä on kosteampi korpinen vanha kuusikko, jossa niin ikään on runsaasti lahopuustoa. Kokonaisuute-na alue täyttää kaikki kuviteltavissa olevat suojelunarvoisen metsän kriteerit.

Valkeajärvelle tehtiin alle tunnin mittainen pikakäynti syyskuussa 2020. Erityisesti kuusilahopuuhun sitoutu-nut lajisto oli hyvin runsaslukuista, kuten odottaa saattoi. Kohteelta havaittiin 12 vaarantuneen, 18 silmälläpidet-tävän ja 29 vanhojen metsien indikaat-torilajin esiintymää. Rakennepiirteistä päätellen tarkemmalla inventoinnilla metsästä on löydettävissä huomattavas-ti lisää lajistoa.

Valkkisuo

Taivalkoski

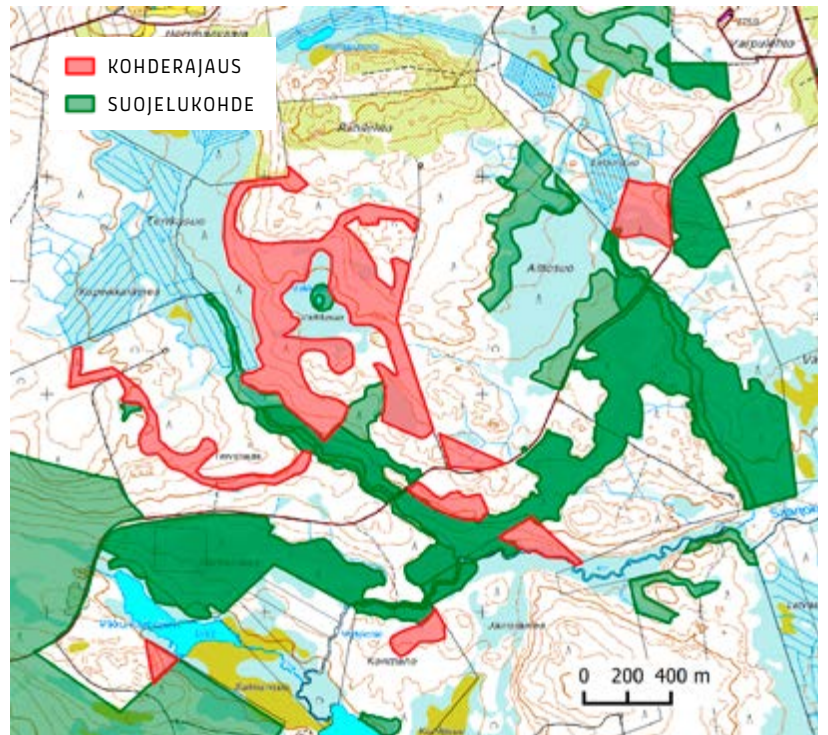
72 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde Taivalkosken etelärajalla, vain hieman Seitensoppisen kohteesta länteen, sijoittuu Metsäkylän vanhojen metsien suojeleuhjelmakohteen kahden osa alueen väliin. Arvokas metsäalue ympäröi luonnontilaista Valkkisuota muodostaen upean luontokokonaisuuden. Suon läheisyys näkyy pienilmaston kosteutena.

Valkkisuon metsät ovat pääosin vanhoja ja tiheitä kuusikoita, paikoin erittäin runsaslahopuustoisia aarniota. Ylispuumäntyjä ja vanhoja lehtipuita esiintyy metsässä tasaisesti. Kuten monella muullakin valtionmaiden kohteella, myös Valkkisuolla pääosa haavoista on tapettu pystyyn 1990-luvulla suojeleuksen estämiseksi, mikä on sittemmin johtanut merkittävän haapalahopuuston muodostumiseen. Alueella poikkeuksellisen runsaana esiintyvät vanhat raidat ovat onneksi tuolloin myrkyttä säästyneet ja elättävät nyt hyvin monipuolista vaateliasta lajistoa.

Elokuussa 2020 tehdyn maastokäynnin perusteella Valkkisuon metsien lajisto on runsas, kuten vanhoista luonnonmetsistä olettaa saattaa. Alueelta havaittiin 31 vaarantuneen, 47 silmälläpidettävän, 35 vanhojen metsien indikaattorilajin ja 12 pääosin haapaluontoarvoista kertovan lajin esiintymää.

ARI AALTO

Väisäsenvaara

Taivalkoski

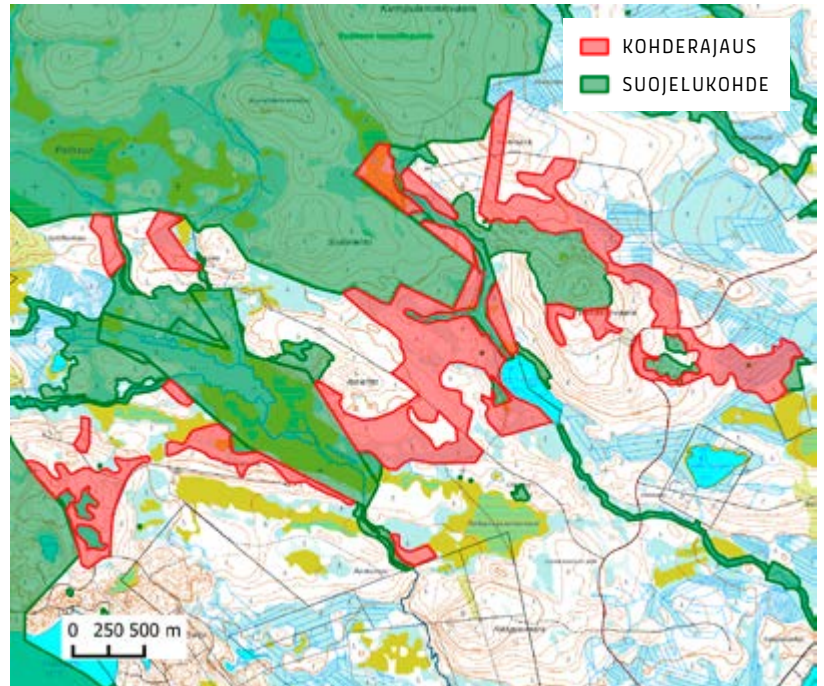
224 ha

[Karttalinkki](#)

Väisäsenvaaran metsäalue kuuluu niihin valtionmaiden kohteisiin, joilla suojelualueen raja ei noudata luonnoltaan arvokkaan kohteen rajaa, vaan on linjattu satunnaisesti arvokkaiden kohteiden keskeltä. Välittömästi Syöteen kansallispuistoon kuuluvan Kumpulamminkaaran rajan ulkopuolelta Soidinlehdossa alkaa kuusiaarnio, joka hakee vertaistaan: suurimpien kuusijättiläisten läpimitta on metrin luokkaa ja lahoppuuta on kaikissa lahoasteissa kymmeniä kuutioita hehtaarilla. Metsän kruunaavat ylispuina seisovat yksittäiset aihkit.

Mäntyvaltaisena vastaavia fantastisia luonnonmetsiä rajauksella on esimerkiksi Välivaaralla. Isolehdossa puolestaan on ilmeisesti metsäpalon jäljiltä luontaisesti syntyneitä runsashaapaista liito-oravan asuttamaa metsää, jossa on erikoisuutena ylispuina runsaasti palokoroisia kuusia ja haapoja. Muutkin rajaukselta inventoidut metsät esimerkiksi Rääpysjärvellä ovat vähintään luonnontilaisen kaltaisia lahoppuustoisia vanhoja metsiä.

Tällaisten metsien löytymättä jääminen luontokohdeverkostoa päivittäessä vuonna 2019 kertoo suurista ongelmista arvokkaiden kohteiden tunnistamisessa⁵. Myös kohteen dokumentoidut lajistoarvot ovat parhaiden luonnonmetsien taso. Alueen eri osiin elokuussa 2020 tehdyllä maastokäynnillä löydettiin 100 vaarantuneen, 87 silmälläpidettävän ja 102 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin mm. vaarantunut liito-orava. Punaisen kirjan lajeja havaittiin yhteensä 33.

ARI AALTO

5) [Metsähallituksen Pohjanmaan alue-ekologisen verkoston päivitystiedote](#)

Eteläinen Suomi

Alainenjärvi

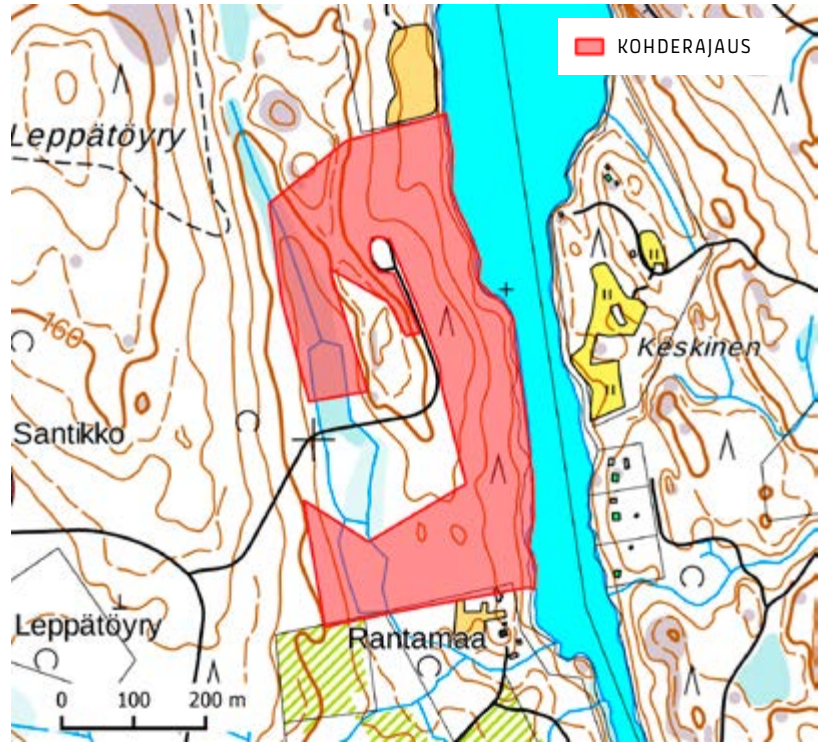
Kuru, Ylöjärvi 13,7 ha

[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde sijaitsee Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistojen puolivälissä, ekologisesti merkittävällä yhteysvyöhykkeellä. Tämän Helvetinjärven ja Seitsemisen välialueen arvokaiden, suojelemattomien valtionmaiden kartoitusta ja suojelua on esitetty lukuisia kertoja, mm. Kansallisomaisuus turvaan- ja SuoMaa-suojeluesityksissä ^{21, 22}.

Alaisenjärven länsirannan metsän eteläosa on todellista aarniometsää, jossa esimerkiksi järeää lahpuuta on kymmeniä kuutioita hehtaarilla. Pohjoisosassa lahupuun määrä hieman vähenee, mutta tässäkin METSO-I- ja II-luokkaisessa vanhassa kuusimetsässä kasvaa sekapuuna muun muassa järeitä haapoja.

Kohteelle tehtiin kiireinen maastokäynti lumen jo ollessa maassa marraskuussa 2017. Silti sieltä havaittiin 1 vaarantuneen, 7 alueellisesti uhanalaisen, 1 silmälläpidettävän ja 20 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lajistoarvot ovat todennäköisesti erittäin merkittävät.

ARI AALTO

21) [Kansallisomaisuus turvaan- suojeluesitys](#)

22) [SuoMaa-suojeluesitys](#)

Entinen varuskunta-alue

Keuruu

42 ha

[Karttalinkki](#)

OLLI MANNINEN

Keuruun varuskunta lakkautettiin vuoden 2015 alussa. Lakkauttamisen jälkeen laajalle vanhojen metsien alueelle tehtiin pitkällisen kiistelyn²³ jälkeen suojelupäätös, jonka ulkopuolelle jäi kuitenkin runsaasti METSO-kriteerit täyttäneitä metsiä.

Tehdyt selvitykset kattoivat vain osan arvokkaasta alueesta. Entisen varuskunnan vanhoissa metsissä on hyvin runsas linnusto uhanalaisine lajeineen ja myös elinvoimainen liito-oravapopulaatio²⁴. Metsähallituksen teettämän kääpäselvityksen mukaan ”alueen arvoa lisää sen sijainti läntisessä Keski-Suomessa, missä suojelualueita on

hyvin vähän. Ilmeisesti ainoa vastaava suojeltu metsäalue Keuruulla on Raiskin yksityinen luonnonsuojelualue, joka on saanut kääpäkartoituksessa saman indikaattoripistearvon kuin entisen varuskunnan alue.”

Tällaisia laajoja arvokohteita valtion mailla onkin läntisessä Suomessa todella harvassa, ja niiden luontoarvot tulisi turvata kokonaisuutena, ei luontokohteiden tilkkutäkkinä. Suojelupäätöksen jälkeen alueella on avohakattu noin 80 hehtaaria vanhapuustoisia, lajistollisesti arvokkaaksi todettuihin kohteisiin rajautuneita metsiä. Tähän raportoitiin on sisällytetty arvokkaimmat

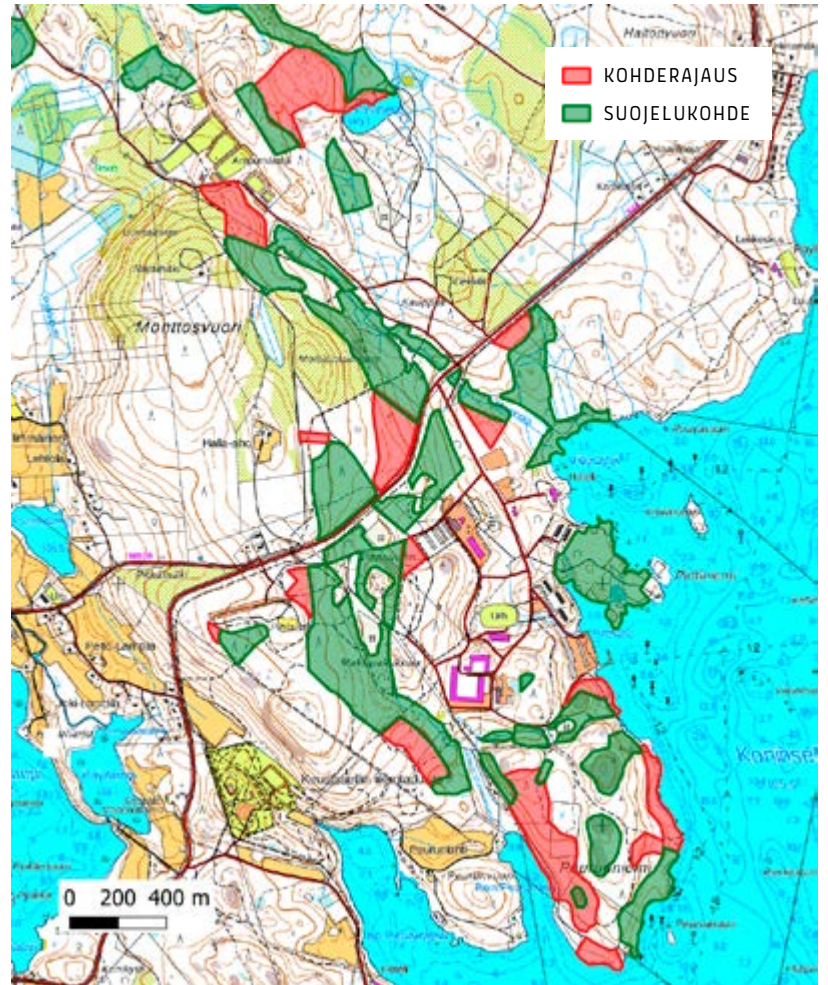
23) YLE:n uutinen ”Keuruulla hakkuut pysäytettiin mielenosoituksella”

24) Varuskunnan linnusto- ja liito-oravaselvitys

yhä säilyneet osat, jotka täyttävät MET-so-kriteerit pääosin luokassa II. Enimmäkseen kuusivaltaisissa metsissä lehtipuustoa, kuten koivua ja haapaa, on monin paikoin runsaasti. Kohteet yhdistävät hajanaisen suojeluverkoston osia toisiinsa ja merkittävä osa niistä sijoittuu myös ahkerassa käytössä olevan kuntoilureitin varrelle.

Alueelle ollaan laatimassa yleiskaavaa. Monimuotoisuuden kannalta suuri huoli kohdistuu Keuruselän pitkään, rakentamattomaan rantaviivaan. Luonnolle ja virkistyskäytölle erittäin arvokkaat rantametsät valtion tulisi osoittaa täydentämään järven lähes olematonta suojelualueverkostoa ja tukemaan virkistyskäyttöä.

Jäljellä olevilla suojelemattomilla arvokohteilla on vuosilta 2015–2020 havaintoja 41 vaarantuneen, 2 alueellisesti uhanalaisen, 8 silmälläpidettävän ja 7 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymystä sekä useista uhanalaisista metsien lintulajeista.

ARI AALTO

Falkgölen

Raasepori

9,3 ha

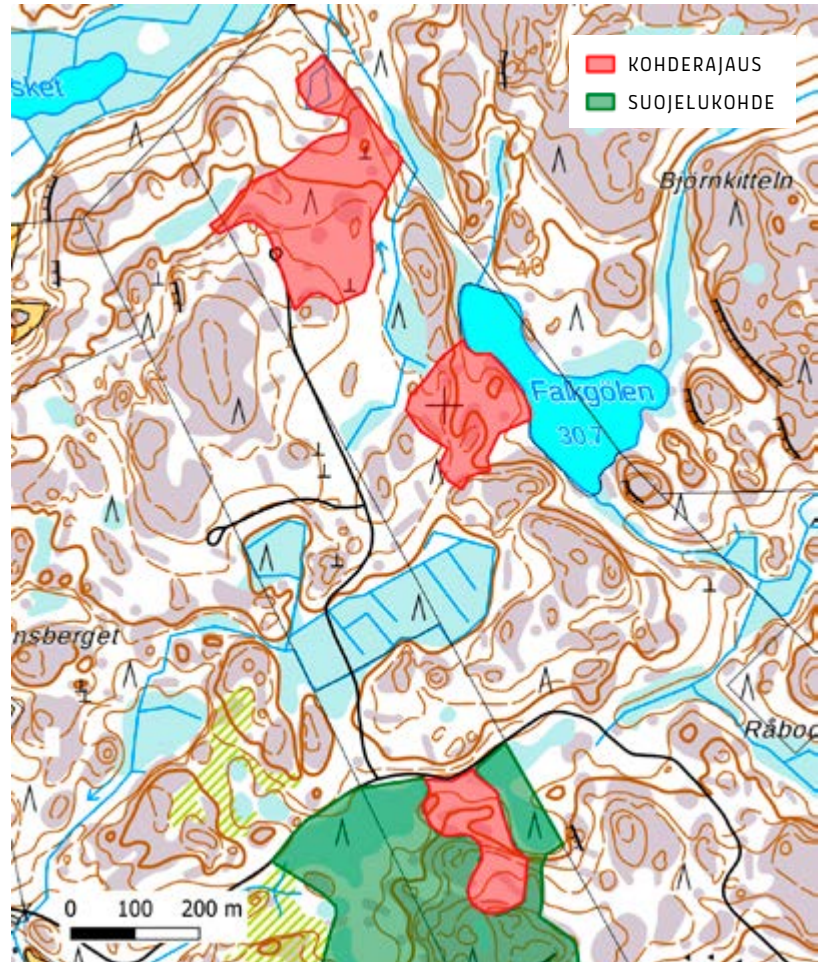
[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde on kolmeosainen hakattavaksi suunniteltu metsäalue, josta eteläinen osa rajautuu Sionsberget-Stenkullan suojelumetsään. Hakkuun suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa metsätalousinsinööriä kouluttava Novia-ammattikorkeakoulu. Näin siis opetetaan Suomen tulevia metsäammattilaisia.

Metsät ovat osin vanhoja lahoppuisia kuusimetsiä, osin karumpia kilpikaarnamäntyjen kirjomia mäntyvaltaisia metsiä kallioalueiden laitamilla. Vanhoista harvennuksista ja tuulentaatojen poiminnasta huolimatta kohteen metsät ovat eteläsuomalaisittain huomattavan luonnontilaisia täyttämien METSO-kriteerit luokissa I ja II. Hakkuissa on myös kauniin Falkgölen-lammen kallioisia rantametsiä. Pohjoisin kuvio on hieman hoidetumpaa, mutta lajistollisesti arvokasta vanhaa metsää.

Eteläisin osa on klassinen esimerkki suomalaisesta suojelualuesuunnittelusta: suojelualueen keskelle on jätetty suojelematon laikku ilman mitään ekologista perustetta. Rajat on vedetty korpien reunoille ja keskelle siten, että suunnitellut hakkuut heikentäisivät myös suojellun osan luontoarvoja. Lisäksi hakkuusta tehty metsänkäyttöilmoitus ulottuu monessa kohdassa suojelualueelle. Vuonna 2016 Novian avohakkuissa saman suojelualueen länsireunalla hakattiinkin kolmessa kohdassa myös suojelualueen puolella.

Kohteelle syyskuussa 2020 tehdyllä maastokäynnillä havaittiin 8 erittäin uhanalaisen, 7 vaarantuneen, II alueellisesti uhanalaisen, 2 silmälläpidettävän ja 52 vanhojen metsien indikaattorilajien esiintymää. Punaisen kirjan lajeja suunnitellulta seitsemän hehtaarin hakkuualueelta on dokumentoitu 10.

MATTI LIIMATAINEN

Furumossen

Loviisa

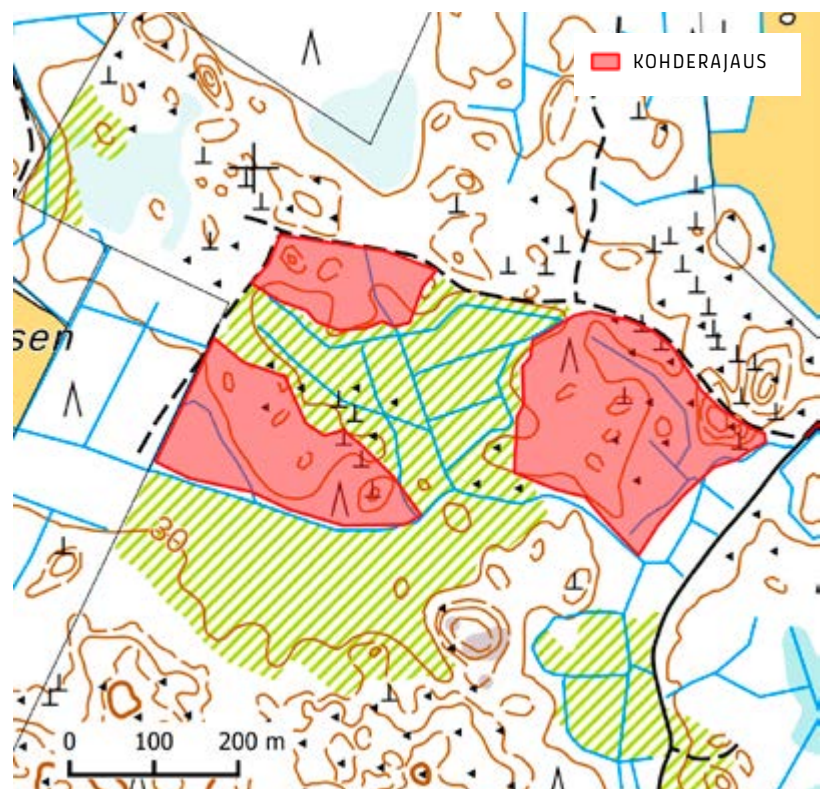
9,8 ha

[Karttalinkki](#)

MATTI LIIMATAINEN

Loviisan Furumossenilla on laajojen avohakkuiden keskellä vanhoja ja vartuneita kuusimetsiä. Esimerkkikohde kattaa vain hakkuuilmoitusten kohteena olevat osat. Vanhoista harvennushakkuista ja ojituksista huolimatta ne ovat edelleen suojelullisesti arvokkaita ja täyttävät METSO- I ja II- kriteerit. Näissä erirakenteisissa kuusimetsissä on paikoin erittäin runsaasti lahopuuta. Kuusikot kätkevät sisäänsä sekä reheviä, suurta tervaleppää kasvavia osia että karumpia, suurten kivien kirjomia sammalkuusikoita.

Kohteelle toukokuussa 2020 tehdylle maastokäynnillä havaittiin 71 erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan lahokaviosammalen, 1 alueellisesti uhanalaisen ja 10 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää.

Haapajärven varikko

Haapajärvi

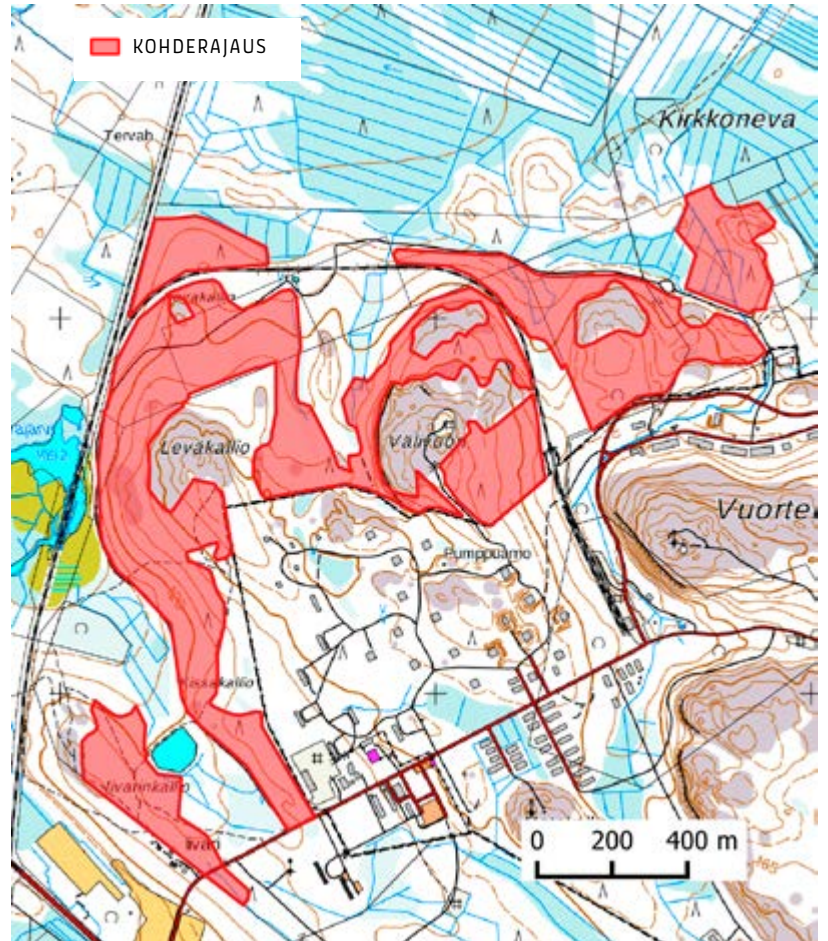
79,5 ha

[Karttalinkki](#)

Kohde on läntinen osa Haapajärven varikon alueella säilyneestä laajasta luontoarvokokonaisuudesta. Rajaukselle on vuonna 2020 ilmoitettu metsänkäyttöilmoitusten mukaan noin 65 hehtaarin hakkuut. Hakkuita on suunnitteilla myös metsään, joka vielä vuonna 2019 oli luontokohteena Metsähallituksen alue-ekologisessa suunnitelmassa. Nykyinen luontokohdeverkosto ei ole julkinen, joten sitä ei ole voitu kohteen kartalla esittää.

Kohteella on monenlaisia vanhoja metsiä yhtenäisenä kokonaisuutena. Tuoreen ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaisiin metsiin limittyä vesitaloudeltaan luonnontilaisia ja sen kaltaisia korpia. Karuilla kalliomailla vallitsevat puolestaan vanhapuustoiset männiköt, joissa kasvaa myös kilpikaarnaisia petäjiä. Monimuotoisuudelle arvokasta haapaa kasvaa alueella yleisesti, pienialaisesti jopa pääpuulajina. Puusto on vanhaa, mutta lahoppuun määrä vielä paikoin niukka. Suunniteltu hakkuualue täyttää METSO-kriteerit laajalti luokissa I ja II.

Kohteelle elokuussa 2020 tehdyn maastokäynnin yhteydessä rajaukselta havaittiin 10 erittäin uhanalaisen, 76 vaarantuneen, 47 silmälläpidettävän ja 9 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin erittäin uhanalainen hömötiainen ja aihkimännystä silmälläpidettävän kanahaukan pesä. Punaisen kirjan lajeja on todettu yhteensä 17.

OLLI MANNINEN

Höyhenniemenkangas

Äänekoski

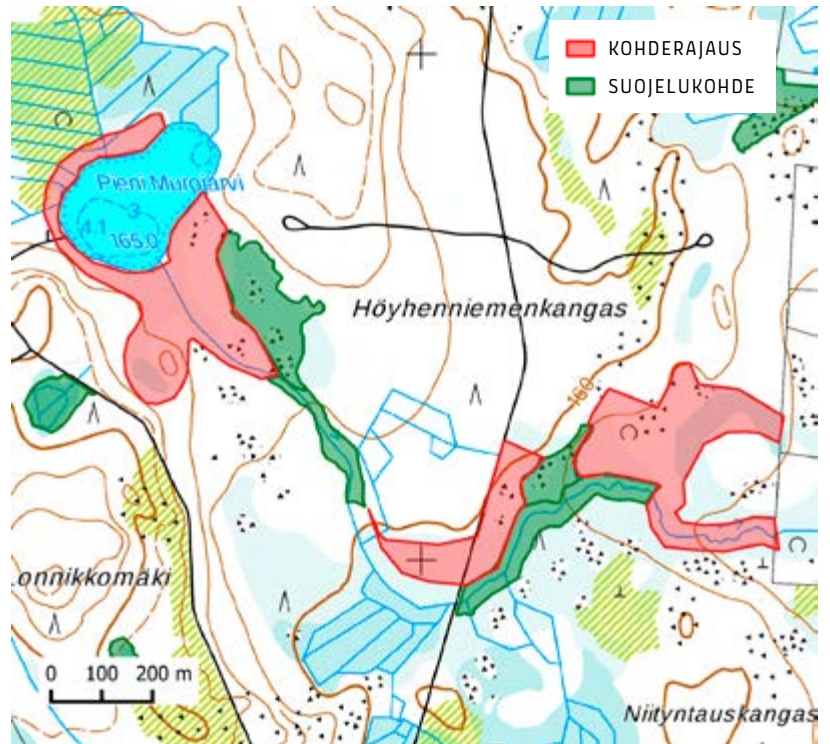
17,7 ha

[Karttalinkki](#)

Äänekosken pohjoisosassa Kivityssä sijaitseva Höyhenniemenkankaan kohde on kolmeosainen, mutta osat yhdistyvät toisiinsa Metsähallituksen alue-ekologisen verkoston kohteiden kautta. Alue täyttää METSO-ohjelman kriteerit laajasti luokissa I ja II.

Itäisin kappale on laajalti upeaa luonnontilaista korpea, muun muassa metsäkortekorpea. Kangasmaat ovat hyvin kivisiä, ja haapaa kasvaa sekapuuna runsaasti. Rajauksen keskimäinen osa koostuu puronvarren korvesta ja kivikkoisesta tuoreen kangaan kuusikosta. Pienen Murojärven ympäristössä on luonnontilaisia korpia (mm. heinäkorpea), lahopuustoisia erirakenteisia ja sekapuustoisia kuusikoita sekä karumpaa mäntyjatkumon metsää useine palokantoinen, keloineen ja maapuineen.

Kohteelle tehtiin maastokäynti heinäkuussa 2020, jolloin sen eri osilta löydettiin 18 vaarantuneen, 22 silmäläpidettävän ja 1 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymä. Havaittujen lajien joukossa ovat mm. mäntyjatkumosta kertovat lajit sirppikäpää, kuuorvakka ja kelohurmejäkäli.

ARI AALTO

Iso Sikavuori

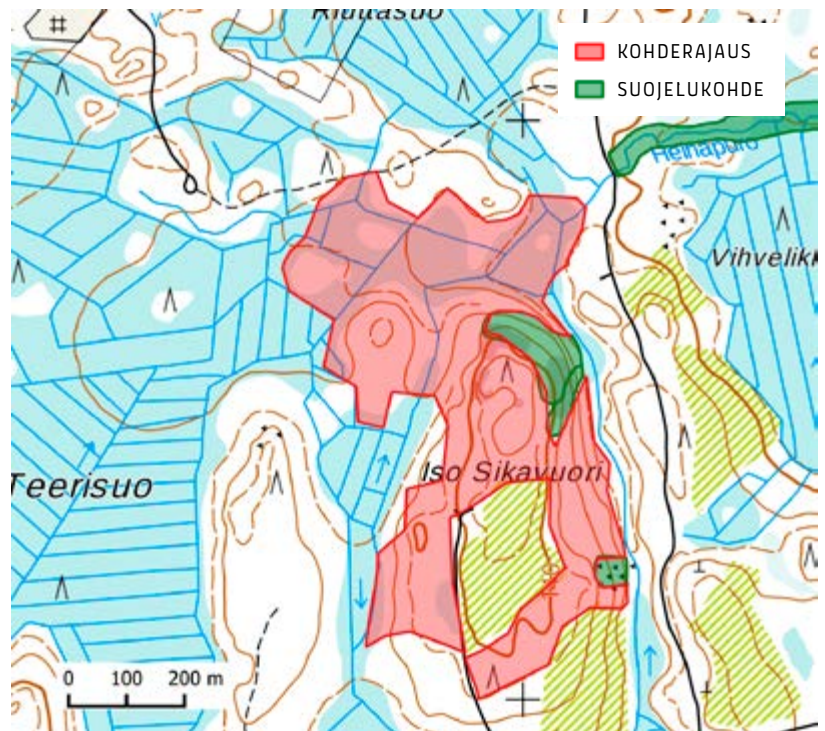
Toivakka

25 ha

[Karttalinkki](#)

Iso Sikavuoren metsä Toivakan Ruuhimäessä on ydinosaan METSO-1 kriteeriluokan runsaslahopuustoista tuoreen kankaan kuusimetsää. Metsä on laajalti todellista ikikuusikkoa, jossa lahoppuuta on paikoin jopa kymmeniä kuutioita hehtaarilla. Eri puolilla aluetta kasvaa yksittäin ja ryhmissä järeitä haapoja. Rajauksen eteläosan metsät ovat karumpia vanhoja mäntykankaita. Pohjoisosassa rajaukseen kuuluu myös pieni ojitettu korpi- ja rämealue.

Kohteelle elokuussa 2020 tehdyllä muutaman tunnin maastokäynnillä löydettiin 17 vaarantuneen, 13 alueellisesti uhanalaisen, 8 silmälläpidettävän ja 14 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja listalla on 13.

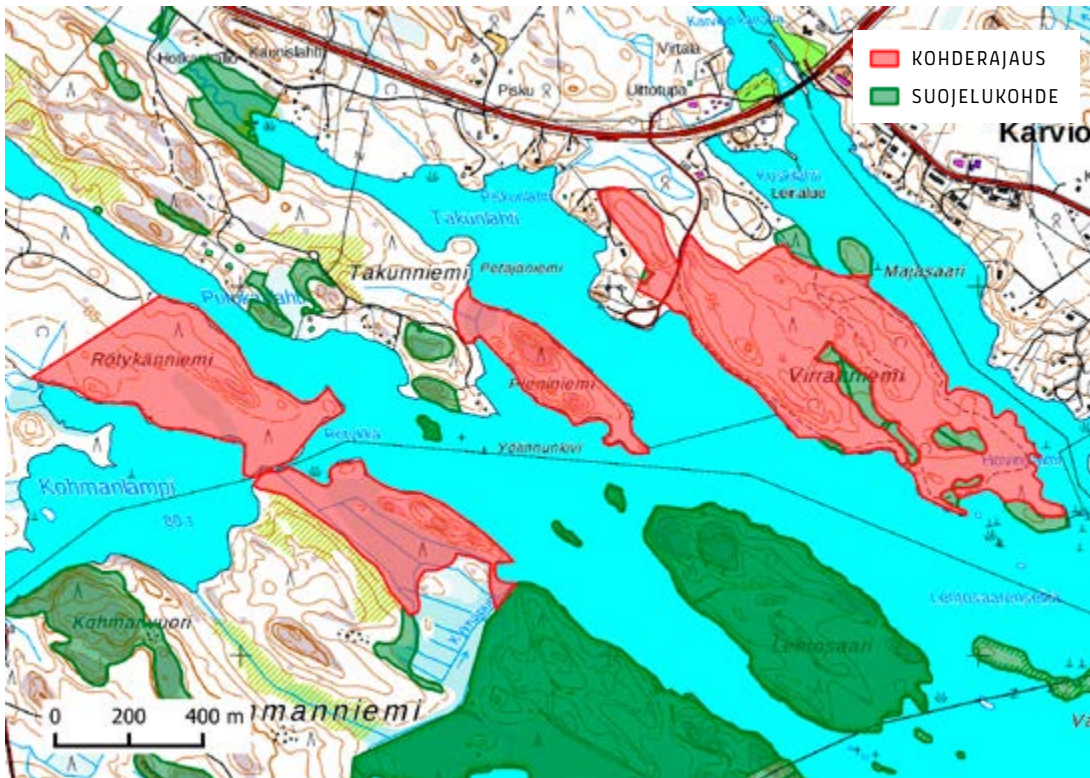

ARI AALTO

Karvio

Heinävesi

70 ha

[Karttalinkki](#)

Kermajärven luonnonsuojelualueeseen rajoittuvat Karvion Virranniemi, Rötäkänniemi ja Pieniniemi ovat itä-suomalaista järvi- ja metsäluontoa parhaimmillaan. Syystä tai toisesta ne on aikanaan jätetty Natura-rajauksen ulkopuolelle. Alueella vuorottelevat rehevät lehtomaiset, runsashaapaiset metsät ja yli 150-vuotiaita kilpikaarnaisia mäntyjä kasvavat kalliot. Erämaista ja suuren virkistys- ja luontomatkailupotentiaalin omaavaa Kermajärven rantaviivaa sisältyy rajaukseen varsin pitkälti. Kohteella onkin matkailutoimintaa.

Alueen laajentamiseksi on laadittu asemakaava, joka perustuu ilmeisen puutteellisiin luontoselvityksiin. Matkailu, virkistys ja luontoarvot olisivat laadukkaalla suunnittelulla sovitettavissa yhteen toisiaan tukevaksi upeaksi kokonaisuudeksi. Kaavassa rakennus-

oikeutta on kuitenkin osoitettu mm. uhanalaisten lajien esiintymien päälle, vaikka Metsähallituksen julkisten kaavoitusperiaatteiden² mukaan ”seudulliset ja valtakunnan tason luonnonsuojelu ja virkistysarvot, kulttuuriarvot sekä jokamiehen käytön mahdollisuudet otetaan korostetusti huomioon valtion mailla.” Alue on myynnissä Laatumaan sivuilla¹⁷.

Laajimmassa osassa, Virranniemessä, ranta-alueet ja osa sisämaan metsistä ovat luonnontilaisen kaltaisia METSO-I – ja II-kriteeriluokkien kangasmetsiä. Osa metsistä on korpisia. Niemen sisäosilla on pitkä kaskihistoria. Vanhoja lehtipuita, kuten haapoja, pihlajia ja raitoja esiintyy runsaasti, samoin järeää lehtilahopuuta. Sisäosissa on myös entisille pelloille istutettuja varttuneita kuusikoita, joissa on vanhoja lehtipuita ja yksittäisiä aiemman

2) [Metsähallituksen kaavoitusperiaatteet](#)

17) [Karvion myyntiesite](#)

puusukupolven ylis- ja lahopuita. Näiden istutuskuusikoiden virkistys- ja luontoarvoja olisi mahdollista parantaa huolellisesti suunnitelluin hakkuuin.

Pieniniemen kallioilla kasvaa mäntyvaltaisia vanhoja ja varttuneita metsiä, kun taas Rötykänniemen erikoisuus ovat kuusikoiden aiemman väljennyshakkuun jäljiltä muodostuneet järeiden haapojen vallitsemat valoisat ja rehevät lehtipuustoiset vanhat metsät. Karvio onkin erinomainen esimerkki suojelemattomasta rehevien maiden valtionmaakohteesta. Pisteeksi iin päälle alueen metsät ovat suora jatke Kermajärven suojelu- ja Natura 2000-alueelle.

Yhden päivän inventoinneilla kartoitetuista metsistä löydettiin 25 vaarantuneen, 1 silmälläpidettävän ja alueellisesti uhanalaisen, 68 silmälläpidettävän ja 42 vanhan metsän indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi tavattiin yksi erittäin uhanalainen ja kolme vaarantunutta vanhojen metsien lintulajia.

ARI AALTO

ARI AALTO

Kielua

Savonlinna

538 ha

[Karttalinkki](#)

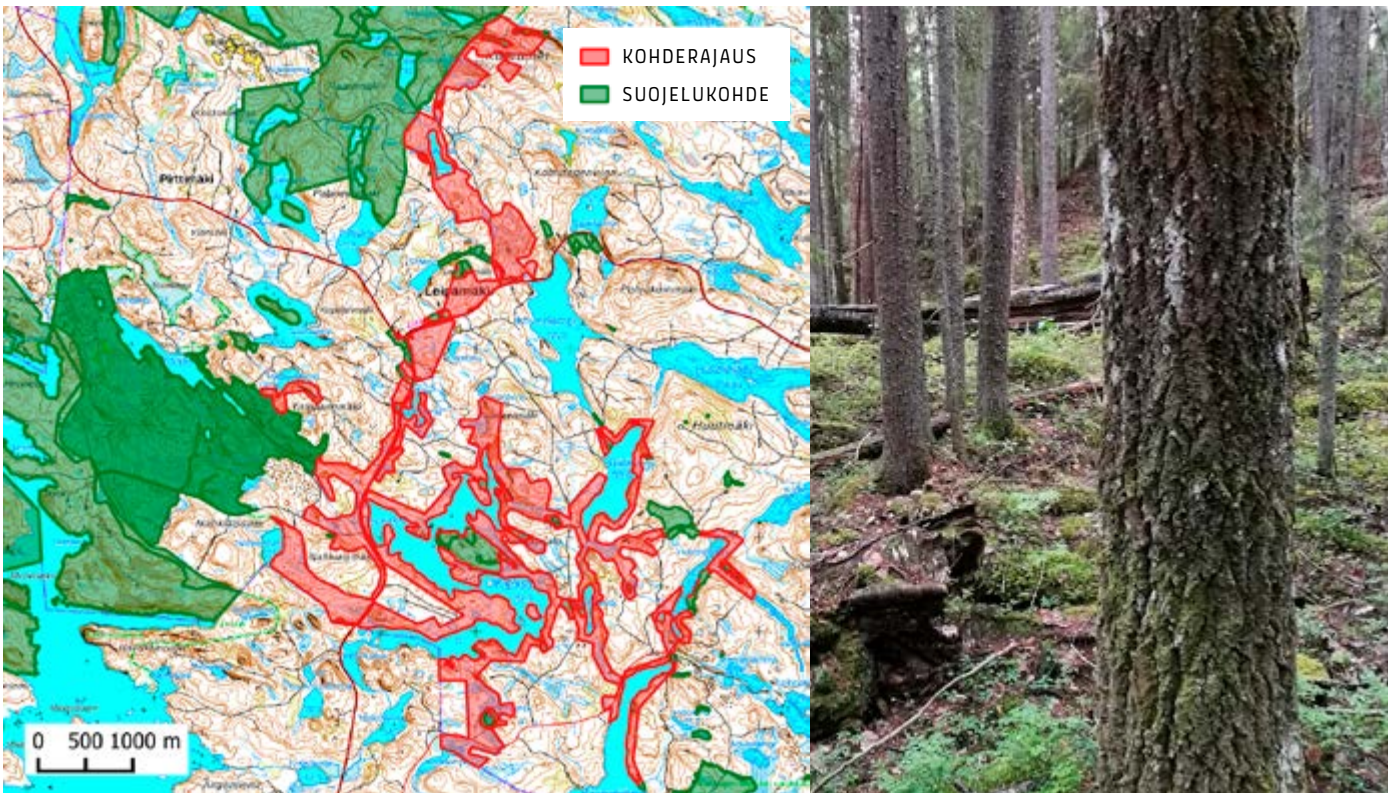
ARI AALTO

Esimerkkikohde yhdistää kaksi Etelä-Savon merkittävintä vanhojen metsien suojelualuetta, Koloveden kansallispuiston ja Kakonsalon Natura-alueen. Rajaukseen kuuluu monenlaisia metsiä, joista suurin osa täyttää METSO-ohjelman kriteerit. Tämä rajaus lisättyä Metsähallituksen luontokohteilla toimitettiin Ympäristöministeriölle keväällä 2020 kansallispuiston laajennusehdotuksena (yht. 603 ha), joten kohde sisältää myös kokonaisuudelle tärkeitä nuorempia metsiä. Alueen suojelua on esitetty toistuvasti ympäristöjärjestöjen toimesta. Suojelun sijaan vanhojen metsien hakkuut jatkuivat viimeksi tammikuussa 2020,

jolloin avohakattiin kuukkelin kotimetsä läheltä kansallispuiston rajaa.

Kieluan alueella on yhä jäljellä runsaasti upeita luonnonmetsiä, jopa aarnioita. Ylispuumäntyjen kirjomia runsaslahopuustoisia, haapasekapuustoisia tai rakenteeltaan luonnontilaisia kohteita on esimerkiksi Koloveden kansallispuiston rajalla Kintturinteellä, Kielua-järven rannoilla sekä Paskolammen ja Saarvalammen ympäristöissä. Metsät sisältävät niin karuja kalliomänniköitä, tuoreen kankaan kuusikoita kuin reheviä korpiakin.

Kieluan ja lähijärvien rannat ja ranta-alueet ovat kansallispuistotasoa. Alueelle ollaan laatimassa yleiskaavaa,

jossa täysin rakentamattomana säilyneen ja lähes kokonaan valtion omistaman Kieluan rannalle osoitetaan matkailurakentamisen alue. Näin laajoja rakentamattomia järviä on eteläisessä Suomessa säilynyt todella vähän. Metsähallituksen kaavoitusperiaatteiden² mukaan ”laajoja, yhtenäisiä, rakentamattomina säilyneitä valtion omistamia rantakokonaisuuksia ei kaavoiteta rakentamiseen”. Asiakirjoista¹⁸ selviää, että omien ohjeidensa vastaisesti myös Metsähallituksen johtoryhmä on hyväksynyt rakentamattomien Kieluan, Kalliojärven, Kiurunjärven ja Riihilammen kaavoittamisen.

Kaavoitusprosessissa on jätetty huomiotta sekä maakuntaliiton että ELY-keskuksen lausunnot¹⁸, joissa nostetaan esiin alueen luontoarvoja, kritisoidaan rantarakentamisen lisäämistä ja vaaditaan laajempaa yleissuunnitelmaa sekä tarkempia selvityksiä tärkeän luontomatkailualueen kehittämiseksi.

Alue sopisi erinomaisesti Koloveden kansallispuiston laajennukseksi, mikä edesauttaisi myös sen luontomatkailupotentiaalin hyödyntämistä. Seudun luontomatkailun kehittäminen ei vaadi

rakentamisen ohjaamista järvien erämaisille rannoille, vaan alueen luontoarvojen turvaamista. Lausuntoihin annetussa vastineessa Metsähallitus toteaaakin näin: ”Alue on ollut normaalia metsätalousaluetta, jota se tulee olemaan jatkossakin. Normaalille metsätalousalueelle ei tarkoituksenmukaista osoittaa reittejä tai muuta retkeilyyn liittyviä rakenteita.” Toisin sanoen valtion mailla luonto- ja virkistysarvot sivuutetaan, raha ratkaisee. Tiedotteessa¹⁹ kaikki tämä on toki käännetty pääläelleen.

Kieluan alueen ainutlaatuisuudesta kertoo myös sillä havaitun lajiston runsaus. Pääosin kesällä 2019 tehdyissä inventoinneissa on löydetty 1 erittäin uhanalaisen, 340 vaarantuneen, 165 alueellisesti uhanalaisen, 183 silmäläpidettävän ja 86 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi linnuista havaittiin alueellisesti uhanalainen kuukkeli, erittäin uhanalainen hömötiainen, vaarantuneet töyhtötiainen ja pyy, vanhojen metsien indikaattorilaji pohjantikka sekä sääksi. Alueella esiintyy myös liito-orava. Punaisen kirjan lajeja tältä talousmetsäalueelta on dokumentoitu 37 ja näiden esiintymiä 689.

[18\) Lausunnot ja kaavoittajan vastineet](#)

[19\) Metsähallituksen tiedote 13.11.2020](#)

Kohmansalo

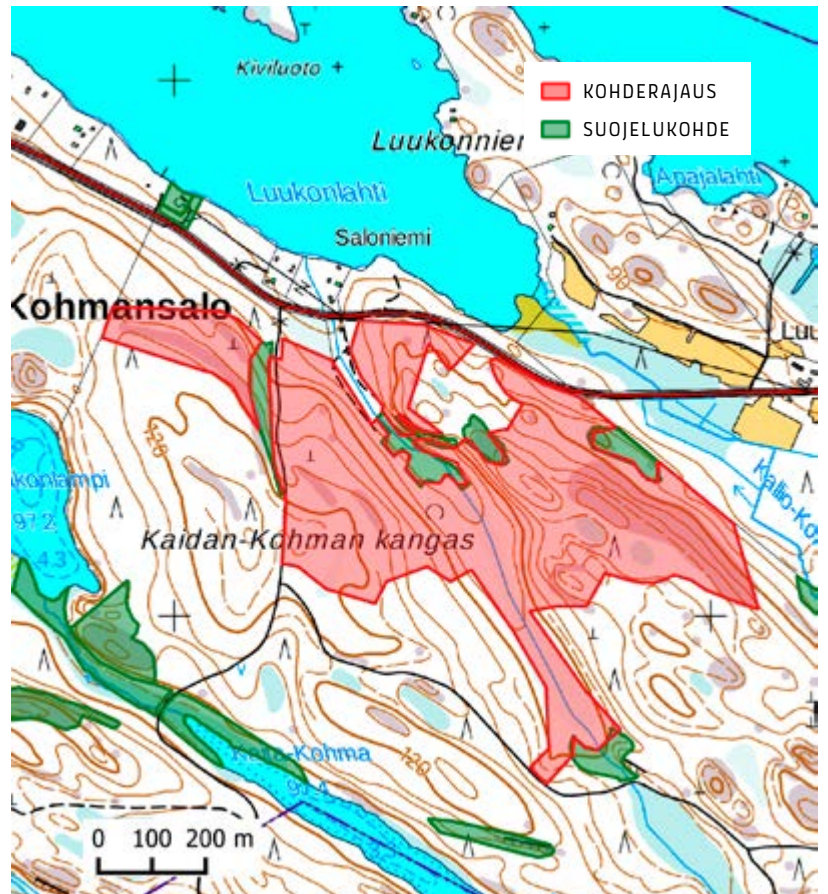
Leppävirta

33 ha

[Karttalinkki](#)

Kohmansalo sijaitsee Leppävirran kunnan itäosassa Heinäveden ja Tuusniemen rajamailla. Kohteella on yhtenäisenä kokonaisuutena hyvin monen tyyppisiä vanhapuustoisia metsiä, kuten karuja kalliomänniköitä, reheviä korpinotkemia ja lahoppuustoisia tuoreen kankaan kuusikoita. Kallioiselta harjanteelta, kilpikaarnamäntysten lomasta, aukeaa näkymä kauas horisonttiin. Jyrkkien rinteiden välisessä notkossa solisee kaunis pieni korpiuro, ja haapaa kasvaa yleisesti sekapuuna. Alue täyttää MERSO-kriteerit laajasti luokissa I ja II. Rajaukseen on sisällytetty länsireunalla hieman myös varttunutta, hoitamatonta kuusivaltaista metsää kokonaisuuden yhtenäistämiseksi.

Kohteelle tehtiin maastokäynti huhtikuussa 2020, jolloin esimerkiksi yksivuotisia kääpiä ei vielä ollut havaittavissa. Alueelta tavattiin maastokäynnin yhteydessä 33 vaarantuneen, 1 alueellisesti uhanalaisen, 15 silmälläpidettävän ja 7 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää.

ARI AALTO

Koivulahti

Ruovesi

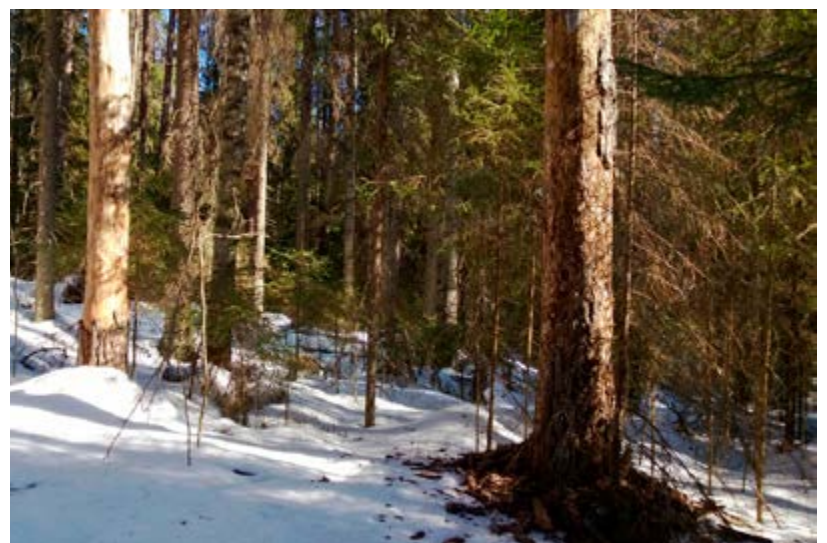
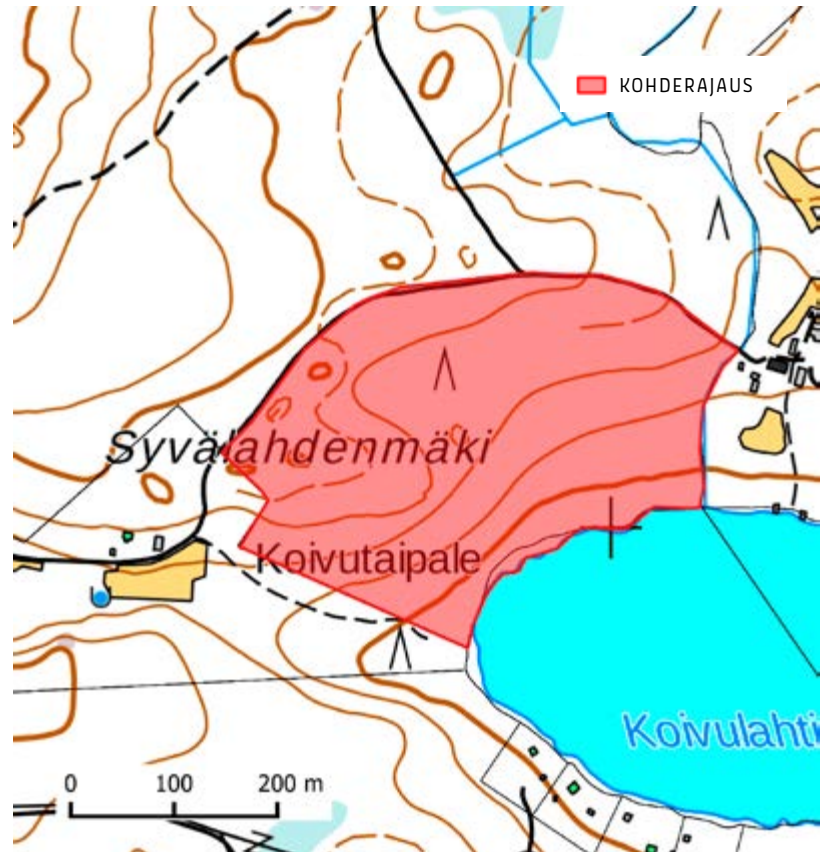
11,5 ha

[Karttalinkki](#)

Ruoveden Koivulahden esimerkkikohde on osa Luonnonvarakeskukselta Metsähallitukselle siirrynyttä Niinimäki-Koivulahden luontoarvoaluetta. Alueen suojelua on ehdotettu useaan otteeseen, mutta siitä huolimatta kohteella on tehty hakkuita vuosina 2013–2018. Kun kohteen luontoarvoista tuotiin julki ympäristöjärjestöjen Kansallisomaisuus turvaan- suojeluesityksessä vuonna 2012, alueella oli vielä yhtenäinen 80 hehtaarin laajuinen luontoarvokohde²⁵.

Paloselkään rajoittuva metsä kuuluu suurelta osin METSO-I-kriteeriluokkaan. Alueen rehevissä vanhoissa kuusimetsissä kasvaa sekapuuna runsaasti koivua sekä mm. tervaleppää ja puumaisia metsälehmäksiä. Lahopuuta on etenkin keski- ja itäosassa runsaasti, useita kymmeniä kuutioita hehtaarilla. Rinteen notkelmissa on luonnontilaisia, lehtipuustoisia korpia.

Kohteelle ei ole tehty lajisto-inventointia, mutta syyskuussa 2015 tehdyn maastokäynnin yhteydessä havaittiin alueellisesti uhanalaiset rustikka ja siperiankääpä sekä vanhojen kuusikoiden indikaattorilaji ruostekääpä. Metsässä elävät myös erittäin uhanalainen hömötiainen sekä vaarantuneet valkoselkätikka ja pyy. Kartoituksessa alueelta löytyisi huomattavasti enemmän uhanalaista ja harvalukuista lajistoa.

ARI AALTO

²⁵ [Kansallisomaisuus turvaan- suojeluesityksen kohdekuvaus](#)

Kolmisoppi

Kuopio

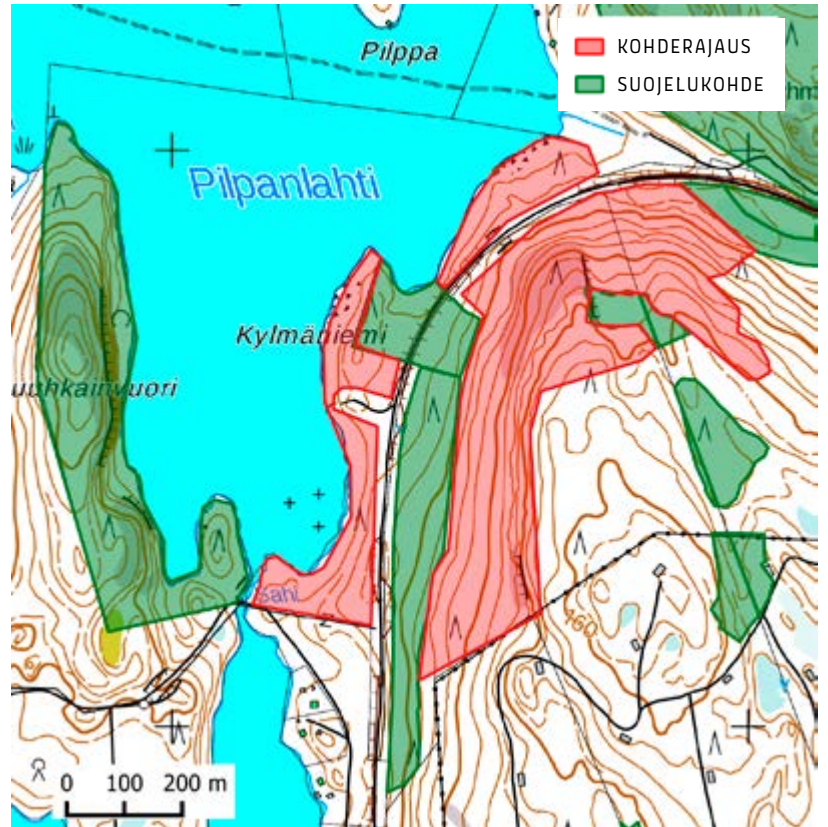
26 ha

[Karttalinkki](#)

Kolmisopen metsäalue sijaitsee lähes Kuopion keskustassa, Neulaniemen Natura-alueen ja Metsähallituksen Huuhkajanvuoren suojelumetsän välissä. Kohde ympäröi myös Pilpan lehdon Natura-aluetta ja yhdistää nämä kolme suojelukohdetta toisiinsa.

Pienen Neulamäen jyrkissä kallioisissa ja kivikkoisissa rinteissä kasvaa vanhaa kilpikaarnaista ja rakenteeltaan luonnontilaista mäntymetsää, jossa vanhimmat puut lienevät selvästi yli 200-vuotiaita. Rinteiden alla ja notkoissa on rehevää kuusikkoa, jossa sekapuustona kasvaa paikoin erittäin runsaasti lehtipuita, muun muassa haapaa. Rinteessä on myös upea noro. Kokonaisuuden kruunaavat Pilpanlahden suojelemattomat rantametsät, jotka yhdessä Huuhkajanvuoren suojelumetsän kanssa luovat erämaisen tunnelman lähes keskelle kaupunkia.

Kohteelle tehtiin yleispiirteinen maastokäynti huhtikuussa 2020. Maastokäynnin yhteydessä alueella havaittiin 4 vaarantuneen, 2 alueellisesti uhanalaisen, 3 silmälläpidettävän ja 4 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin erittäin uhanalainen hömötiainen, vaarantuneet pyy ja töyhtötiainen sekä liito-oravan vanhoja virtsajälkiä kuusen kyljestä. Alueen metsät sopivatkin erinomaisesti lajin elinympäristöksi.

ARI AALTO

Kolmisoppisenmäki

Jämsä

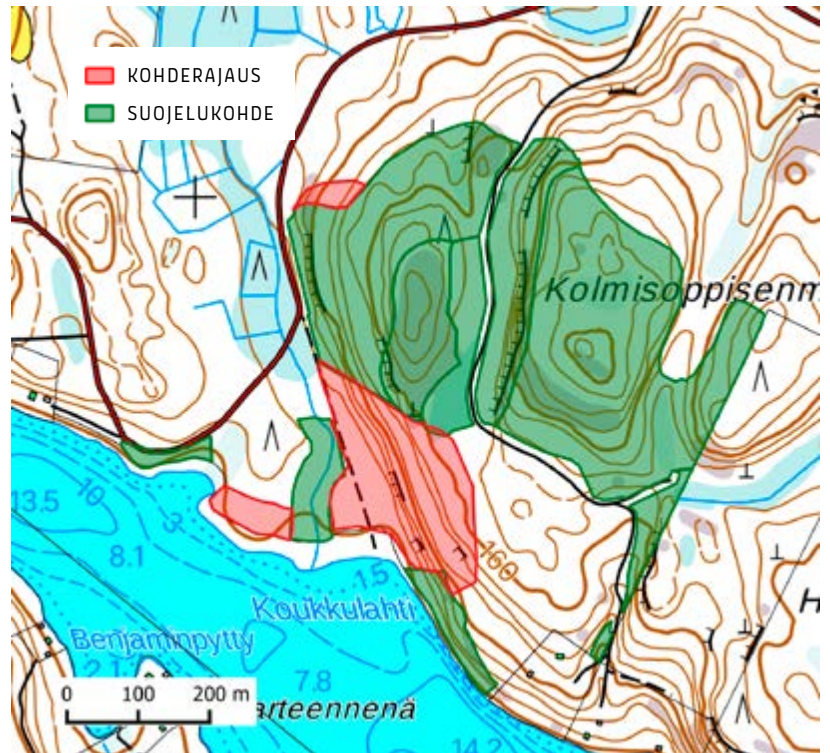
4,6 ha

[Karttalinkki](#)

Kolmisoppisenmäen vanhat metsät Jämsän ja Korpilahden rajalla ovat pääosin Metsähallituksen luontokohteena, mutta jostain syystä tämä viiden hehtaarin laajuinen, kolme erillistä luontokohdetta yhdistävä osa on edelleen suojelematta.

Pieni metsäalue koostuu jyrkästä, vanhojen mäntyjen ja haapojen kirjo-masta rinnemetsästä, sen alla olevasta korpijuotista sekä Saarijärven kapeasta rantakaistaleesta, jonka puusto on hie-man nuorempaa, mutta rakenteeltaan luonnontilaista. Pienialaisesti rinteen alla on myös koivuvaltaista metsää il-meisesti vanhalla niityllä. Alue täyttää METSO-kriteerit laajalti luokissa I ja II.

Maastokäynnin yhteydessä alueelta havaittiin 3 vaarantunutta aarnisam-malta, alueellisesti uhanalainen ruso-kantokääpä ja kaksi vanhojen metsien indikaattorilaji ruostekääpä.

ARI AALTO

Riuttaskorpi

Kuru, Ylöjärvi

142 ha

[Karttalinkki](#)

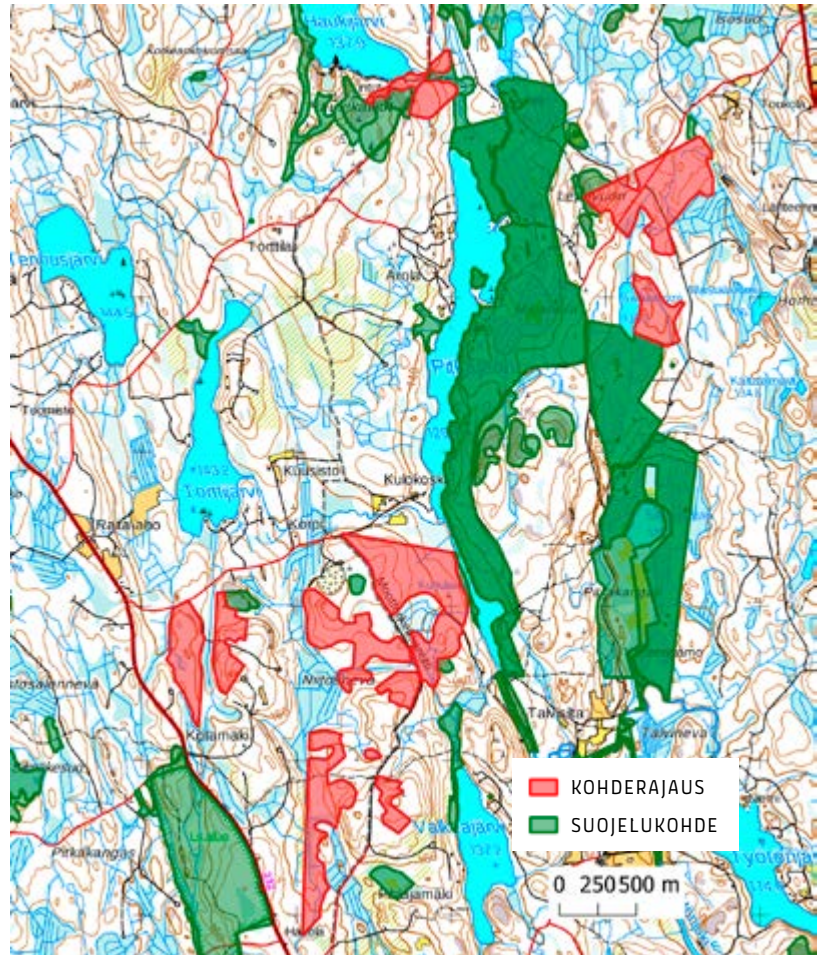
Riuttaskorven virkistysmetsä²⁰ Ylöjärven Kurussa sijaitsee Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistojen välisellä ekologisesti arvokkaalla vyöhykkeellä. Esimerkkikohta on osa laajempaa luonnoltaan arvokkaiden metsien kokonaisuutta ja sijoittuu Pitkäjärven suojelualueen ympärille. Tähän raporttiin on rajattu ne arvokkaan alueen osat, joiden lajistoa on tutkittu. Riuttaskorven ja alueen muiden valtion omistamien vanhojen metsien ekologista arvoa korostaa niiden merkitys kansallispuistoverkoston kytkeytyneisyydelle.

Riuttaskorven metsät ovat pääasiassa noin 100-vuotiaita tuoreen tai kuivahkon kankaan havumetsiä, jotka ovat rakenteeltaan luonnontilaisen kaltaisia ja joissa esiintyy vähintään kohtalaisesti järeää lahupuuta. Kangasmetsien seassa on myös mosaiikkimaisesti luonnontilaisia tai se kaltaisia korpia ja soistumia. Suunnitelluilla hakkuualueilla kulkee myös Pirkan Taival- retkeilyreitti. Alue täyttää METSO-ohjelman kriteerit pääosin luokissa I ja II.

Virkistysmetsän vanhoihin metsiin tehtiin maastokäynti huhtikuussa 2020. Tuoreiden hakkuusuunnitelmien alueelta havaittiin 4 erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan, 48 vaarantuneen, 31 alueellisesti uhanalaisen, 43 silmäläpidettävän ja 36 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Vanhojen metsien linnuista tavattiin lisäksi erittäin uhanalainen hömötiainen sekä vaarantuneet pyy ja töyhtötiainen. Punaisen kirjan lajeja listalla on yhteensä 17.

20) Riuttaskorven virkistysmetsä

→ RIUTTASKORVEN KUTTULAMMILLA MAISEMA ON VIELÄ EIJÄÄ VANHAA METSÄÄ VESISTÖN MOLEMMIN PUOLIN. TOINEN RANTA ON SUOJELTU, MUTTA VASTAKKAINEN RANTAMETSÄ KUVAN YLÄOSASSA ON MERKITYY AVOHAKKUUKOHTTEKSI.

Ruokojärvi

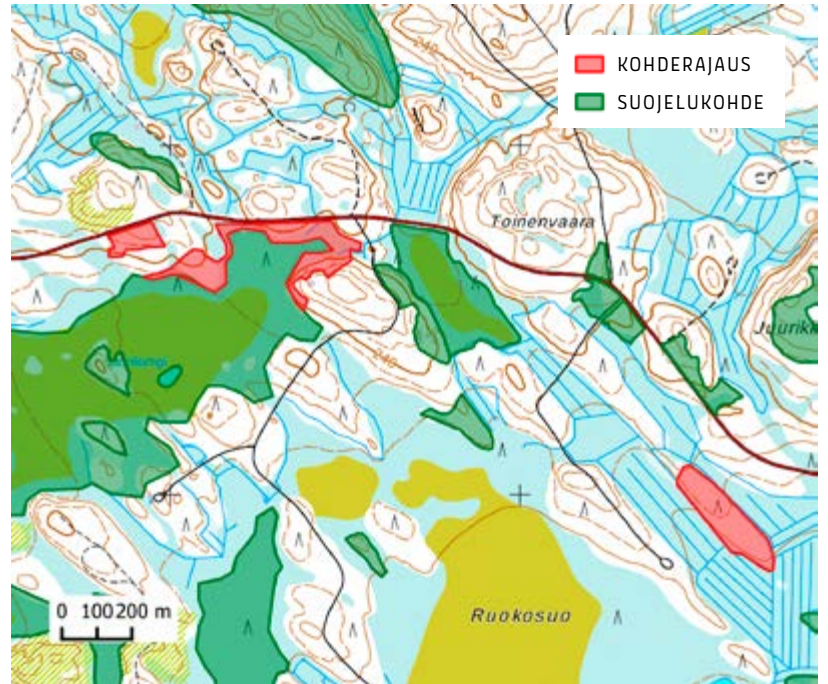
Lieksa

8,2 ha

[Karttalinkki](#)

Lieksassa lähellä rajavyöhykettä Ruokosuo pohjoisreunalla on yhteensä noin 8 hehtaaria osin suojelukohteisiin rajautuvia suonreunametsiä. Hakkuilta säästyneet metsät ovat mänty- ja kuusi-valtaisia, pääosin hyvin lahpuustoisia ja luonnontilaisen kaltaisia tuoreen kankaan luonnonmetsiä, joissa esiintyy näkyvästi vanhoja ylispuumäntyjä. Pikaisella maastokäynnillä kohteella tehtiin havaintoja 8 vaarantuneen, 25 silmälläpidettävän ja 3 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymästä.

Osa kohteesta on merkitty Metsähallituksen alue-ekologisessa suunnitelmassa maisemakohteeksi. Merkintä ei käytännössä turvaa alueen luontoarvoja, vaan se on edelleen hakkuiden piirissä.

JONI-MATTI KUSMIN

Salmivaara

Valtimo, Nurmes

21 ha

[Karttalinkki](#)

RISTO SULKAVA

Salmivaaran alue Pohjois-Valtimossa lähellä Sotkamon rajaa on ollut ympäristöjärjestöjen suojeluesityskohteena jo 1990-luvulta alkaen. Tätä vanhojen metsien suojelualueisiin sekä soidensuojelualueeseen rajautuvaa kohdetta on vuosien varrella suojeltu pala kerrallaan eri prosesseissa, viimeksi alue-ekologisen verkoston päivityksessä keväällä 2020. Esimerkkikohteen luonnoltaan todella arvokkaat vanhat mäntymetsät jäivät kuitenkin jostain syystä viimeisimmänkin suojelupäätöksen ulkopuo-

lelle, ja on nyt suunniteltu hakattaviksi.

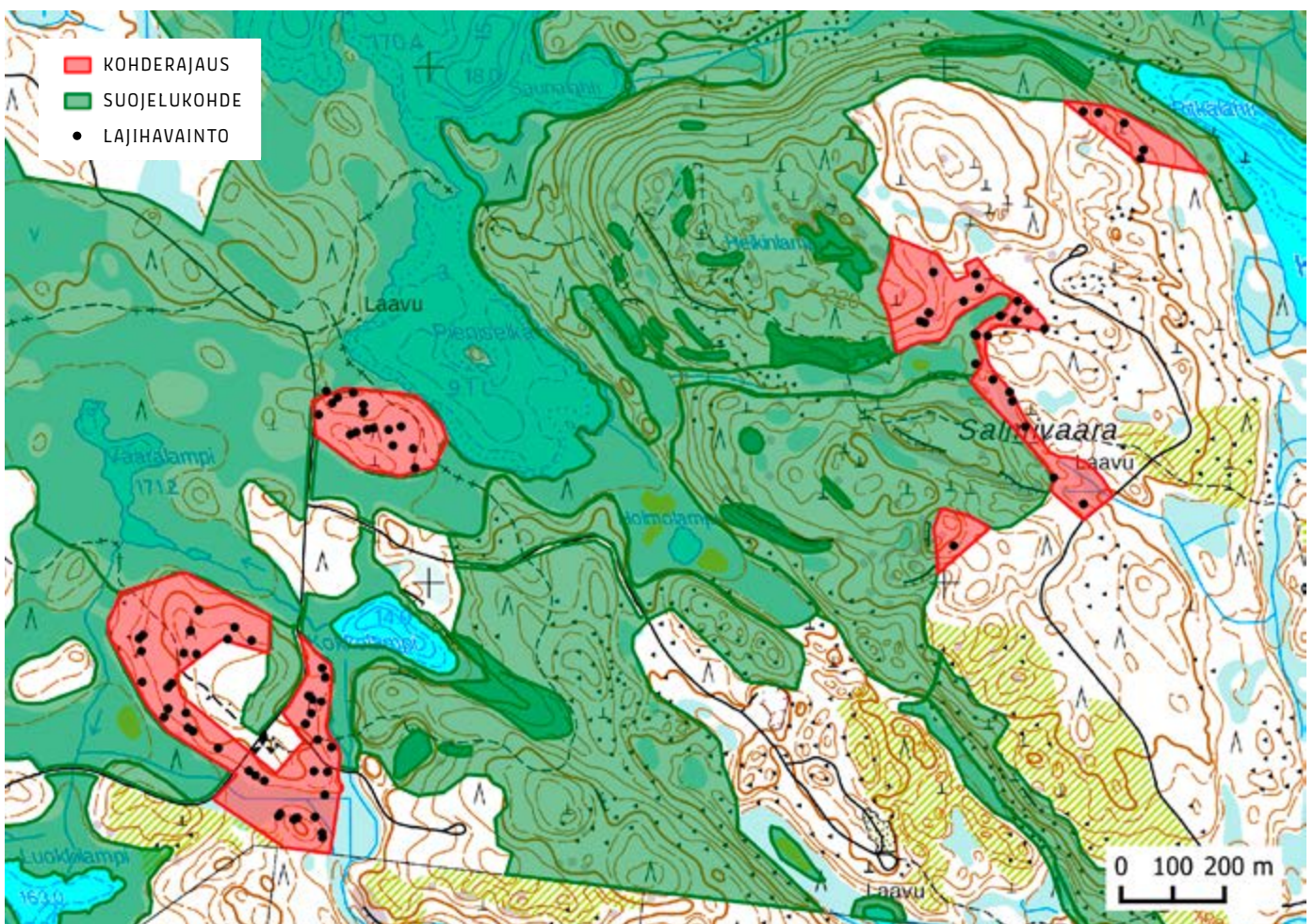
Salmivaaran alueen mäntyluontoarvot ovat poikkeuksellisen suuret. Rajauksen metsät ovat kauttaaltaan jatkumomänniköitä, joissa esiintyy satojen vuosien ikäisiä aihkeja, keloja ja ikivanhoja järeitä mäntymaapuita. Osa metsistä on todellisia ikimänniköitä. Lisäksi rajaukseen kuuluu vanhoja luonnontilaisen kaltaisia mäntymetsiä, joissa on vaihtelevasti vanhaa lahpuuta, keloja ja merkkejä metsäpaloista. Tuoretta lahpuuta on runsaasti esimerkiksi

Heikinlammen kaakkoispuolella. Väärälammen eteläpuolista suoraan suoje-lualueeseen rajoittuvaa mäntymetsää on väljennyshakattu, mutta puustossa on yleisesti poikkeuksellisen vanhoja kilpi-kaarnaisia ja palokoroisia mäntyjättiläisiä sekä järeitä keloja. Kuviolla kartoitta-jan vastaanotti alueellisesti uhanalainen kuukkeli.

Hakkuusuunnitelman alueelle teh-tiin maastokäynti elokuussa 2020. Yhteensä noin 20 hehtaarin alueella havaittiin 61 vaarantuneen, 36 silmäläpidettävän ja 10 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Vanhojen metsien linnuista tavattiin erittäin uhanalainen hömötiainen, vaarantunut töyhtötiainen ja yllä mainittu kuukkeli. Punaisen kirjan lajeja suunnitellulta hakkuualueelta tavattiin 18.

ARI AALTO

Saukkolampi

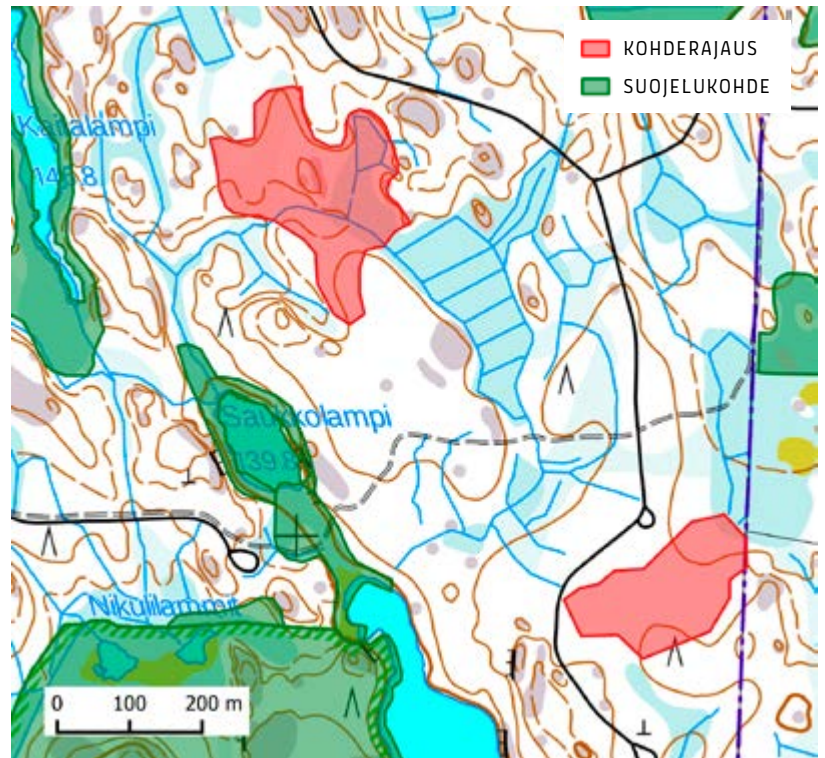
Ikaalinen

7,1 ha

[Karttalinkki](#)

Saukkolammella Ikaalisten kunnan koillisosassa sijaitseva kaksiosainen vanha metsä on avohakkuusuunnitelman kohteena. Pohjoisempi osa-alue koostuu poikkeuksellisen runsaslahopuustoisesta vanhasta kuusimetsästä sekä luonnontilaisista ja sen kaltaisista korpilaiduista. Lahopuustoa on useita kymmeniä kuutiometrejä hehtaarilla. Metsän sisällä kulkiija on kuin laajemmankin ikimetsän syleilyssä. Eteläisempi osa on hieman niukempi-lahopuustoinen, mutta rakenteeltaan luonnontilainen tiheä sammalpeitteinen kuusikko, joka rajautuu pohjoislaidaltaan luonnontilaiseen korpeen.

Kohteelle tehtiin pikavisiitti heinäkuussa 2020. Käynnillä todettiin metsän rakennepiirteiden selkeät suojeluarvot ja sen ohessa havaittiin 2 vaarantuneen, 1 alueellisesti uhanalaisen, 2 silmälläpidettävän ja 3 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää.

ARI AALTO

Suppuniemi

Heinävesi

53 ha

[Karttalinkki](#)

ARI AALTO

Kermajärven eteläisimmässä niemessä, Suppuniemessä, on Natura-alueeseen rajautuen useita arvokkaita vanhan metsän kohteita, joista tässä esitellään vuosina 2019 ja 2020 maastossa kartoitetut osat. Kohde täydentää merkittävästi Kermajärven suojelualuetta. Siihen kuuluu muun muassa pitkästi upeiden metsien ja kallioiden reunustamaa Kermajärven Suppulahden rantaa ja kaikki suojelukriteerit täyttäviä vanhoja metsiä. Alue-ekologisen suunnitelman päivityksen yhteydessä luontokohteisiin lisättiin vain yksi 0,6 hehtaarin jyrkänteenalusmetsä. Jostain syystä esimerkiksi sitä ympäröivä runsaslahopuustoinen ja –lajinen METSO-I-kriteeriluokan metsä ei suojeluun kelvannut.

Kissavuoren ja Viuruniemenvuorten aluetta hallitsevat jyrkät Kermajärveen laskevat rinteet, joiden vanhapuustoiset metsät vaihtelevat kallioiden kilpikaarnamänniköistä paksusammalkuusikoihin ja lehtipuuvaltaisiin rantametsiin. Haavat, raidat ja lepät ovat metsänkuvassa yleisiä. Metsät ovat huomattavan luonnontilaisia ja jyrkkien maastonmuotojensa vuoksi vaikeakulkuisia. Kallioiden notkoissa virtaa puroja ja noroja, jotka ylläpitävät rehevää ja omaleimaista kasvillisuutta.

Lauttasalmella puolestaan on vanhaa liito-oravan asuttamaa rantametsää sekä luonnontilaisia ja ennallistamiskelpoisia korpia. Loppukesällä 2019 kohteella havaittiin hakkuunauhoitus, joka sisälsi laajasti myös luonnontilais-

ta metsäkorte- ja saniaiskorpea. Myös osaan Jaakonniemen vanhasta metsästä tehtiin avohakkuuilmotus tammi-kuussa 2020. Alue täyttää METSO-kriteerit valtaosin luokissa I ja II.

Heinäkuussa 2019 tehdyillä maastokäynneillä havaittiin 40 vaarantuneen, 15 alueellisesti uhanalaisen, 9 silmäläpidettävän ja 18 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin erittäin uhanalaiset hömötiainen ja mehiläishaukka, vaarantuneet töyhtötiainen, pyy ja hiirihaukka sekä vaarantunut liito-orava. Punaisen kirjan lajeja tältä suojelualueeseen rajautuvalla kohteelta on dokumentoitu 19.

ARI AALTO

Syndalen

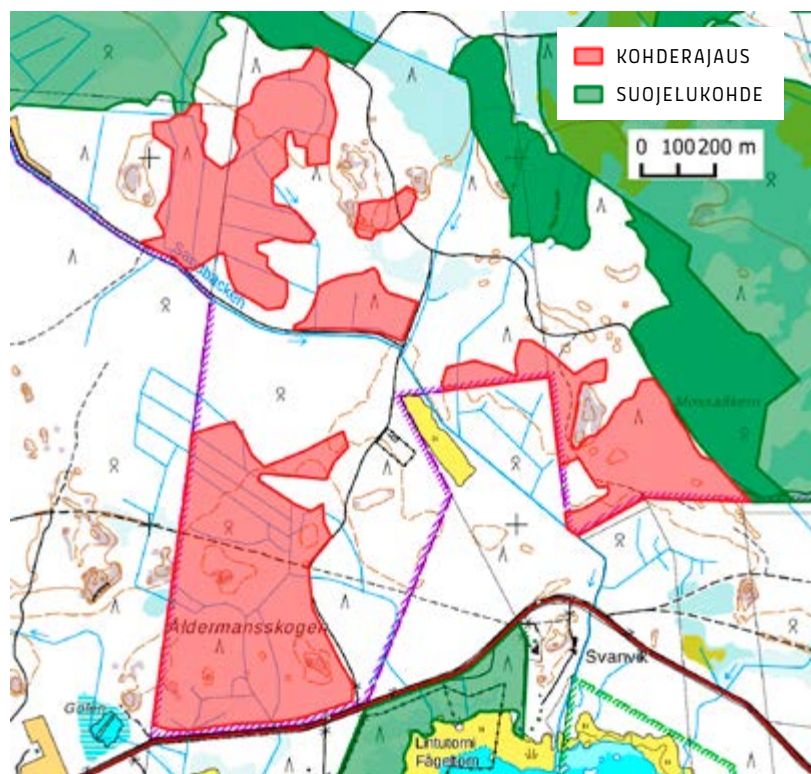
Hanko

67 ha

[Karttalinkki](#)

Hangon Syndaleniissa aivan maamme eteläkärjessä on runsaasti tuoreita hakkuuilmoituksia valtion omistamissa metsissä. Suuri osa hakattaviksi ilmoitetuista metsistä on luonnonsuojelullisesti erittäin arvokkaita. Metsät ovat paljolti kuusivaltaisia, suurelta osin rakenteeltaan hyvin luonnontilaisia sekä järeäpuustoisia. Alueella ovat Suomen eteläisimmät vanhat kuusimetsät. Järkevän ekologisen kokonaisuuden luomiseksi kohteeseen sisältyy myös käsitellympiä osia.

Kohteeseen tutustuttiin maastossa yhden maastopäivän ajan heinäkuussa 2020. Alueelta havaittiin lukuisia erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan lahokaviosammalen esiintymiä, satoja vanhoja metsiä indikoivan kuusenhärmäjäkälän esiintymiä sekä 10 vaarantuneen, 65 alueellisesti uhanalaisen, 1 silmälläpidettävän lajin esiintymää. Useasta lajista kyseessä lienevät Suomen eteläisimmät esiintymät.

OLLI MANNINEN

Takkaniemi-Keskisalo

Heinävesi

39,4 ha

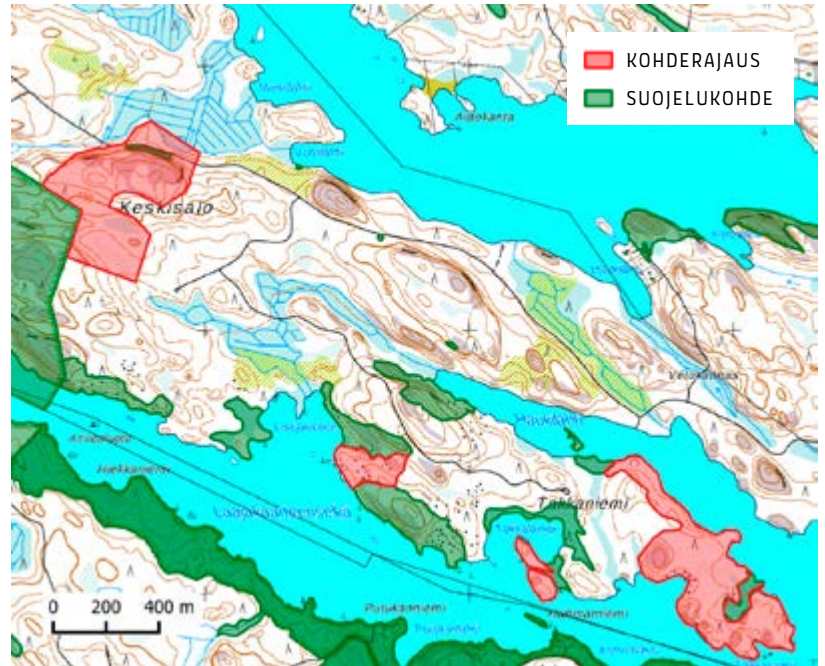
[Karttalinkki](#)

Esimerkkikohde rajautuu Kermajärven Natura-alueeseen sen kaakkoisosassa. Kohde on osa laajempaa Takkaniemen-Hyövyntiemen luonnoltaan arvokasta suojelematonta valtionmaakokoaisuutta. Takkaniemessä upeat, vanhaa männikköä kasvavat kallioiset rannat vaihettuvat niemen sisäosien runsashaa-paisiksi ja osin korpisiksi kuusikoiksi. Alueella on myös luonnontilaisten, lukuisia suoluontotyyppisiä sisältävien piensoiden mosaiikkia. Kohde täyttää METSO-ohjelman kriteerit luokissa I ja II.

Laajakaarteella on arvokkaiden, Metsähallituksen keväällä 2020 luontokohteiksi tunnistamien metsien välissä nuorempaa kivikkoista, korpista ja haapaa sekapuuna kasvavaa metsää, jossa lajistoarvoja on sekä säilynyt että ehtinyt hoitamattomuuden vuoksi kehittyä. Keskisalossa kallion laella kasvava vanhaa, palovaikutteista pääosin mäntyvaltaista metsää, jolla on lajistolle tärkeä pitkä mäntyjatkumon historia. Alempana rinteillä metsä on kuusivaltaisempaa ja runsaslahopuustoista rajautuen suoraan Kermajärven luonnonsuojelualueeseen.

Takkaniemen vanhoissa metsissä ja korvissa oli kartoitushetkellä metsänkäyttöilmoituksia vuosilta 2017–2018. Osa kohteista ehdittiin ennakkoraivata kartoitusten jälkeen, mutta onneksi ennakkoraivaus ei tässä tapauksessa hävittänyt alueen luontoarvoja. Raivausta tehtiin myös luonnontilaisessa korvessa.

Kohteelta on löydetty loppukesällä 2019 kahden maastokäynnin yhteydessä 33 vaarantuneen, 8 alueellisesti uhanalaisen, 21 silmälläpidettävän ja 3 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja tältä suojelemattomalta metsäalueelta on tiedossa 15.

ARI AALTO

GREENPEACE / JANI SIPIÄ

Valkeisneva

Heinävesi

15,2 ha

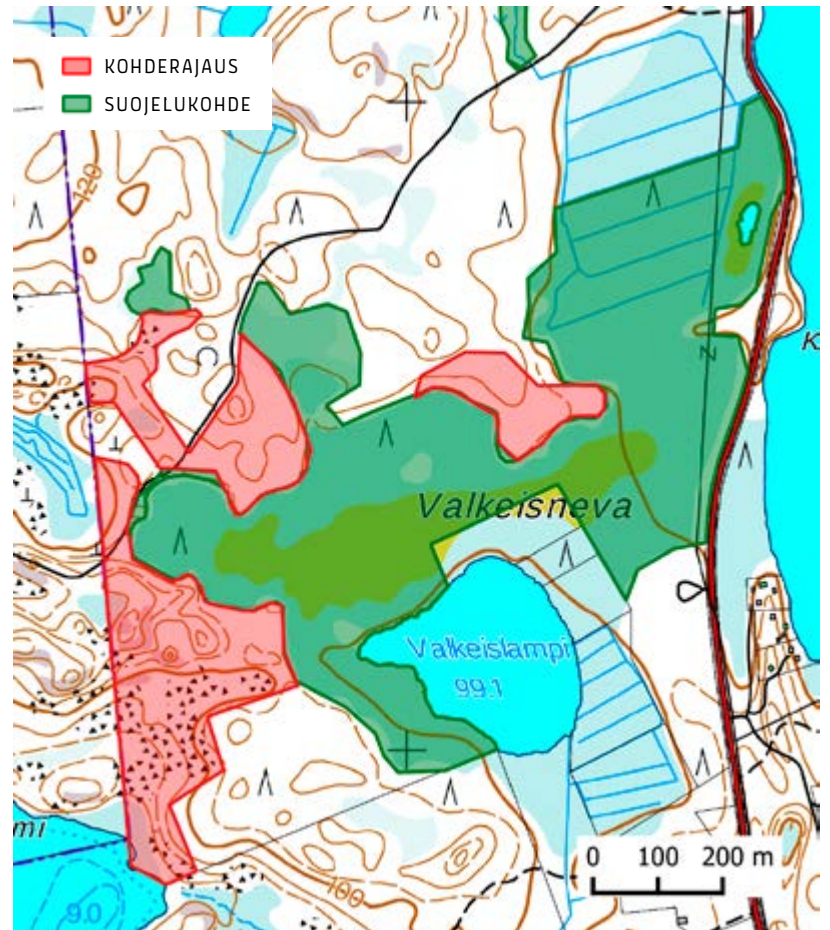
[Karttalinkki](#)

Valkeisnevan vanhat ja varttuneet metsät Heinäveden ja Varkauden rajalla rajautuvat pitkältä matkalta luonnonsuojelulain nojalla suojeltuun soiden-suojelualueeseen.

Alueella on mäntyvaltaisia, osin hyvin kivikkoisia luonnonmetsiä, joiden kehitykseen metsäpaloilla on ollut suuri vaikutus. Laajalti erirakenteisissa metsissä on paitsi erikorkuisia palokantoja, myös etelässä hyvin harvinaiseksi käyneitä aihkimäntyjä ja järeitä mäntymaapuita. Jatkumon säilymistä kertoo esimerkiksi se, että lajilöytöjen joukossa on ikimänniköiden laji aihkinahka (*Crustoderma corneum*).

Lisäksi rajaukseen kuuluu kuusi-valtaisia vanhoja metsiä ja korpia sekä luonnonsuojelualuetta keskeisesti täydentäviä osia. Vanhojen metsien ympäröimänä suon laidassa on myös kaksi nuorempaa hoitamatonta kuviota. Näilläkin kuviolla on säilynyt jonkin verran lajistoarvoja ja ne ovat oleellinen osa luontoarvokohdetta. METSO-kriteerit täyttyvät laajalti luokissa I ja II.

Kohteelle suunnitelluille hakkuukuvioille tehtiin maastokäynti syyskuussa 2020. Maastokäynnin aikana havaittiin 35 vaarantuneen, 15 alueellisesti uhanalaisen, 12 silmälläpidettävän ja 8 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja kohteelta on löydetty 13.

ARI AALTO

Vihtarinniemi

Heinävesi

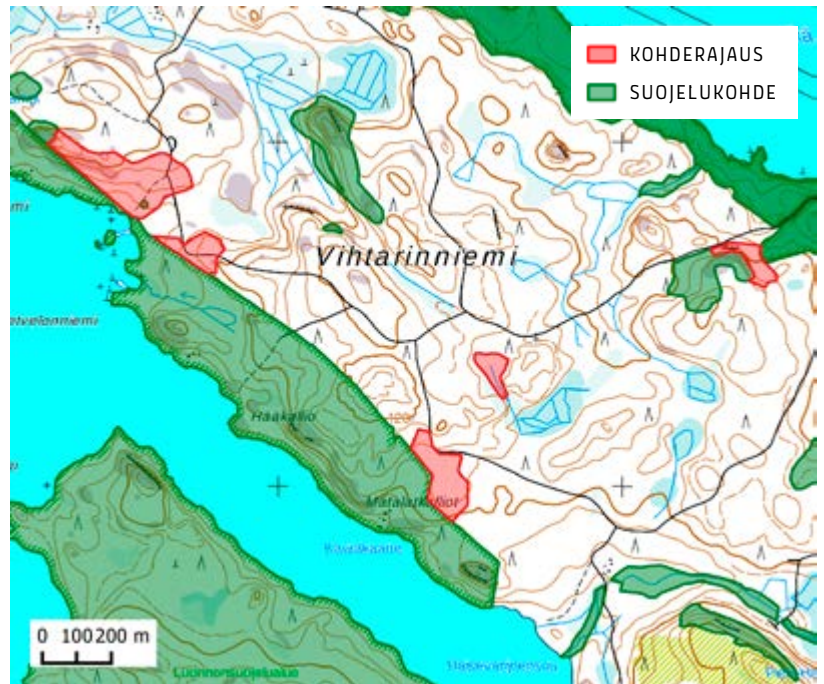
9,4 ha

[Karttalinkki](#)

Kermajärven Natura-alueen kaakkois-laidalla sijaitsevan Vihtarinniemen esimerkkikohteen metsät on Naturassa ja suojelutäydennyksissä jätetty suojelun ulkopuolelle, vaikka luontoarvot ovat aivan vastaavia kuin suojelualueella-kin. Suojelualueeseen rajautuviin met-siin tehtiin hakkuilmoituksia vuonna 2019. Lajistotiedon ilmoittamisen jäl-keen kuvioita valmisteltiin avohakkui-siin ennakkoraivaamalla mm. nuoret haavat, kun tieto ei kulkenut metsureil-le asti.

Kohteeseen kuuluu monenlaisia metsiä avarista palovaikutteisista ran-tamänniköistä runsaslahopuustoiisiin kuusikoihin. Alueella on suoraan suo-jelualueeseen rajoittuen myös kotkan-siipeä kasvavaa korpea. Lahopuuta on kuusivaltaisissa osissa runsaasti. Van-hojen metsien välissä oleva nuorem-man metsän laikku kasvaa pääasiassa varttunutta haapaa.

Alueella havaittiin syyskuussa 2019 aamupäivän aikana 45 vaarantuneen, 15 alueellisesti uhanalaisen, 22 silmäläpidettävän ja 3 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Lisäksi havaittiin erittäin uhanalainen hömö-tiainen sekä lehtipuustoisten metsien luontoarvolajit silokääpä ja haavana-rinakääpä. Punaisen kirjan lajeja on tavattu 16.

ARI AALTO

Viinakangas

Kivijärvi

42 ha

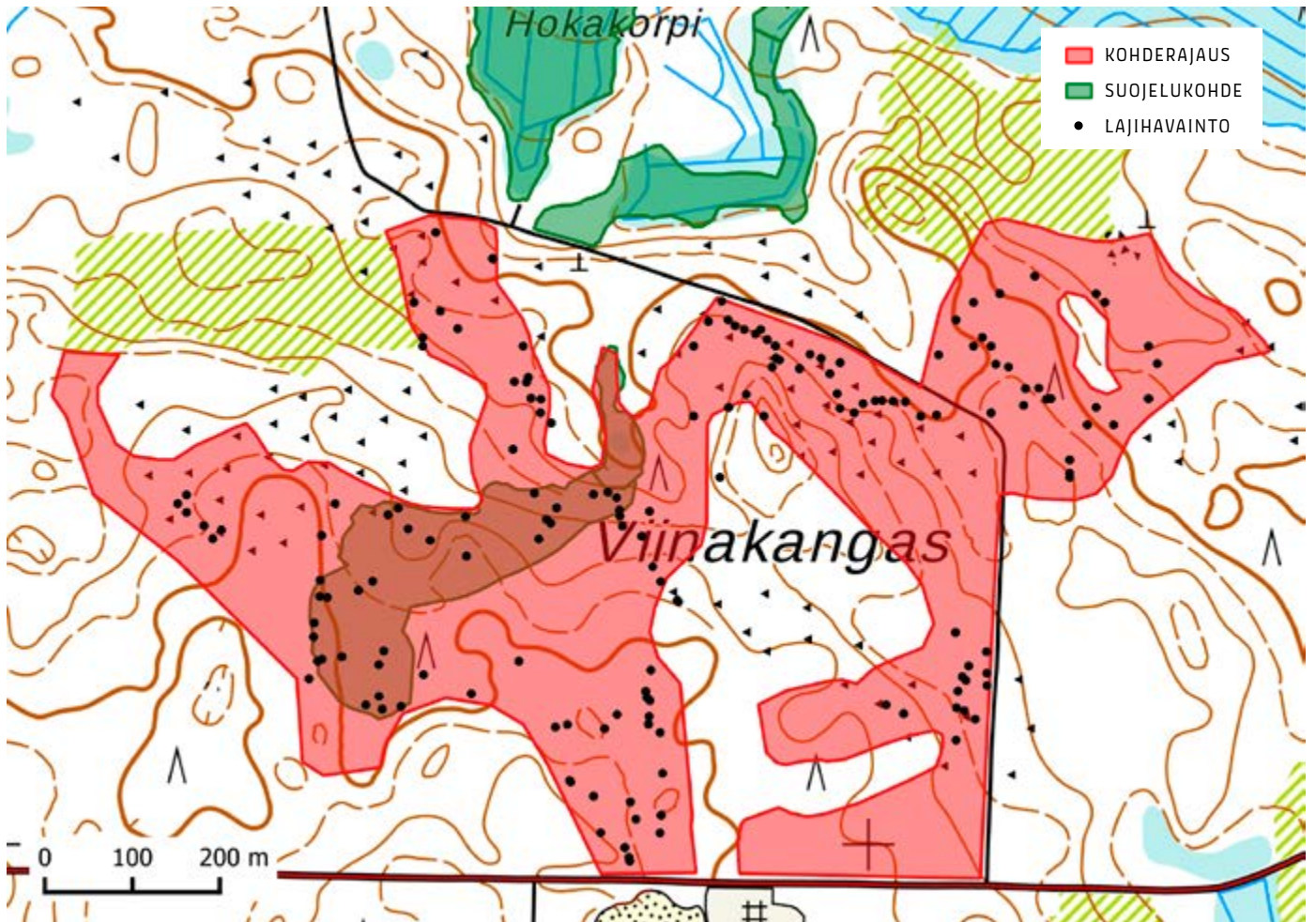
[Karttalinkki](#)

ARI AALTO

Esimerkkikohde on inventoitu osa laajemmasta Viinakankaan mäntymetsien kokonaisuudesta, joka kattaa arviolta 100 hehtaaria karuja ja kivikkoisia pitkän mäntyjatkumon metsiä lounaisella Kivijärvellä. Pyhä-Häkin ja Salamajärven kansallispuistojen puolivälissä sijaitseva kohde parantaa kansallispuistojen kytkeytyneisyyttä toimimalla askelkivenä näiden kahden lajistoytimen välissä. Suojelua on esitetty Metsähallitukselle ensimmäisen kerran jo 1990-luvulla, jolloin arvometsien pinta-ala oli moninkertainen. 2000-luvulla Viinakankaan-Luotosen alueen vanhoja männiköitä on avohakattu

vetoimuksista huolimatta, viimeksi vuonna 2018.

Jäljellä olevat metsät ovat pääosin arviolta 100–150-vuotiaita karuja, osin kivikkoisia mäntykankaita. Järeitä maakeleja on eteläsuomalaisittain huomattavan runsaasti, kuten myös palokantoja, mikä kertoo metsien synthyhistoriasta. Siellä täällä kohoaa ikivanha pystykelo. Aihkeja ei vanhojen harsintahakkuiden ja metsäpalojen jäljiltä juuri löydy. Männiköissä on myös jälkiä parin vuosikymmenen takaisesta väljennyksestä, mutta METSO-kriteerit täyttyvät siitä huolimatta laajasti luokissa I ja II.

Viinakankaan mäntylajistoarvot ovat eteläsuomalaisittain huimat. Ydinalueella on havaittu 1 erittäin uhanalaisen, 129 vaarantuneen, 3 alueellisesti uhanalaisen, 67 silmälläpidettävän sekä 30 vanhojen metsien indikaattorilajin esiintymää. Punaisen kirjan lajeja on havaittu yhteensä 14. Viinakankaan kalkkikäpää lienee nykyisin lajin lounaisin tunnettu esiintymä. Viinakankaan ympäristössä on lisäksi lajistollisesti arvokkaiksi todettua mäntymetsien sirpaleita ainakin Kalenkankaalla, Louhuinkankaalla ja Toukkavuorella. Näissä metsissä on löytöjä alla olevien lajien lisäksi silmälläpidettävistä männynnuppijäkälästä ja kanadanluposta.

Metsähallitus on alue-ekologisen suunnitelman päivityksen yhteydessä rajannut alueelle 4,3 hehtaarin laajuisen luontokohteen.

OLLI MANNINEN

Lajihavainnot

Hakkaamatonlaki, Savukoski

VU	aarninappu	1
VU	erakko/kairakääpä	13
VU	hongantorvijäkälä	64
VU	kantoraippasammal	1
VU	ryväsjäkäli	43
VU	välkkyludekääpä	1
NT	aihkinahka	3
NT	hentokääpä	1
NT	kanadanluppo	7
NT	kastanjansuomujäkälä	3
NT	kelohurmejäkäli	14
NT	keloneula	11
NT	kitukääpä	1
NT	korpiluppo	1
NT	männynnuppijäkäli	22
NT	mäntyraspikka	13
NT	riekonkääpä	25
NT	sirppikääpä	25
VM-ind	aarnikääpä	3
VM-ind	korokääpä	4
VM-ind	kuuorvakka	3
VM-ind	riukukääpä	5

Kaijanharju, Posio

VU	aarninappu	16
VU	erakkokääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	12
VU	kantoraippasammal	31
VU	ryväsjäkäli	8
NT	hentoneulajäkälä	2
NT	kelohurmejäkäli	3
NT	keloneula	1
NT	korpiluppo	36
NT	kuusenhäivelö	1
NT	männynnuppijäkäli	6
NT	mäntyraspikka	3
NT	riekonkääpä	2
NT	rusokantokääpä	4
NT	sirppikääpä	9
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	kelokurokka	1

VM-ind	pohjanrypykkä	2
VM-ind	riukukääpä	7
VM-ind	ruostekääpä	5
VM-ind	siperiankääpä	3
L	metso	
L	levykääpä	1
L	turvejäkälä	9

Kaskisaajo, Kolari

VU	aarninappu	36
VU	kantoraippasammal	1
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
VU	pyy	
NT	kanadanluppo	2
NT	keloneula	1
NT	korpiluppo	1
NT	kuusenleulajäkälä	4
NT	kumokääpä	1
NT	männynnuppijäkäli	2
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	pursukääpä	4
NT	rusokantokääpä	13
NT	silomunuaisjäkäli	2
VM-ind	korokääpä	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	2
VM-ind	punahäivekääpä	1
VM-ind	riukukääpä	3
VM-ind	ruostekääpä	12
VM-ind	siperiankääpä	3
L	havuhärmäkkä	2
L	metso	

Kuortisvuoma, Kittilä

VU	aarninappu	12
NT	harmaanokijäkälä	1
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	härmähuhmarjäkäli	2
NT	kanadanluppo	1
NT	mäntyraspikka	1
NT	pursukääpä	1
NT	rusokantokääpä	2

EN	erittäin uhanalainen laji
VU	vaarantunut laji
NT	silmälläpidettävä laji
VM-ind	vanhojen metsien indikaattorilaji
L	luontoarvolaji
RT	alueellisesti uhanalainen laji
§	luonnonsuojelulain suojelema laji

VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	punahäivekääpä	1
VM-ind	riukukääpä	1
VM-ind	ruostekääpä	2
L	haprakynsisammal	1
L	levykääpä	1
L	tikankääpä	1

Laitamaa, Rovaniemi

VU	aarninappu	44
VU	erakko/kairakääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	48
VU	kantoraippasammal	27
VU	nukkamunuaisjäkäli	5
VU	ryväsjäkäli	49
NT	harmaanokijäkälä	1
NT	hentoneulajäkälä	2
NT	hoikkaorakas	1
NT	kanadanluppo	8
NT	kelohurmejäkäli	15
NT	keloneula	4
NT	korpiluppo	65
NT	kuukkeli	
NT	lapinkynsikääpä	4
NT	männynnuppijäkäli	18
NT	mäntyraspikka	1
NT	pursukääpä	1
NT	raidankehkojäkäli	1
NT	rusokantokääpä	1
NT	samettikesijäkälä	11
NT	silomunuaisjäkäli	6
NT	sirppikääpä	3
VM-ind	aarnikääpä	3
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	1
VM-ind	korokääpä	2
VM-ind	kuuorvakka	3
VM-ind	kuusenparakka	2
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männinkääpä	2
VM-ind	pihkakääpä	2
VM-ind	pikireunakääpä	3
VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	riukukääpä	5

VM-ind	ruostekääpä	2
VM-ind	sinijalkaorakas	4
VM-ind	siperiankääpä	4
L	ketunkääpä	1
L	koralliorakas	1
L	metso	
L	mustaorakas	1
L	oranssiorakas	2
L	siniorakas	22
L	tikankääpä	1
L	tuoksuvalmuska	4
L	turvejäkälä	9

Pailakainen, Kittilä

VU	aarninappu	30
VU	erakkokääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	14
VU	kantoraippasammal	1
VU	ryväsjäkälä	4
NT	aihkinahka	2
NT	harmaanokijäkälä	8
NT	hentokääpä	1
NT	hentoneulajäkälä	2
NT	härmähuhmarjäkälä	1
NT	kanadanluppo	3
NT	kelohurmejäkälä	6
NT	keloneula	26
NT	kitukääpä	1
NT	corpiludekääpä	1
NT	corpiluppo	71
NT	lapinkynsikääpä	1
NT	lumokääpä	1
NT	männynnuppijäkälä	20
NT	mäntyraspikka	2
NT	pursukääpä	1
NT	riekonkääpä	12
NT	ruskopaisukarve	1
NT	rusokantokääpä	11
NT	sirppikääpä	5
VM-ind	aarnikääpä	5
VM-ind	harsukääpä	2
VM-ind	korokääpä	2
VM-ind	kuuorvakka	8
VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	punahäivekääpä	2
VM-ind	riukukääpä	5
VM-ind	ruostekääpä	2
VM-ind	siperiankääpä	8
L	havuhärmäkkä	2

Pirttivaara, Savukoski

VU	aarninappu	4
VU	erakkokääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	1
VU	kantoraippasammal	5
VU	ryväsjäkälä	7
NT	aihkinahka	1
NT	harmaanokijäkälä	1
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	kelohurmejäkälä	8
NT	keloneula	2
NT	corpiluppo	35
NT	lapinkynsikääpä	1
NT	louhennahka	1
NT	männynnuppijäkälä	9
NT	mäntyraspikka	1
NT	pajunnuppijäkälä	1
NT	pursukääpä	1
NT	riekonkääpä	2
NT	sirppikääpä	14
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	1
VM-ind	korokääpä	1
VM-ind	kuuorvakka	2
VM-ind	riukukääpä	2

Raitiojätkä, Sodankylä

EN	kalkkikääpä	1
VU	aarninappu	64
VU	erakkokääpä	3
VU	hongantorvijäkälä	15
VU	kairakääpä	1
VU	kantoraippasammal	6
VU	lohkokääpä	1
VU	ryväsjäkälä	17
NT	aihkinahka	4
NT	harmaanokijäkälä	4
NT	hentokääpä	3
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	härmähuhmarjäkälä	1
NT	kanadanluppo	18
NT	kelohurmejäkälä	8
NT	keloneula	12
NT	kitukääpä	1
NT	corpiluppo	9
NT	lapinkynsikääpä	5
NT	louhennahka	1
NT	lumokääpä	1
NT	männynnuppijäkälä	26
NT	mäntyraspikka	4
NT	norjantorvijäkälä	6
NT	pursukääpä	8

NT	riekonkääpä	8
NT	rusokantokääpä	12
NT	silomunuaisjäkälä	3
NT	sirppikääpä	4
VM-ind	aarnikääpä	4
VM-ind	istukkakääpä	1
VM-ind	korokääpä	1
VM-ind	kultarypykkä	1
VM-ind	kuuorvakka	6
VM-ind	kuusenparakka	3
VM-ind	männinkääpä	1
VM-ind	oravuotikka	2
VM-ind	pihkakääpä	4
VM-ind	pohjanrypykkä	4
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	riukukääpä	6
VM-ind	ruostekääpä	10
VM-ind	siperiankääpä	12
VM-ind	viinikääpä	2

Souvaselkä, Sodankylä

VU	aarninappu	73
VU	kantoraippasammal	2
VU	nukkamunuaisjäkälä	15
NT	harmaanokijäkälä	4
NT	hentoneulajäkälä	6
NT	härmähuhmarjäkälä	2
NT	korkkikerroskääpä	1
NT	corpiludekääpä	3
NT	corpiluppo	144
NT	kuukkeli	
NT	kuusenleulajäkälä	2
NT	lapinkynsikääpä	1
NT	louhennahka	1
NT	pursukääpä	4
NT	rusokantokääpä	9
NT	silomunuaisjäkälä	19
VM-ind	aarnikääpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	13
VM-ind	kuusenparakka	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männinkääpä	1
VM-ind	pihkakääpä	10
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	punahäivekääpä	1
VM-ind	riukukääpä	3
VM-ind	ruostekääpä	4
VM-ind	siperiankääpä	10
L	havuhärmäkkä	2
L	isovoirosku	1
L	pohjankääpä	2
L	tikankääpä	1

Tuolpujärvet, Inari

EN	lutikkakääpä	1
VU	erakkokääpä	3
VU	hongantorvijäkälä	59
VU	ryväsjäkälä	22
NT, RT	härmähuhmarjäkälä	3
NT	aihkinahka	1
NT	hentokääpä	2
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	kanadanluppo	47
NT	kelohurmejäkälä	29
NT	keloneula	4
NT	kitukääpä	1
NT	kuukkeli	
NT	lapinkynsikääpä	6
NT	männynnuppijäkälä	30
NT	mäntyraspikka	15
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	riekonkääpä	5
NT	sirppikääpä	5
NT	sudenkääpä	2
VM-ind	korokääpä	3
VM-ind	kuuorvakka	20
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	riukukääpä	1
VM-ind	ruskokääpä	1
L	turvejäkälä	3
L	siniorakas	1
L	tupsuluppo	1

Vuotostunturi, Salla

VU	aarninappu	109
VU	kantoraippasammal	7
VU	ryväsjäkälä	1
NT	harmaanokijäkälä	1
NT	hentoneulajäkälä	2
NT	härmähuhmarjäkälä	5
NT	kelohurmejäkälä	2
NT	keloneula	2
NT	korkkikerroskääpä	1
NT	korpiludekääpä	2
NT	korpiluppo	152
NT	kuukkeli	
NT	kuusenhäivelö	1
NT	lapinkynsikääpä	2
NT	männynnuppijäkälä	2
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	pursukääpä	5
NT	ruskopaisukarve	2
NT	rusokantokääpä	8
NT	sammallimijäkälä	1

NT	silomunuaisjäkälä	2
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	kuusenparakka	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	2
VM-ind	pihkakääpä	25
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	1
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	riukukääpä	3
VM-ind	ruostekääpä	6
VM-ind	ruskokääpä	1
VM-ind	siperiankääpä	6
L	kuusihärmäkkä	1
L	lapinsitkokääpä	1
L	turvejäkälä	6

Haapovaara, Taivalkoski

EN	hömötäinen	
VU	erakko-/kairakääpä	5
VU	hongantorvijäkälä	3
VU	kantoraippasammal	6
NT	kastanjansuomujäkälä	2
NT	kelohurmejäkälä	1
NT	keloneula	1
NT	korpiluppo	1
NT	männynnuppijäkälä	2
NT	mäntyraspikka	3
NT	palosuomujäkälä	2
NT	riekonkääpä	12
NT	silomunuaisjäkälä	1
NT	sirppikääpä	8
VM-ind	aarnikääpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	1
VM-ind	korokääpä	8
VM-ind	kuuorvakka	2
VM-ind	riukukääpä	3
VM-ind	ruostekääpä	1
VM-ind	siperiankääpä	1

Heinilamminkangas, Puolanka

EN	hömötäinen	
VU	erakko-/kairakääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	9
VU	kantoraippasammal	13
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	26
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	kastanjansuomujäkälä	23
NT	kelohurmejäkälä	9
NT	keloneula	1
NT	kuusenneulajäkälä	2

NT	männynnuppijäkälä	2
NT	mäntyraspikka	2
NT	norjantorvijäkälä	2
NT	palosuomujäkälä	1
NT	riekonkääpä	4
NT	samettikesijäkälä	1
NT	silomunuaisjäkälä	2
NT	sirppikääpä	4
VM-ind	harsukääpä	7
VM-ind	korokääpä	6
VM-ind	kuuorvakka	5
VM-ind	männynkääpä	1
L	ketunkääpä	1

Hiidenvaara, Sotkamo

VU	aarninappu	3
VU	aarnisammal	4
VU	hongantorvijäkälä	2
VU	kantoraippasammal	3
VU	nukkamunuaisjäkälä	3
VU	pikkusahasammal	2
VU	pyy	
NT	kanahaukka	
NT	karstajakälä	2
NT	korpiluppo	24
NT	kuusenhäivelö	20
NT	männynnuppijäkälä	1
NT	palosuomujäkälä	1
NT	raidankehkojäkälä	3
NT	samettikesijäkälä	2
NT	silomunuaisjäkälä	12
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	pikireunakääpä	2
VM-ind	riukukääpä	6

Hytelönsuo, Kuhmo

EN	hömötäinen	
VU	aarninappu	15
VU	aarnisammal	1
VU	erakko-/kairakääpä	1
VU	hongantorvijäkälä	2
VU	kantoraippasammal	15
VU	nukkamunuaisjäkälä	1
VU	ryväsjäkälä	13
NT	harmaanokijäkälä	3
NT	hentokääpä	1
NT	kastanjansuomujäkälä	8
NT	korpiluppo	2
NT	kuusenhäivelö	1
NT	kuusenneulajäkälä	1
NT	norjantorvijäkälä	3

NT	palosuomujäkälä	2
NT	pursukääpä	2
NT	rusokantokääpä	2
NT	silomunuaisjäkäli	1
VM-ind	istukkakääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	1
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	riukukääpä	3
VM-ind	ruostekääpä	5
VM-ind	ruskokääpä	1
VM-ind	siperiankääpä	3

Hämeenvaara, Taivalkoski

VU	aarninappu	7
VU	erakko-/kairakääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	2
VU	kantoraippasammal	32
VU	nukkamunuaisjäkäli	6
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	1
VU	välkkyludekääpä	1
VU, §	liito-orava	
NT	kastanjansuomujäkälä	3
NT	kelohurmejäkäli	1
NT	korpiluppo	9
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	pohjansirkku	
NT	pursukääpä	1
NT	raidankehkojäkäli	10
NT	rusokantokääpä	1
NT	samettikesijäkälä	1
NT	silomunuaisjäkäli	17
VM-ind	aarnikääpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	5
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	riukukääpä	6
VM-ind	ruostekääpä	3
VM-ind	siperiankääpä	5
L	metso	
L	mustasukkakääpä	1

Iso Heinäjärvi, Sotkamo

EN	hömötiainen	
EN	mehiläishaukka	
VU	aarnisammal	1
VU	hongantorvijäkälä	1
VU	pyy	
VU	aarninappu	3
VU	ryväsjäkälä	5
VU	kantoraippasammal	24

NT, RT	kuukkeli	
NT	korpiluppo	1
NT	kuusenleulajäkälä	1
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	1
NT	korpiluppo	2
NT	pursukääpä	2
NT	silomunuaisjäkäli	2
NT	raidankehkojäkäli	3
NT	rusokantokääpä	3
NT	kastanjansuomujäkälä	4
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	siperiankääpä	1
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	2
VM-ind	ruostekääpä	5
VM-ind	riukukääpä	6
L	kermakääpä	1
L	ketunkääpä	1
L	koralliorakas	1
L	mustasukkakääpä	1
L	silokääpä	1
L	turvejäkälä	1

Juortananjärvi-Vietonvaara, Kuhmo

EN	hömötiainen	
VU	aarninappu	13
VU	aarnisammal	1
VU	kairakääpä	1
VU	hongantorvijäkälä	1
VU	kantoraippasammal	16
VU	nukkamunuaisjäkäli	5
VU	raidantuoksukääpä	1
VU	ryväsjäkälä	8
VU	töyhtötiainen	
NT	aihkinahka	1
NT	harmaanokijäkälä	1
NT	kanadanluppo	6
NT	kastanjansuomujäkälä	3
NT	korpiluppo	5
NT	kuusenhäivelö	3
NT	kuusenleulajäkälä	1
NT	norjantorvijäkälä	5
NT	pursukääpä	3
NT	rusokantokääpä	2
NT	samettikesijäkälä	2
NT	sammallimijäkälä	2
NT	silomunuaisjäkäli	8
NT	sirppikääpä	1
VM-ind	sarnikääpä	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	1

VM-ind	männynkääpä	7
VM-ind	pikireunakääpä	2
VM-ind	punahäivekääpä	2
VM-ind	riukukääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	4
VM-ind	siperiankääpä	6
VM-ind	viinikääpä	2
L	metso	poikue

Jyrkätörmä, Paljakka

EN	hömötiainen	
VU	aarnisammal	3
VU	kantoraippasammal	3
VU	nukkamunuaisjäkäli	8
VU, §	liito-orava	
NT	karstajäkälä	1
NT	korpiluppo	1
NT	raidankehkojäkäli	4
NT	samettikesijäkälä	2
NT	silomunuaisjäkäli	7
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	ruostekääpä	1
VM-ind	siperiankääpä	2
L	haavaraninakääpä	4
L	hartsikääpä	1

Kivijärvi, Kuusamo

VU	aarninappu	2
VU	aarnisammal	2
VU	kantoraippasammal	2
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
NT	hentoneulajäkälä	2
NT	korpiluppo	5
NT	kuusenhäivelö	2
NT	rusokantokääpä	4
NT	silomunuaisjäkäli	3
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	riukukääpä	4
VM-ind	ruostekääpä	2
VM-ind	siperiankääpä	3

Kovajärvenharju-Pöleikkö, Taivalkoski

EN	hömötiainen	
EN	kalkkikääpä	1
VU	aarninappu	43
VU	erakko-/kairakääpä	7
VU	hongantorvijäkälä	8

VU	kantoraippasammal	29
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
VU	pyy	
VU	ryväsjäkäli	9
VU	töyhtötiainen	
VU	varpuspöllö	
NT	aihkinahka	1
NT	harmaanokijäkäli	4
NT	kanadanluppo	9
NT	kastanjansuomujäkäli	2
NT	kelohurmejäkäli	4
NT	keloneula	1
NT	korpiludekääpä	6
NT	korpiluppo	7
NT	kuukkeli	
NT	kuusenneulajäkäli	13
NT	männynnuppijäkäli	4
NT	mäntyraspikka	7
NT	norjantorvijäkäli	3
NT	pursukääpä	4
NT	riekonkääpä	3
NT	rusokantokääpä	13
NT	samettikesijäkäli	2
NT	sammallimijäkäli	1
NT	silomunuaisjäkäli	4
NT	sirppikääpä	10
§	pohjanlepakko	1
VM-ind	aarnikääpä	6
VM-ind	harsukääpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	2
VM-ind	korokääpä	26
VM-ind	kuuorvakka	1
VM-ind	männynkääpä	3
VM-ind	pohjanrypykkä	9
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	punahäivekääpä	5
VM-ind	riukukääpä	37
VM-ind	ruostekääpä	16
VM-ind	siperiankääpä	32
VM-ind	viinikääpä	1
L	haavanarinakääpä	1
L	havuhärmäkki	1
L	metso	

Näljängän vanhat metsät, Suomussalmi

EN	hömötiainen	
EN	mehiläishaukka	
VU	aarnikaihejäkäli	3
VU	aarninappu	169
VU	aarnisammal	7
VU	erakko-/kairakääpä	11

VU	hongantorvijäkäli	11
VU	kantoraippasammal	109
VU	lohkokääpä	3
VU	liilakääpä	1
VU	nukkamunuaisjäkäli	60
VU	poimukääpä	1
VU	raidantuoksukääpä	3
VU	ryväsjäkäli	30
VU	töyhtötiainen	
VU	siloneulajäkäli	1
VU	varjojäkäli	2
VU	varpuspöllö	
VU	välkkyludekääpä	1
VU, §	liito-orava	
NT	harmaanokijäkäli	9
NT	hentokääpä	3
NT	hentoneulajäkäli	34
NT	karstajäkäli	2
NT	kastanjansuomujäkäli	9
NT	kelohurmejäkäli	3
NT	keloneula	2
NT	korkkikerroskääpä	2
NT	korpiludekääpä	10
NT	korpiluppo	147
NT	kuukkeli	
NT	kuusenhäivelö	18
NT	kuusenneulajäkäli	21
NT	känsäorvakka	7
NT	lamokääpä	1
NT	lapinkynsikääpä	1
NT	lumokääpä	1
NT	männynnuppijäkäli	15
NT	mäntyraspikka	1
NT	norjantorvijäkäli	9
NT	oranssikääpä	1
NT	palosuomujäkäli	4
NT	pitsikääpä	1
NT	pohjansirku	
NT	pursukääpä	20
NT	raidankeuhkojäkäli	18
NT	riekonkääpä	8
NT	rusokantokääpä	11
NT	rustikka	1
NT	samettikesijäkäli	52
NT	sammallimijäkäli	19
NT	silomunuaisjäkäli	124
NT	sirppikääpä	11
VM-ind	aarnikääpä	8
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	31
VM-ind	kantoparakka	1
VM-ind	korokääpä	5
VM-ind	kuuorvakka	3
VM-ind	kuusenparakka	3

VM-ind	lahoneulajäkäli	36
VM-ind	männynkääpä	3
VM-ind	okrarypykkä	1
VM-ind	oravuotikka	1
VM-ind	pihkakääpä	7
VM-ind	pikireunakääpä	30
VM-ind	pohjankääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	10
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	punahäivekääpä	7
VM-ind	riukukääpä	106
VM-ind	ruostekääpä	34
VM-ind	ruskokääpä	2
VM-ind	siperiankääpä	102
VM-ind	viinikääpä	2
L	haapahiippasammal	3
L	haavanarinakääpä	14
L	harjasorakas	1
L	hartsikääpä	1
L	havuhärmäkki	3
L	ketunkääpä	5
L	koralliorakas	2
L	metso	
L	pajunkääpä	1
L	turvejäkäli	7

Oijusluoma, Kuusamo

VU	aarnikaihejäkäli	1
VU	aarninappu	69
VU	hongantorvijäkäli	9
VU	kantoraippasammal	16
VU	nukkamunuaisjäkäli	2
VU	ryväsjäkäli	22
NT	aihkinahka	2
NT	harmaanokijäkäli	2
NT	hentoneulajäkäli	1
NT	härmähuhmarjäkäli	3
NT	kelohurmejäkäli	3
NT	keloneula	1
NT	korpiludekääpä	1
NT	korpiluppo	166
NT	kuusenhäivelö	13
NT	kuusenneulajäkäli	2
NT	känsäorvakka	1
NT	männynnuppijäkäli	8
NT	mäntyraspikka	1
NT	palosuomujäkäli	1
NT	pursukääpä	1
NT	riekonkääpä	1
NT	rusokantokääpä	2
NT	rustikka	1
NT	samettikesijäkäli	1

NT	silomunuaisjäkäli	3
NT	sirppikäpä	1
VM-ind	aarnikäpä	1
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	1
VM-ind	kuusenparakka	5
VM-ind	lahoneulajäkäli	9
VM-ind	pihkikäpä	1
VM-ind	pikireunakäpä	4
VM-ind	pohjanrypykkä	2
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	riukukäpä	9
VM-ind	ruostekäpä	13
VM-ind	siperiankäpä	19
VM-ind	viinikäpä	1
L	metso	
L	mustasukkakäpä	1
L	turvejäkäli	7

Pahamaailma, Suomussalmi

EN	kirsikäpä	1
VU	aarninappu	6
VU	erakkokäpä	5
VU	hongantorvijäkäli	7
VU	kairakäpä	1
VU	kantoraippasammal	20
VU	piilo-orakas	3
VU	ryväsjäkäli	28
NT	aihkinahka	2
NT	hentokäpä	2
NT	hentoneulajäkäli	1
NT	kelohurmejäkäli	3
NT	keloneula	3
NT	kitukäpä	2
NT	korpiluppo	24
NT	kuukkeli	1
NT	kuusenhäivelö	10
NT	käpälakäpä	1
NT	männynnuppijäkäli	2
NT	mäntyraspikka	10
NT	norjantorvijäkäli	1
NT	palosuomujäkäli	17
NT	punakelmukka	4
NT	riekonkäpä	7
NT	samettikesijäkäli	2
NT	silomunuaisjäkäli	4
NT	sirppikäpä	15
NT	täplähuovakka	1
VM-ind	aarnikäpä	5
VM-ind	harsukäpä	10
VM-ind	kelokurokka	2
VM-ind	korokäpä	13
VM-ind	kuorvakka	8

VM-ind	männynkäpä	3
VM-ind	oravuotikka	1
VM-ind	pikireunakäpä	3
VM-ind	pohjanrypykkä	1
VM-ind	riukukäpä	5
VM-ind	ruskokäpä	1
VM-ind	siperiankäpä	2

Pieni Haukijärvi, Pudasjärvi

EN	hömötiainen	
VU	aarnikaihejäkäli	1
VU	aarninappu	5
VU	hongantorvijäkäli	8
VU	kantoraippasammal	11
VU	nukkamunuaisjäkäli	2
VU	ryväsjäkäli	7
VU	varpuspöllö	
NT	aihkinahka	1
NT	hentoneulajäkäli	1
NT	kanadanluppo	3
NT	kastanjansuomujäkäli	4
NT	korpiluppo	6
NT	norjantorvijäkäli	2
NT	palosuomujäkäli	1
NT	pohjansirku	poikue
NT	pursukäpä	2
NT	rusokantokäpä	4
NT	samettikesijäkäli	1
NT	silomunuaisjäkäli	4
VM-ind	korokäpä	3
VM-ind	kuorvakka	1
VM-ind	riukukäpä	6
VM-ind	ruostekäpä	4
VM-ind	siperiankäpä	1
L	haavanarinakäpä	1

Seitensoppinen, Taivalkoski

VU	aarninappu	4
VU	erakko-/Kairakäpä	6
VU	hongantorvijäkäli	2
VU	kantoraippasammal	16
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
VU	ryväsjäkäli	5
NT	kanadanluppo	1
NT	kastanjansuomujäkäli	2
NT	korpiluppo	5
NT	männynnuppijäkäli	1
NT	norjantorvijäkäli	1
NT	palosuomujäkäli	1
NT	pohjansirku	poikue
NT	riekonkäpä	2

NT	samettikesijäkäli	3
NT	sirppikäpä	3
VM-ind	aarnikäpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkäli	2
VM-ind	korokäpä	1
VM-ind	kuorvakka	2
VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	riukukäpä	1
VM-ind	ruostekäpä	1
L	harajuuri	1
L	ketunkäpä	1
L	metso	

Teerensuo, Hyrynsalmi

VU	aarninappu	2
VU	kantoraippasammal	6
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
VU	poimukäpä	1
VU	ryväsjäkäli	5
NT	hentoneulajäkäli	2
NT	kastanjansuomujäkäli	1
NT	korpiluppo	2
NT	kuusenhäivelö	2
NT	norjantorvijäkäli	2
NT	samettikesijäkäli	4
NT	sammallimijäkäli	1
NT	silomunuaisjäkäli	1
NT	sirppikäpä	2
VM-ind	korokäpä	1
VM-ind	lahoneulajäkäli	1
VM-ind	männynkäpä	3
VM-ind	pikireunakäpä	3
VM-ind	riukukäpä	1
VM-ind	siperiankäpä	1

Valkeajärvi, Suomussalmi

VU	aarnikaihejäkäli	1
VU	aarninappu	5
VU	kantoraippasammal	5
VU	nukkamunuaisjäkäli	1
VU	töyhtötiainen	
NT	kanadanluppo	1
NT	korpiluppo	3
NT	kuusenhäivelö	2
NT	pursukäpä	1
NT	rusokantokäpä	2
NT	samettikesijäkäli	1
NT	sammallimijäkäli	1
NT	silomunuaisjäkäli	7
VM-ind	aarnikäpä	4
VM-ind	pohjanrypykkä	5

VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	riukukääpä	9
VM-ind	ruostekääpä	8
VM-ind	siperiankääpä	2

Valkkisuo, Taivalkoski

VU	aarnikaihejäkälä	3
VU	aarninappu	9
VU	kantoraippasammal	4
VU	nukkamunuaisjäkälä	15
NT	korpiludekääpä	1
NT	korpiluppo	2
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	raidankeuhkojäkälä	5
NT	rusokantokääpä	1
NT	samettikesijäkälä	7
NT	silomunuaisjäkälä	30
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	19
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	riukukääpä	9
VM-ind	siperiankääpä	5
L	haavanarinakääpä	2
L	harajuuri	2
L	harjasorakas	1
L	hartsikääpä	1
L	koralliorakas	3
L	mustasukkakääpä	3

Väisäsenvaara, Taivalkoski

EN	hömötiainen	
VU	aarnikaihejäkälä	1
VU	aarninappu	42
VU	aarnisammal	1
VU	erakko-/kairakääpä	5
VU	hongantorvijäkälä	1
VU	kantoraippasammal	37
VU	nukkamunuaisjäkälä	7
VU	poimukääpä	2
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	2
VU	siloneulajäkälä	2
VU	töyhtötiainen	
VU, §	liito-orava	
NT	hentokääpä	2
NT	hentoneulajäkälä	3
NT	kanadanluppo	1
NT	kastanjansuomujäkälä	1
NT	korkkikerroskääpä	1
NT	korpiludekääpä	5
NT	korpiluppo	14

NT	kuusenhäivelö	1
NT	kuusenneulajäkälä	2
NT	männynnuppijäkälä	2
NT	norjantorvijäkälä	4
NT	palosuomujäkälä	1
NT	pursukääpä	11
NT	raidankeuhkojäkälä	1
NT	riekonkääpä	2
NT	rusokantokääpä	19
NT	samettikesijäkälä	3
NT	silomunuaisjäkälä	13
NT	sirppikääpä	1
VM-ind	aarnikääpä	2
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	13
VM-ind	korokääpä	2
VM-ind	kuuorvakka	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	3
VM-ind	pihkakääpä	4
VM-ind	pohjankääpä	2
VM-ind	pohjantikka	
VM-ind	punahäivekääpä	5
VM-ind	riukukääpä	21
VM-ind	ruostekääpä	35
VM-ind	siperiankääpä	14
L	haavanarinakääpä	6
L	hammaskurokka	1
L	ketunkääpä	2
L	koralliorakas	2
L	metso	
L	mustasukkakääpä	6
L	sinipyrstö	pesintä

Alainenjärvi, Ylöjärvi

VU	aarnisammal	1
NT	raidankeuhkojäkälä	1
NT, RT	peikonnahka	1
NT, RT	rusokantokääpä	3
RT	siperiankääpä	3
VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	2
VM-ind	riukukääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	12
VM-ind	rusokääpä	1
L	hammaskurokka	1

Entinen varuskunta, Keuruu

EN	hömötiainen	
VU	aarnisammal	5
VU	hongantorvijäkälä	14

VU	kantoraippasammal	6
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	16
VU	töyhtötiainen	
VU	valkoselkätikka	
NT, RT	rustikka	2
NT	korpiluppo	2
NT	kuusenhäivelö	1
NT	mesipillikääpä	2
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	2
VM-ind	lahoneulajäkälä	3
VM-ind	punahäivekääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	1
VM-ind	ruskokääpä	1
L	hartsikääpä	1
L	kermakääpä	7
L	silokääpä	2

Falkgölen, Raasepori

EN, §	lahokaviosammal	8
VU	hongantorvijäkälä	2
VU	kissantassujäkälä	3
VU	ryväsjäkälä	2
NT, RT	lumokääpä	1
NT, RT	rusokantokääpä	1
NT, RT	rakkosammal	6
RT	ruostekääpä	3
NT	kuusenhäivelö	1
NT	norjantorvijäkälä	1
VM-ind	karhunkääpä	1
VM-ind	kuusenhärmäjäkälä	49
VM-ind	riukukääpä	2
L	isovoirusku	1
L	kantoliuskasammal	1
L	keltatalvikki	1
L	oranssiorakas	2
L	suomyrtti	1

Furumossen, Loviisa

EN, §	lahokaviosammal	71
RT, NT	rakkosammal	1
VM-ind	oravuotikka	3
VM-ind	riukukääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	3
L	hopeakääpä	1
L	pallopääraahasammal	1

Haapajärven varikko,
Haapajärvi

EN	hömötiainen	
EN, §	lahokaviosammal	10
VU	kantoraippasammal	7
VU	ryväsjäkälä	12
VU	hongantorvijäkälä	14
VU	aarnisammal	43
NT, RT	hentoneulajäkälä	2
RT	istukkakääpä	1
RT	ruostekääpä	2
NT	kanahaukka	pesä
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	kuusenneulajäkälä	2
NT	palosuomujäkälä	2
NT	kastanjasuomujäkälä	6
NT	korpiluppo	8
NT	kuusenhäivelö	8
NT	samettikesijäkälä	20
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	riukukääpä	1
VM-ind	kultarypykkä	2
VM-ind	kuusenparakka	2
VM-ind	ruskokääpä	2
L	ketunkääpä	1
L	lakkakääpä	1
L	otsonsahahelтта	1

Häädetkeidas, Parkano

VU	hongantorvijäkälä	2
VU	ryväsjäkälä	8
NT	kanahaukka	pesä
NT	kastanjasuomujäkälä	8
NT	palosuomujäkälä	1

Höyhenniemenkangas,
Äänekoski

VU	aarninappu	1
VU	hongantorvijäkälä	4
VU	kissantassujäkälä	3
VU	ryväsjäkälä	10
NT	kastanjasuomujäkälä	8
NT	kelohurmejäkälä	1
NT	korpiluppo	4
NT	kuusenhäivelö	2
NT	kuusenneulajäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	5
NT	sirppikääpä	1
VM-ind	kuuorvakka	1

L	metso	1
---	-------	---

Iso Sikavuori, Toivakka

VU	hongantorvijäkälä	4
VU	kantoraippasammal	6
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	6
NT, RT	kastanjasuomujäkälä	9
NT, RT	korpiludekääpä	1
NT, RT	peikonnaikka	1
NT, RT	rusokantokääpä	1
NT, RT	rakkosammal	1
NT	norjantorvijäkälä	2
NT	palosuomujäkälä	2
NT	samettikesijäkälä	3
NT	silomunuaisjäkälä	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	pohjanrypykkä	2
VM-ind	ruostekääpä	9
VM-ind	rusokääpä	1
VM-ind	tippakääpä	3

Karvio, Heinävesi

EN	hömötiainen	
VU	aarnisammal	1
VU	kantoraippasammal	16
VU	nukkamunuaisjäkälä	8
VU	pyy	
VU	töyhtötiainen	
VU	valkoselkätikka	
NT, RT	rustikka	1
NT	mesipillikääpä	1
NT	norjantorvijäkälä	2
NT	raidankehkojäkälä	9
NT	samettikesijäkälä	33
NT	silomunuaisjäkälä	23
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	7
VM-ind	lahoneulajäkälä	7
VM-ind	männynkääpä	27
VM-ind	pikireunakääpä	1

Kielua, Savonlinna

EN	hiilikääpä	1
EN	hömötiainen	
VU	aarnisammal	5
VU	erakko-/kairakääpä	2
VU	haaparasi	1
VU	haapariippasammal	3
VU	hongantorvijäkälä	54

VU	kalliokehkojäkälä	1
VU	kantoraippasammal	79
VU	kissantassujäkälä	31
VU, §	liito-orava	
VU	metsänemä	4
VU	nukkamunuaisjäkälä	2
VU	poimukääpä	4
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	151
VU	takkuhankajäkälä	2
VU	töyhtötiainen	
VU	varjojäkälä	1
NT, RT	kanadanluppo	1
NT, RT	kastanjasuomujäkälä	159
NT, RT	kuukkelii	
NT, RT	rusokantokääpä	4
NT, RT	rustikka	1
NT	jauhehankajäkälä	6
NT	karstajäkälä	2
NT	korpiluppo	5
NT	kuusenhäivelö	48
NT	mesipillikääpä	1
NT	mäntyraspikka	13
NT	norjantorvijäkälä	7
NT	palosuomujäkälä	51
NT	pitsikääpä	1
NT	raidankehkojäkälä	7
NT	samettikesijäkälä	26
NT	silomunuaisjäkälä	15
NT	sirppikääpä	1
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	harsukääpä	7
VM-ind	jauhemunuaisjäkälä	8
VM-ind	karhunkääpä	2
VM-ind	korokääpä	7
VM-ind	kultarypykkä	3
VM-ind	kuuorvakka	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männynkääpä	2
VM-ind	oravuotikka	3
VM-ind	pohjanrypykkä	4
VM-ind	pohjantikka	1
VM-ind	punahäivekääpä	1
VM-ind	riukukääpä	12
VM-ind	ruostekääpä	28
VM-ind	ruskokääpä	3
VM-ind	rusokääpä	1
VM-ind	turvejäkälä	1
L	hammaskurokka	2
L	hartsikääpä	2
L	kermakääpä	1
L	koralliorakas	1
L	kuultoludekääpä	1

Kohmansalo, Leppävirta

VU	aarnisammal	14
VU	hongantorvijäkälä	1
VU	kantoraippasammal	16
VU	ryväsjäkälä	2
NT, RT	kastanjasuomujäkälä	1
NT	kuusenhäivelö	1
NT	norjantorvijäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	10
NT	silomunuaisjäkälä	3
VM-ind	jauhemuunaisjäkälä	1
VM-ind	korokääpä	1
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	riukukääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	1
L	haavanarinakääpä	1
L	hopeakääpä	1

Kolmisoppi, Kuopio

EN	hömötiainen	
VU	nukkamuunaisjäkälä	1
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	3
VU	töyhtötiainen	
VU, §	liito-orava	
NT, RT	kastanjasuomujäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	3
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	ruostekääpä	2
VM-ind	siperiankääpä	1

Riuttaskorpi, Ylöjärvi

EN	hömötiainen	
EN, §	lahokaviosammal	4
VU	aarnisammal	27
VU	hongantorvijäkälä	11
VU	kantoraippasammal	2
VU	kissantassujäkälä	3
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	5
VU	töyhtötiainen	
NT, RT	norjantorvijäkälä	12
NT, RT	lumokääpä	2
NT, RT	rakkosammal	2
RT	kuusenhärmäjäkälä	15
NT	kastanjasuomujäkälä	1
NT	korpiluppo	40
NT	palosuomujäkälä	1
NT	sirppikääpä	1

VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	helohäivekääpä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	oravuotikka	1
VM-ind	pikireunakääpä	1
VM-ind	pohjanryppykä	6
VM-ind	punahäivekääpä	1
VM-ind	riukukääpä	12
VM-ind	ruostekääpä	10
VM-ind	ruskokääpä	1
L	kermakääpä	1
L	metso	

Ruokojärvi, Lieksa

VU	hongantorvijäkälä	1
VU	kantoraippasammal	1
VU	nukkamuunaisjäkälä	1
VU	ryväsjäkälä	5
NT	hentoneulajäkälä	1
NT	kastanjasuomujäkälä	4
NT	korpiluppo	9
NT	kuusenhäivelö	8
NT	palosuomujäkälä	1
NT	raidankeuhkojäkälä	1
NT	silomunuaisjäkälä	1
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	riukukääpä	1

Salmivaara, Valtimo

EN	hömötiainen	
VU	aarninappu	3
VU	erakko-/Kairakääpä	2
VU	hongantorvijäkälä	10
VU	kantoraippasammal	14
VU	ryväsjäkälä	32
VU	töyhtötiainen	
NT, RT	kuukeli	
NT	hentokääpä	1
NT	kastanjasuomujäkälä	16
NT	kelohurmejäkälä	1
NT	korpiluppo	6
NT	kuusenneulajäkälä	1
NT	männynnuppijäkälä	1
NT	mäntyraspikka	1
NT	palosuomujäkälä	1
NT	samettikesijäkälä	6
NT	sirppikääpä	2
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	harsukääpä	2
VM-ind	karhunkääpä	1

VM-ind	korokääpä	2
VM-ind	lahoneulajäkälä	1
VM-ind	männynkääpä	1
VM-ind	riukukääpä	2
L	koralliorakas	1
L	mustasukkakääpä	1

Saukkolampi, Ikaalinen

VU	aarnisammal	1
VU	poimukääpä	1
NT, RT	norjantorvijäkälä	1
NT	korpiluppo	2
VM-ind	riukukääpä	2
VM-ind	ruostekääpä	1

Suppuniemi, Heinävesi

EN	hömötiainen	
EN	mehiläishaukka	
VU	aarnisammal	2
VU	haapariippusammal	1
VU	hiirihaukka	poikue
VU	hongantorvijäkälä	7
VU	kantoraippasammal	11
VU	kissantassujäkälä	11
VU, §	liito-orava	
VU	pyy	
VU	ryväsjäkälä	8
VU	töyhtötiainen	
NT, RT	kastanjasuomujäkälä	9
NT, RT	pitsikääpä	1
NT, RT	rusokantokääpä	5
NT	korpiluppo	1
NT	palosuomujäkälä	1
NT	raidankeuhkojäkälä	1
NT	silomunuaisjäkälä	6
VM-ind	aarnikääpä	1
VM-ind	männynkääpä	2
VM-ind	oravuotikka	1
VM-ind	riukukääpä	1
VM-ind	ruostekääpä	13
L	hammaskurokka	1
L	hartsikääpä	3
L	ketunkääpä	3
L	korallihaarakas	2
L	mustasukkakääpä	1
L	silokääpä	1

Syndalen, Hanko

EN, §	Iahokaviosammal	
VU	kissantassujäkälä	9
VU	Hongantorvijäkälä	1
NT, RT	Hentoneulajäkälä	3
NT, RT	Rakkosammal	60
RT	Ruostekääpä	2
NT	Ruskopiilojäkälä	1
VM-ind	Kuusenhärmäjäkälä	
VM-ind	Lahoneulajäkälä	1
L	Haavanarinakääpä	1

Takkaniemi-Keskisalo,
Heinävesi

VU	Hongantorvijäkälä	1
VU	Kantoraippasammal	10
VU	Nukkamunuaisjäkälä	2
VU	Ryväsjäkälä	20
NT, RT	Kastanjasuomujäkälä	7
NT, RT	Rustikka	1
NT	Jauhehankajäkälä	2
NT	Kuusenhäivelö	4
NT	Mesipillikääpä	1
NT	Mäntyraspikka	2
NT	Norjantorvijäkälä	1
NT	Palosuomujäkälä	2
NT	Samettikesijäkälä	1
NT	Silomunuaisjäkälä	7
NT	Sirppikääpä	1
VM-ind	Jauhemunuaisjäkälä	1
VM-ind	Punahäivekääpä	1
VM-ind	Ruostekääpä	1
L	Haavanarinakääpä	1
L	Irtokarakääpä	1

Valkeisneva, Heinävesi

VU	Hongantorvijäkälä	6
VU	Kantoraippasammal	3
VU	Nukkamunuaisjäkälä	2
VU	Ryväsjäkälä	23
VU	Takkuhankajäkälä	1
NT, RT	Aihkinahka	1
NT, RT	Kastanjasuomujäkälä	14
NT	Jauhehankajäkälä	1
NT	Kanadanluppo	2
NT	Korpiluppo	3
NT	Norjantorvijäkälä	1
NT	Samettikesijäkälä	1
NT	Silomunuaisjäkälä	4
VM-ind	Harsukääpä	3

VM-ind	Männynkääpä	1
VM-ind	Riukukääpä	4
L	Haavanarinakääpä	1
L	Hartsikääpä	1
L	Pohjankorvajäkälä	1

Vihtarinniemi, Heinävesi

EN	Hömötiainen	
VU	Aarnisammal	3
VU	Hongantorvijäkälä	16
VU	Kantoraippasammal	8
VU	Poimukääpä	1
VU	Ryväsjäkälä	17
NT, RT	Kastanjasuomujäkälä	15
NT	Jauhehankajäkälä	1
NT	Karstajäkälä	1
NT	Kuusenhäivelö	3
NT	Mesipillikääpä	2
NT	Norjantorvijäkälä	1
NT	Palosuomujäkälä	3
NT	Raidankeuhkojäkälä	1
NT	Samettikesijäkälä	6
NT	Silomunuaisjäkälä	4
VM-ind	Jauhemunuaisjäkälä	1
VM-ind	Lahoneulajäkälä	2
L	Haavanarinakääpä	2
L	Kotkansiipi	1
L	Silokääpä	1

Viinakangas, Kivijärvi

EN	Kalkkikääpä	1
VU	Erakkokääpä	1
VU	Hongantorvijäkälä	78
VU	Kantoraippasammal	1
VU	Lohikääpä (todnäk.)	1
VU	Ryväsjäkälä	48
NT, RT	Riekonkääpä	3
NT	Kastanjasuomujäkälä	22
NT	Kelohurmejäkälä	3
NT	Mäntyraspikka	14
NT	Palosuomujäkälä	5
NT	Punakelmukka	3
NT	Sirppikääpä	19
NT	Täplähuovakka	1
VM-ind	Aarnikääpä	5
VM-ind	Harsukääpä	4
VM-ind	Helohäivekääpä	1
VM-ind	Korokääpä	7
VM-ind	Kultarypykkä	1
VM-ind	Kuorvakka	3
VM-ind	Liiturypykkä	4

VM-ind	Riukukääpä	5
L	Kermakääpä	2
L	Luukääpä	1
L	Sänkiotaraspikka	1
L	Tuoksu-uumakka	2

Viitteet

- 1) Metsähallituksen alue-ekologisen suunnittelun esittelysivusto: <https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/alueiden-kayton-suunnittelu/alue-ekologisen-suunnittelu/>
- 2) Metsähallituksen kaavoitusperiaatteet: <https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/alueiden-kayton-suunnittelu/kaavoitus/kaavoitusperiaatteet/>
- 3) Esimerkkikohteiden kuvakansio: https://drive.google.com/drive/folders/1P8znQ7bJMGlwXT4oQiWcLVij8m_Pbsj0
- 4) Metsähallituksen tiedote 18.11.2020: <https://www.metsa.fi/tiedotteet/metsahallitus-ottaa-toiminnassaan-huomioon-uhanlaiset-lajit/>
- 5) Metsähallituksen Pohjanmaan alue-ekologisen verkoston päivitystiedote: <https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/alueiden-kayton-suunnittelu/alue-ekologinen-suunnittelu/pohjanmaa/>
- 6) Maa- ja metsätalousministeriön vastaus Panu Kuntun kysymykseen Metsähallituksen hakkuista 10.11.2020: https://drive.google.com/file/d/1WvioL_-31PSHq4mY_W_wlIt_AT4OcuNI/view?usp=sharing
- 7) METSO-ohjelman sivut: www.metsonpolku.fi
- 8) YLE:n uutinen ”Valtion kokoinen hakkuuaukko”: <https://yle.fi/uutiset/3-11632010>
- 9) Metsähallitus Metsätalous Oy:n ympäristöopas: <https://www.metsa.fi/luonto-ja-kulttuuriperinto/metsatalous-ja-ymparisto/ymparistoopas/>
- 10) Metsähallituksen tiedote 8.3.2019: <https://www.metsa.fi/tiedotteet/metsahallitus-ottaa-uhanalaisuusarvioinnit-vakavasti-luonnon-monimuotoisuutta-halutaan-turvata-entista-paremmiin/>
- 11) Valtioneuvoston kanslian tiedote 26.8.2020: <https://vnk.fi/-/raportti-luontokadon-pysayttamisen-edellyttaa-ekologista-siirtymaa>
- 12) EU:n biodiversiteettistrategia vuoteen 2030: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/eu-biodiversity-strategy-2030_fi
- 13) Itärajan kesäretkeilyreitti: <https://www.luontoon.fi/itarajankesaretkeilyreitti>
- 14) Vaara-Kainuun kansallispuistoiesitys: http://www.luontoliitto.fi/tiedostot/EsitysVaaraKainuunkansallispuisto_30.7.2012.pdf
- 15) Luonto-Liiton metsäryhmän kohdesivusto: <http://forestinfo.fi/luontoliitto/vanha/pohjoissuomi/suomussalmi/index.html>
- 16) Pahamaailman kartoitusraportti / Otto Miettinen & Joni-Matti Kusmin: <https://drive.google.com/file/d/1nvgAnTv1Vl4yD5DQcscWgRvIPckeqn1U/view?usp=sharing>
- 17) Karvion myyntiesite: <https://www.laatumaa.fi/yritys-ja-sijoituskohteet/matkailupalvelujen-alueet/heinavesi-karvio/>
- 18) Lausunnot ja kaavoittajan vastineet: https://www.savonlinna.fi/filebank/16599-Liite3_vastine_luonnos.pdf
- 19) Metsähallituksen tiedote 13.11.2020: <https://www.metsa.fi/tiedotteet/savonrannan-rantyleiskaavan-muutos-vastaa-lisaantyneen-luontomatkailun-tarpeisiin/>
- 20) Riuttaskorven virkistysmetsä: <https://www.luontoon.fi/riuttaskorpi>
- 21) Kansallisomaisuus turvaan-suojeluesitys: <https://wwf.fi/alueet/suomen-metsat/kansallisomaisuus-turvaan/>
- 22) Suomaa-suojeluesitys: <https://www.sll.fi/mita-me-teemme/suot/nain-toimimme/suomaa/>
- 23) YLE:n uutinen ”Keuruulla hakkuut pysäytettiin mielenosoituksella”: <https://yle.fi/uutiset/3-7743571>
- 24) Varuskunnan linnusto- ja liito-oravaselvitys: https://drive.google.com/file/d/1G39_DW-roETHpn-KCH7CUJEkginrkffUd/view?usp=sharing
- 25) Kansallisomaisuus turvaan- suojeluesityksen kohdekuvaus: https://wwf.fi/app/uploads/r/7/a/lztraoffnzirbfuwidhc5kf/069--niinimaki-koivulah-ti-ruovesi_kohdekuvaus.pdf